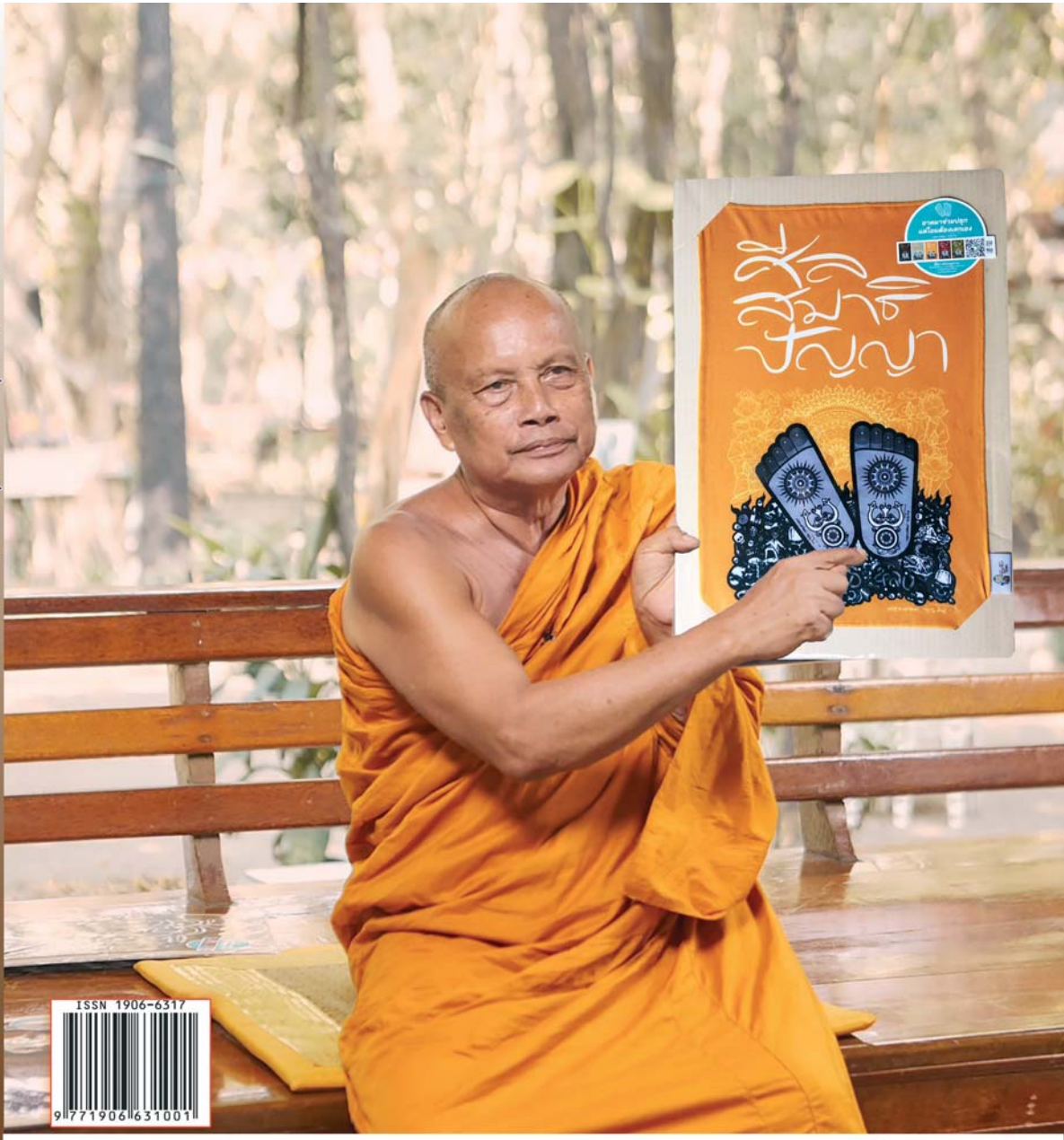

ISSN 1906-6317

ISSN 1906-6317

วารสารกัลยาโณ

Kanlayano Journal

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๔๑ เดือน มีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

วารสารกัลยาโณ ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๖ เดือน กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๗ ISSN ๑๙๐๖-๖๓๑๗ พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย

การ์ตูน กัลยาโณไม่โอเค

การ์ตูน เป็นแค่เรื่องสมมุติ!
พักอารมณ์บูด ..ปล่อยวาง

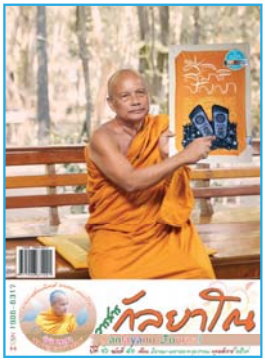

วารสารกัลยาโณ
Kanlayano Journal

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๔๑ เดือน มีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ISSN ๑๙๐๖-๖๓๑๗

เจ้าของ
มูลนิธิสวนแก้ว

ประธานอำนวยการ
พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)

คณะที่ปรึกษา
พระครูศรีปริยัติชยาภรณ์, พระครูวิจิตรปุทุมรัตน, พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร, พระมหาสุชาติ เกตุธมฺโม คุณสมบัติ ชาตะรูปะชีวิน, คุณบุหงา ตั้งประสิทธิ์, คุณศิริพร ชื่นครุธ, คุณทัศนีย์ มหาธนะกิติวงศ์ คุณสมใจ ธงวิชัย คุณธันว์ศิธร พันทเกียรติ, คุณจิติมา สอาด คุณสมพงษ์ ประเสริฐศิลป์, คุณกัญญารัตน์ ชูชาติ คุณรัตติยา สมอดิศร, พ.อ.อ.สมยุธ คำรุ่ง คุณอนุชา ผอดยรรยง, ส.อ.วุฒิภณ โชคจินดาไชย

บรรณาธิการ
อตัมมยตา

กองบรรณาธิการ
ว.จิณฺณโสตฺถี, คุณฉัตรชัย รชตวิริยกุล, คุณรณธรณ ต๊ะปัญญา, คุณสุทธิพงษ์ วงษาซ้าย, คุณมานพ เกตุรักษา, คุณเอกลักษณ์ จันเกษ, คุณกวินศักดิ์ ธนพันทศร, คุณจิตราพร ร่างใหญ่

วัตถุประสงค์ของวารสารกัลยาโณ

๑. เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
๒. เพื่อส่งเสริมศีลธรรมจรรยาอันดีงาม
๓. เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีไทย
๔. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของมูลนิธิสวนแก้วและวัดสวนแก้ว
๕. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน

ออกแบบสิ่งพิมพ์
สำนักงานวารสารกัลยาโณ (ตึกกัลยาโณ) วัดสวนแก้ว
๙๙/๑ ม.๑ ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ๑๑๑๙๐
Computer Graphics : ว.จิณฺณโสตฺถี

Website / E-mail
www.kanlayano.org

E-mail : Kanlayano@yahoo.com
bookkan54@gmail.com

พิมพ์ที่ เอบีบี พริ้นติ้ง แอนด์ ดีไซน์ ๔/๑ ซอยอนามัย ๒๕ กทม.
โทร. ๐ ๒๐๐๐ ๖๗๖๗, ๐๙ ๐๘๘๙ ๙๘๕๖

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗

"วันวิสาขบูชา"

บรรณาธิการชวนคุย

สวัสดี กับทุก ๆ ท่านที่ติดตามอ่านวารสาร

มาพบกันช่วงฤดูร้อน ปีนี้ภัยแล้งผลพวงมาจากเอลนีโญ ทำให้น้ำทะเลร้อนขึ้น ฝนตกน้อยลง แห้งแล้ง เกือบทุกจังหวัดโดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบมากที่สุดและช่วงนี้ผลผลิตทางการเกษตรต้องออกสู่ตลาด แต่กลับต้องได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำที่ใช้รดไม่เพียงพอทำให้ผลผลิตต่างร่วงหล่นและไม่สมบูรณ์ทยอยเสียหายเพิ่มขึ้น บางพื้นที่ต้องปล่อยให้ไม้ผลยืนต้นตายไปต่อหน้าต่อตาก็มี แต่อย่างไรก็ตาม **อยู่ด้วยกันรักษาใจให้ดี อย่าร้อนเหมือนภัยแล้ง**

ทางวัดสวนแก้ว หลวงพ่อพยอมท่านบอกว่า ปีนี้เป็นปีที่เรียกว่า **สูญเสียอย่างหนักด้านพืชผลทางการเกษตร...ตั้งแต่ตั้งโครงการมา ๒๐ กว่าปีนี่ ปีนี้บอบช้ำที่สุด เสียหายมากที่สุด การที่ภัยแล้งทำให้อากาศร้อนจัด ทำให้พืชผล นี่ไม่เจริญเติบโต และไม่ติดดอกออกผล มะม่วงมีแค่ ๒๐ % อีก ๘๐ % อันตรธานหายหมด และแย่ไปกว่านั้นอีก น้ำเค็มขึ้นมา สาเหตุมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และลานีญา มันจะคอยสลับกัน ปีนี้...แล้ง ๆ ๆ มันจะมีอย่างนี้ทุก ๆ ๑๐ ปี**

ส่วนวารสารกัลยาโณ ฉบับที่ ๔๑ ปีที่ ๑๖ ในฉบับนี้ยังมีเนื้อหาที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เช่น ตายก่อนตาย, เสียเปรียบคนกับเสียเปรียบกิเลส ใครน่ากลัวกว่ากัน ?, ถาม-ตอบที่ใคร ๆ อยากฟัง อยากรู้ เป็นต้น ช่วงนี้มีปัญหาสังคม ปัญหาทางศาสนา หลักธรรมจากหลวงพ่อจะช่วยให้สติ เตือนสติ และแนะแนวทางออกทางเลือกให้กับสังคมเสมอ นอกจากนี้ ยังมีบทความ หลักธรรม คติธรรม จากครูอาจารย์หลายท่านได้นำมาตีพิมพ์เช่นกัน

ท้ายที่สุด ผลบุญจริยาที่ได้ร่วมกันจัดพิมพ์วารสารในครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จงอำนวยผลเพื่อเป็นการตั้งมั่นดำรงอยู่ในพระสัทธรรม และขอให้ทุกท่านมีความเจริญก้าวไปในบุญกุศลกับการศึกษาปฏิบัติธรรมตลอดไป เทอญ ฯ

...อตัมมยตา...

อายุวัฒนมงคล ๗๕ ปี
พระราชธรรมนิเทศ
(หลวงพ่อพยอม กลฺยาโณ)
๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

พระ พิทักษ์ พุทธศาสน์ ปราชญ์ของโลก
ราช ประชา คลายโศก เกษมสมัย
ธรรม วาที อมตรส ปรากฏไกล
นิเทศ ไทย เจริญธรรม อำนวยพร ฯ

ขอประทานถวายมุทิตาสักการะ
เกล้าฯ พระมหาวิทยา ปริปุณฺณสีโล

5 **ตายก่อนตาย**
โดย...พระราชธรรมนิเทศ

7 **เสียเปรียบคน กับเสียเปรียบกิเลส ใครน่ากลัวกว่ากัน ?**
โดย...พระราชธรรมนิเทศ

29 **ถามมาหลวงพ่อพยอม จะตอบเอง**
โดย...พระราชธรรมนิเทศ

51 สกู๊ปพิเศษ : ข้อคิดสะเก็ดธรรม
"พระพยอมทำไม ! ชอบพูดการเมือง"
โดย...พระราชธรรมนิเทศ

53 ทำไมถึง **"บวชไม่สึก ?" ตอน ๒๒**
โดย...พระราชธรรมนิเทศ

58 **สะเก็ดข่าว : พระพยอม อยากบอก "ก้าวข้ามไม่พ้น"**
โดย...พระราชธรรมนิเทศ

61 **สะเก็ดธรรม จากสวนโมกข์ ถึงสวนแก้ว "ไม่สันโดษคือตกนรกทั้งเป็น"**
โดย...พุทธทาส

67 **ใคร่ครวญในธรรม ปริศนาธรรมไทย "ชุดกายนครสอนธรรม" ตอนจบ**
โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

85 **สวนแก้วแฟร์ "มะม่วงกวนของดีวัดสวนแก้ว"**
โดย...มูลนิธิสวนแก้ว

89 **ภาพ...พัฒนา**

97 ยิ้มเข้าไว้ ใจไม่ทุกข์
จะถึงความสำเร็จ "ต้องเดินช้าหรือเร็ว"
โดย...โยมแอ๊ว สังฆทาน

98 **วิตามินใจ "วีรบุรุษ"**
โดย...นายมะเนาว์

101 รายนามผู้บริจาคทรัพย์พิมพ์วารสารกัลยาโณ

ตาย ก่อน ตาย

ญาติโยมทราบไว้บ้างก็ดีนะ จะได้ไม่ต้องเสียเวลามานิมนต์ โดยเฉพาะใน**ปี ๖๘ นี้** เป็นปีที่ตั้งใจมานานว่า **จะปฏิบัติธรรมคำสอนของหลวงพ่อพุทธทาส** ที่ท่านชอบพูดชอบกล่าวไว้ว่า...

"ตายก่อนตาย" จะได้ไม่กลายไปเป็นผี

"ตายดี ๆ" นี่มันจะแสนสุขสบาย

ความหมาย คือ **ให้ตัวกูที่อยากเป็น อยากเอา อยากมี อยากไปนู้น...ไปนี่ มันตายไปจากความรู้สึก ว่ากูยังเป็น กูยังไป กูยังต้องไป กูยังต้องได้ ต้องมีต้องเป็น นี่ให้มันลดลงไป คงปฏิบัติไม่ได้ทั้งหมดหรอก**

แต่แน่นอนข้อหนึ่ง ก็คือ **ไม่ค่อยต้องไปไหนแล้ว หันหลังพิงถ้ำได้แล้ว เพราะถ้ายังต้องไป ไม่ว่าใครจะตายจะเป็น คนที่เราเคยเคารพนับถือ** ก็คิดว่า **จะไม่ไป**

งานใหญ่ที่เคยไปไม่ขาดทุกปี เช่น ที่ห้างเดอะมอลล์โคราช งาน *คุณอรอุมา เกษตรพืชผล* ทอล์คโชว์เหล่านี้ **"ปิดสวิตช์...ไป"** แน่นอน **ในปี ๖๘** และจะพยายามให้ความรู้สึกอยากมีอยากเป็น อยากไปนี่ มันเหี่ยว มันห่อ มันแห้ง ไปจากชีวิตจิตใจเรา ที่มันเคยโลดแล่น ลุกลน

วุ่นวายกระสับกระส่ายกับความอยากเป็น อยากได้ อยากมี อยากไปตามที่ใจมันเคยคิดกระทำมาตลอด

ตอนนี้เราลองจอดไม่เป็น ไม่ไป ไม่มี นี่มันจะอยู่ได้ยังไง ลมหายใจยังอยู่นะ แต่ไม่อยากไปไหนแล้ว ใครมาชวนไปต่างประเทศนี่ไม่ต้องไปแล้ว ไปต่างจังหวัดก็ยังจะไม่ไป มันน่าจะได้อะไรแปลกใหม่ คือ ก็จะเหลือเวลาจะทำอะไรในวัด ที่ยังคั่งค้างไม่สำเร็จ เช่น ซอยนั้นซอยนี้ ตั้งแต่ซอยละลายทรัพย์ละลายทุกข์ ไปหลาย ๆ มุม หลายโซน **ควรจะได้สำเร็จในปี ๖๘-๖๙**

ถ้าเราเอาหลังพิงถ้ำ ไม่ไปนู้น ไม่ไปนี่ ไม่ไปนั่น แม้กระทั่งสาขาเหนือ-ใต้-อีสาน ก็คิดว่าปล่อยให้เขาบริหารกันไป เสมือนเราตายไปแล้ว ก็ไม่ต้องไปดูไปไหน

ฝึก **"ตายก่อนตาย"** นึกมานานหลายครั้งหลายปี แต่ไม่ได้ทำสักที เพราะเจ้าความอยากเอา อยากมี อยากเป็น อยากไป นี่มันยังห่อหุ้มใจ ห่อหุ้มชีวิตอยู่

ฉะนั้น คงจะได้ถึงเวลา แต่เสียดายกลัวว่า จะปฏิบัติปับ แล้วก็จะตายไปจริง ๆ ไปเสียเลย

เออ ! ก็ขอให้ได้อยู่ฝึกดูสักพักเถอะน่า และต้องขออภัยญาติโยมว่าอย่าต้องมาเจอกับคำผิดหวัง หรือว่าให้ร่วมปฏิบัติกับพระพยอมก็แล้วกัน

สำหรับท่าน...โยมต้องบอกว่า **ท่านตายแล้วจากโลกใบนี้ ที่เคยคุ้นเคย ที่เคยไปนู้น ไปนี่ ไปนั่น นิมนต์ไม่ได้แล้ว...ก็แล้วกัน ก็เหมือนกับตายนะ จะได้สบายใจ** เจริญพร.

เสียเปรียบคน กับ เสียเปรียบกิเลส

ใครน่ากลัวกว่ากัน ?

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)*

หัวข้อธรรมว่า **"เสียเปรียบ ได้เปรียบ"** แล้วก็มีคำเคยพูดกันไหม... ได้ยินกันไหมว่า **"ขี้เกียจเห็นแก่ตัว กลัวเสียเปรียบ ถูกเหยียบความดี"**

ในที่นี้หมายถึง **กลัวเสียเปรียบคนหรือเสียเปรียบกิเลส** คนนี่กลัวเสียเปรียบคน แต่ไม่กลัวเสียเปรียบกิเลส การอยู่อย่างเสียเปรียบกิเลส นี่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า **หาที่อยู่ที่อาศัยที่ไหนก็ได้ ที่มันส่งเสริมให้เราได้เปรียบกิเลส ในนิคมนั้นแคว้นนั้นเขาจัดกิจกรรม ให้คนได้เปรียบกิเลสอยู่ให้ดีเถอะ** แต่ถ้าเขาจัดกิจกรรมให้คนเสียเปรียบกิเลส ให้คนไปกินเหล้ากันยันตี ๔ ให้คนไปสวิงกิ้ง ไปเล่นการพนัน บ่อนต่าง ๆ ในแต่ละประเทศโกยเงินเยอะ แล้วคนก็ไปเล่นกันแบบชนิดล่มจม

*"เสียเปรียบ ได้เปรียบ" บรรยายโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ) เนื่องในวาระเทศน์ต้นเดือนวันอาทิตย์แรกของเดือนแก่ประชาชนทั่วไป ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สลายกันไป ตายกันไปเยอะ **เพราะอยู่อย่างเสียเปรียบกิเลส ไม่รู้สึกตัวด้วยว่าตัวเองกำลังเสียเปรียบกิเลส**

เอ้า ! ทีนี้อธิบาย กิเลสกันสักนิดหนึ่ง บางทีพูด...กิเลส ๆ แต่ไม่อธิบาย ไม่บอกความหมาย ไม่บอกอาการของมัน หรืออำนาจของมัน

"กิเลส" ตามตัวแปลว่า เครื่องเศร้าหมองแก่ใจ

แต่ละตัว ๆ นี่สร้างความเศร้าหมองไม่ผ่องใส เบิกบาน ร่าเริง

ถ้าผ่องใส ร่าเริง เบิกบาน ก็แสดงว่า กิเลสเล่นงานเราไม่ได้ เราอยู่อย่างได้เปรียบ เราจึงผ่องใส ร่าเริง เบิกบาน แต่ถ้ามันได้เปรียบเรา เรา...เศร้า หมอง เสื่อมเสีย ในชีวิตอย่างหน้าเสียดาย

ทีนี้ดู ๓ ตัวของกิเลส **"โลภ โกรธ หลง"** ตัวไหนบ้างสร้างความผ่องใส สร้างความเบิกบานใจ แต่อาจจะเป็นพวกมิจฉาทิฐินะ เขาไปกินเล่นดิ้นสว่างตี ๔ เขาก็บอก "โอ้ ! เมื่อคืน...มัน !" ใช้คำว่า มัน ไปดิ้นไปเต้นกันแบบมัน แล้วก็มีสถานพวกนี้ สถานเริงรมย์พวกนี้ แต่สถานแบบนี้นะ คนไปกันแน่น ไปกันเยอะ ไปเพราะไม่รู้สึกตัวว่า ตัวเองกำลังเสียเปรียบกิเลส ดึกดื่นค่อนคืนนั่งเล่นไพ่ ไม่มีโอกาสเลยที่จะพลิก สลัดให้ตัวเองเป็นฝ่ายได้เปรียบบ้าง

โยม ! เคยดูมวยปล้ำไหม ? (ใคร...เคยดูบ้างยกมือ)

ถ้าเขากดคู่ต่อสู้ลง นี่ก็ถือว่าเขาได้เปรียบได้แต้ม แล้วเขาก็พยายามกดคู่ต่อสู้ให้เจ็บ ให้น็อคอะไรกันไปเลย ต้องชูมือว่า **"ยอมแล้ว ๆ"**

เสียเปรียบไม่เป็น เลยอยู่เย็นเป็นสุขกับเขาไม่ได้

โอ้ ! คนเรานี่วันแต่ละวันมันมีกิจกรรม ให้อยากเอาเปรียบกัน ในด้านความชนะ บางทีนี่มันกลายเป็นว่า **เสียเปรียบไม่เป็น เลยอยู่เย็นเป็นสุขกับเขาไม่ได้** แค่เสียเปรียบเขามานั่งชายบันไดขั้นที่สุดท้ายแล้วนะ (โยมดูไหม...ในข่าวที่หมอเขาไปนั่ง ?) มันเสียเปรียบมากไหมโยม...ไอ้ขาบันไดที่ข้างล่าง ถึงกับต้องถีบต้องด่าทอ

อู้ฮู ! ตอนนั้นมันไม่น่าเชื่อตรงที่ว่า อ้างว่า ลูกเป็นตำรวจ อ้างว่า มี

นายใหญ่นายโต ถึงกะไปหลุดคำที่ว่า **“ถึงฆ่าให้ตายก็ไม่ติดคุก”**

ตอนนั้นเขานึกว่า ตัวเองจะได้เปรียบทุกด้าน แต่เหตุการณ์พลิกผันไม่น่าเชื่อนะ ดูสิวันนี้ ! **“คนภูเก็ตไม่ทนลุกฮือ ทวง ‘ชายหาด’”** ตอนนี้ วิลล่า ที่ลุกล้ำไปที่สาธารณะ ตอนนี้ลามปามไป เจ้าพวกต่างชาติที่มาทำได้เปรียบ เอาไกด์อะไรการท่องเที่ยวนี่เข้ามาทำแบบกอบโกยเอาเงินไปเยอะเลย กฎหมายเราอ่อนข้อให้เขา แต่ตอนนี้คนภูเก็ตลุกฮือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ นายอำเภอ วิ่งพล่านไปตรวจดู

เจ้าพวกนั้นเขาบอก **“กูเสียเปรียบเพราะมึง”** เจ้าต้นเหตุที่จริงยอมให้เขานั่ง ๔-๕ นาที ๑๐ นาที ประเดี๋ยวเขาก็ไป แต่เขารู้สึกว่า **“มาล้ำที่ล้ำทาง ยอมไม่ได้”**

ที่จริงเขาบอก **“ยอมไม่เป็น ก็เย็นไม่ได้”**

ตอนนี้ในโลกเรานี้นะ มันมีคนสร้างกิจกรรมที่ให้คนไปร่วมเสียเปรียบกิเลสเยอะมาก เธค ผับ คลับ บาร์ เมื่อก่อนเอ้า ! ตี ๒ นี่ก็เรียกว่า เสียเปรียบกิเลสไปยันตี ๒ ตอนนี้ให้เสียเปรียบไปยันตี ๔ พอเปิดให้กินเหล้ายันตี ๔ นี่เขาบอกช่วงตี ๔ ตี ๕ รถชนเพิ่มขึ้น ๗๐-๘๐ เปอร์เซ็นต์ ที่ไปจากสถานเริงรมย์ ที่ไปจมแล้วเสียเปรียบอยู่นั่นแหละ โห่ ! ตัวเลขกลัวมันดูเสียเปรียบอย่างแรงเลย

...ความโลภเป็นอันตรายต่อธรรมทั้งหลาย สร้างความเศร้าหมองให้แก่มนุษยชาติ จนจิตใจผ่องใสหายไป จิตใจเบิกบานว่างเย็นหายไป มีแต่เศร้าหมอง เสื่อมเสีย

เสียน้อย...เสียยาก เสียมาก...เสียง่าย

ตอนนี้มันไปมีคำโบราณอยู่คำหนึ่งดีนะ เสียเปรียบนิดเดียว ดีกว่าไปเสียเปรียบทีหลังเยอะ ๆ เขาเลยใช้คำว่า **"เสียน้อย...เสียยาก เสียมาก... เสียง่าย"**

ในตอนนี้นะ ตอนแรกเขายโส ตอนนี้ไหว้สวย นักข่าวเขาบอกไหว้สวย ฝรั่งไหว้สวย ตอนนี้นะ ไม่มีอีโก้ ไม่มีอัตตาที่จะเบ่งจะอวด สยบยอม **"ขอโทษ แล้วก็ขอรับกรรม"** ชดใช้ค่าปรับค่าอะไรต่าง ๆ ต้องไปรื้อไปถอน เขานั่งบันไดขั้นสุดท้ายนะ เลยถูกให้ทุบไป ๓ ขั้น

ที่จริงนะถ้าไม่หวง ! ไม่หวงที่นั่งก็ยังอยู่ ๕ ขั้น พอหวงขึ้นมา เขาไปตรวจสอบ มันเลยไป ๓ ขั้น ตอนนี้ทุบหมดแล้ว

แหม ! ในคำที่ **"เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย"** คนโบราณช่างเอามาคิด มาเทียบ มาเปรียบ เราเห็นชัดเลยว่า มันใช่จริง ๆ อะไรที่เสียนิด ๆ หน่อย ๆ ยอมกันเสียได้ก็ดี

อย่างอะไรล่ะ จะเอาเปรียบเขาได้ไง...เขาไม่ได้อยู่ ถึงบ้านร้างเขาไม่ได้อยู่ จะเข้าไปยึด พอยึดแล้ว ถามจริง **"แกเศร้าหมองถึงขั้นต้องผูกคอตาย"**

นี่คือคำว่า **"กิเลส" สร้างความเศร้าหมอง ผูกคอตายเลย**

ที่จริงในเรื่องนี้ของเราก็เหมือนการครอบครองปรปักษ์ แต่ไม่เป็นไร เราไม่ผูกคอตาย เขาก็เอาไป

นี่มาคิดดูนะ ตัวโลภนี่ก็สร้างความเศร้าหมองที่สุดตัวหนึ่ง ต้องบอกว่า **กิเลสตัวนี้ พระพุทธเจ้าตรัสว่า เป็นตัวอันตราย**

"โลโภ ธมฺมานํ ปริปนฺโถ" ความโลภเป็นอันตรายต่อธรรมทั้งหลาย สร้างความเศร้าหมองให้แก่มนุษยชาติ จนจิตใจผ่องใสหายไป จิตใจเบิกบานว่างเย็นหายไป มีแต่เศร้าหมอง เสื่อมเสีย

แต่ถ้าพลิก...โยมว่า **กิจกรรมใส่บาตรตอนเช้า นี่มันเป็นกิจกรรมเสียเปรียบกิเลส หรือได้เปรียบกิเลส ? ได้เปรียบความโลภ**

นี่กิจกรรมได้เปรียบกิเลสแต่เช้า นี่บางคนเขาก็ทำจังเลยนะ นอกจากใส่บาตรให้ตอนเช้า แล้วยังให้นู้นให้นี่ให้นั่นอีก จนได้รับฉายาชมเชยว่า "พี่คนนี้เขามีแต่ให้"

โยมว่ามันฟังแล้ว สบายใจไหม ?

"แต่ไอ้นี่...งกบรรลัยเลย" ไอ้นี่...ยังกับเปรตเชียวนะ

โอ้ย ! ตอนนี้เปรตกินบ้าน กินเมือง กินป่า กินเขานี่ โยมว่าเยอะไหม ?

ตอนนี้ซวยแล้วนะ จังหวัดภูเก็ต นี่โดนยกเลิก สั่งรื้อรีสอร์ท โรงแรม อะไรที่ไปสร้างในป่าในเขา ตอนนี้รุกไปโคราช แหม ! นี่ถ้าไม่มีคุณชัยวัฒน์ ลิ้มลิขิตอักษร แกออกมา โอ้โห ! มันซับซ้อน ซ่อนเงื่อน เขาช่วยกันแบบ

ชัด ๆ ไป ๆ มา ๆ จะไม่เอาผิดละ แล้วคนใหญ่ ๆ โต ๆ เป็นตัวงกได้ยศแล้ว นึกว่าได้เปรียบ **"เขายายเที่ยง"** คนเล็กหรือคนโต แต่ก็คืนแล้ว คืนให้แล้ว

ถ้าคนใหญ่คนโตเอาเปรียบ คนเล็กคนน้อยก็แย่ แต่เขาเอาเปรียบแล้วถามจริงเถอะ ถึงจะใหญ่แค่ไหนก็ตาม ถ้าใครไปลำเลิกพูดถึงเรื่อง **"เขายายเที่ยง" เขาก็ต้องสะดุ้งไหม ?** ก็ต้องเศร้าหมองลงหน่อย แทนที่จะร่าเริง เบิกบาน แจ่มใส

นั้นใครที่โง่ เสียเปรียบกิเลสประเภทตัวงก ตัวโลภก็มีแต่แย่ นี่ไม่รู้นะว่า ใครผิดใครถูก เห็นว่าจะตัดสินเร็ว ๆ นี้ ครูปรีชากับใครล่ะ ที่หวย ๓๐ ล้าน ? (หมวดจรูญ) แล้วนี่ใครเสียเปรียบใคร ใครโง่ใคร

แต่ไม่รู้ละ ! ทุกฝ่าย ต้องมีฝ่ายหนึ่งที่โง่ แล้วงก ทั้ง ๆ ไม่ใช่ของตัว แต่ก็จะเอา มันก็เลยสร้างความเดือดร้อน แล้วยังมีคนยังไปเป็นพยาน (พยานก็โดนคดีด้วยนะ) ให้การเท็จนี่

กิเลส...ตัวสร้างความเศร้าหมอง

"กิเลส" ตัวสร้างความเศร้าหมองให้แก่มนุษย์มากที่สุด น่าจะเป็นตัวโลภนี่ ถ้าตัวโลภไม่สร้างปัญหา ป่าเขาไม่ถูกรุกไม่ถูกบุก อู้ฮู ! นี่บุกกัน ๗๐-๘๐ ราย แล้วจะเหลือป่ากี่เปอร์เซ็นต์ แหม ! แล้วแผนมันก็ซ้อนแผน เอาให้คนจนไปเข้าทำก่อน เสร็จแล้วคนจนก็โอนไปให้นายทุน นายทุนคนเดียวมีที่ดินเป็นหมื่นไร่ เป็นแสนไร่ แต่เวลาเขาพูด **"นายทุนบุกรุกที่ดิน"** ก็วาบเหมือนกัน ใจก็วาบ ไม่ได้ผ่องใสไปทั้งปีทั้งชาติ

เกิดมาลองเสียเปรียบกิเลสแล้ว แหม ! มันไม่รู้จะภูมิใจอะไรตรงไหนเลย เรามาคิดพลิกคำดูนะ

"เรายอมแพ้คน แต่เราได้เปรียบกิเลส กับ เรายอมแพ้กิเลส เพื่อได้เปรียบคน"

จะเลือกเอาอะไรดี...ถ้าคนเลือกเอาเปรียบคน นี่มันก็ต้องยอมปล่อยเวรกรรมเขาไป แล้วก็สอนอะไรก็ไม่ได้แล้วละ มันจะยอมไม่เป็น มันจะเย็นไม่ได้ เพราะมันตั้งหน้าตั้งตา จะเอาเปรียบคนตะพึด ฉวยโอกาสที่จะ

ได้เปรียบเขาตะพึด

อะไรเขาไม่อยู่บ้านก็ฉวยโอกาสเข้าไปยึดเข้าไปครองได้ไง ก็ยังไม่เป็นของเรา ถ้าคนเรามีหลักว่า **"ของเขาไม่เอา ของเรายังให้"** อันนี้กลับได้เปรียบกิเลส

นั้นเช้าขึ้นมา อาตมาว่า ธรรมเนียมชาวพุทธ ที่ใส่บาตรทุกเช้า ๆ นี่อย่างน้อยก็ ตื่นมาก็ได้เปรียบกิเลสก่อนแล้ว ไม่ใช่ตื่นมาก็ **"งก ๆ"**

แหม ! โยมดูภาพที่เขาถ่ายไว้นะ เดี๋ยวนี้ต้องเรียกว่าเจ้ากรรมนายเวรหรือยมบาล นี่เขาส่งเครื่องมือ ให้ติดกล้องไว้ แล้วเห็นเลยเขาเข้าไปขโมย... เห็นเลย โฮ่ ! แล้วเจ้าคนงกที่เวรกรรมที่สุด ไปขโมยพระพุทธรูป พระพุทธรูปตั้งอยู่บนแท่น มันไปดึงลงอย่างนี้ เผอิญโต๊ะหมูโค่น พระพุทธรูปพระเศียรแหลมนี่... เสียบฉึก ! ตรงหน้าอก ตายคาที่เลย เจ้านี่ตายคาบาป...บาปมีฤทธิ์กายสิทธิ์

แต่คนทำบุญตายคาบุญโยมว่ามีไหม ? (มี) โยมคนนั้นไง ที่ใส่บาตรอยู่ดี ๆ เขาไล่ยิงกัน แล้วโดนลูกหลง ตายคาทัพพีเลย ตายหน้าพระนั่นนะ พระยัง...งงเลย ตกใจ ! อันนี้ตายคาบุญ ก็ยังดีนะ ดีกว่าตายคาเศียรพระเสียบอกตาย ไม่รู้ตำรวจจะเอาคดีกับเศียรพระไหม ! แทงคน

กิเลส แปลว่า เครื่องเศร้าหมอง ฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสสอนว่ากิเลสนี่เป็นตัวต้นเหตุให้คนก่อบาปก่อเวรก่อกรรม พระพุทธเจ้า จึงประทานหลักธรรมวันมาฆะ

"สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง" ให้พยายามปัดบาปออกจากตัว ปัดชั่วออกจากใจ มิฉะนั้น**จะเสียเปรียบกิเลสร่ำไป ถ้าบาปเกาะตัว ชั่วเกาะใจ เสียเปรียบกิเลสทั้งวันก็แย่**

"...กิเลส แปลว่า เครื่องเศร้าหมอง ฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสสอนว่า กิเลสนี่เป็นตัวต้นเหตุให้คน ก่อบาปก่อเวรก่อกรรม..."

ตอนนี้เขามีกิจกรรมทำให้มนุษย์พอจะได้เปรียบกิเลสบ้าง เช่นตั้งแต่วันมาฆะฯ มาประเทศอินเดียส่งพระบรมสารีริกธาตุ พระอรหันตธาตุ ให้คนไปกราบไหว้พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร

โอ้โฮ ! ไม่น่าเชื่อนะมันเป็นประวัติศาสตร์ ครั้งแรกที่ส่งอรหันตธาตุองค์ที่ดังที่สุดเด่นที่สุด พระสารีบุตรเลิศปัญญา พระโมคคัลลานะเลิศฤทธิ์มา คนก็ไปกราบไปที่นั่น แต่เขาประชาสัมพันธ์เยอะนะ คนไปเยอะจริง !

เมื่อเช้าอาตมาไปบิณฑบาต โยมที่ใส่บาตรบอก **"แหมนี่ ฉันเกือบไม่ทันแล้ว นี่ฉันจะรีบไป รถมาคอย"** เขาจัดรถไปเป็นรถตู้ ๆ ไปบิณฑบาตในหมู่บ้านหนึ่งนะ ไปแทบทุกหมู่บ้านเลย มีรถตู้ไปสนามหลวงรถแน่นหมดเลยต้องต่อเวลาให้ ๗ โมงเช้าเริ่มให้เข้าแล้ว

ช่วงไปกราบพระสารีริกธาตุ พระอรหันตธาตุ โยมว่า **ช่วงนั้นกิเลสมันโดนศอกกลับบ้าง มันโดนยันออกบ้าง เชื่อว่า ช่วงนั้นนะ จิตใจนี่ค่อนข้างจะผ่องใส เบิกบาน ร่าเริง ไม่ถูกในเรื่องเศร้าหมอง** แต่มันอาจจะมีนะไปไหว้พระธาตุกันเยอะ ๆ เจ้าพวกจ้องจะล้วงทรัพย์ ล้วงกระเป๋าเจ้าพวกนี้เขาก็มี

เขาจัดกิจกรรมให้คนได้เปรียบกิเลส เจ้าโง่นี่ไปเสียเปรียบกิเลส เสียเปรียบความโลภ ถูกไล่ ถูกจับเศร้าหมองต่อไป

จิตที่คิดจะให้ ผ่องใสกว่าจิตที่คิดจะเอา

เอาละยังไงนะ ! **"จิตที่คิดจะให้ ผ่องใสกว่าจิตที่คิดจะเอา"** เขามีการทำบุญใส่บาตรไว้

นี่เอ้า ! วันนี้ถามจริงเถอะ กิจกรรมแสดงธรรมวันอาทิตย์วัดสวนแก้ว วันนี้โยมตั้งแต่มานั่งฟังนี่ **จิตใจขุ่นมัวเศร้าหมองเยอะไหม...ผ่องใสกับเศร้าหมองอันไหนมามากกว่ากัน ? (ผ่องใสมากกว่า)**

แสดงว่า กิจกรรมแสดงธรรมวันอาทิตย์วัดสวนแก้ว เป็นโอกาสให้คนได้เปรียบกิเลสกับความทุกข์ความเศร้าหมอง ยังไง ๆ ก็มาทุกต้นเดือนนะ กิจกรรมดี ๆ อย่างนี้คนไม่ค่อยแน่นเนอะ กิจกรรมชั่ว ๆ เลว ๆ นี่มันแน่น

โอ้ ! แน่นจริง ๆ ไม่เชื่อนี่หนังสือพิมพ์วันนี้มี "ปาร์ตี้ยันหว่าง ! ยันสว่างเลย ปค.-ป.ป.ส.บุกทลาย จัดห้อง VIP ให้เสพ แถมมีสาว ๆ ไว้บริการ" กิจกรรมนี้ เดี๋ยวนี้ไม่ใช่มีแต่ผู้ชายไปแล้ว ผู้หญิงก็ไป ไปสวิงกิ้งกัน ตอนนั้น-ยันสว่างนี่ มันมีช่วงไหนที่ได้เปรียบกิเลสบ้างไหม...ขณะหมกมุ่นกันนี่ กิเลสขี่คอ จิกหัวลากสบายเลย ไม่มีอะไรห้ามเลย

ข่าว... **"ถูกสั่งรื้อ ๔ จุด วิลล่าโฉ่รุกชายหาด"**

เพราะฉะนั้น ใครที่ไม่รู้จักคำนี้ไว้ชาติหนึ่งนี่โยม ถ้าไม่มีมโนปณิธานอะไรสักอย่างหนึ่งว่า **"ชาตินี้จะพยายามไปร่วมกิจกรรม ที่ทำให้เราได้เปรียบกิเลส"** ถ้าใครจัดกิจกรรมเสียเปรียบกิเลส เราไม่ไปเด็ดขาด ถ้าเราเป็นคนอยู่ฝ่ายซีกนี้ นี่ถือว่ายอดเยี่ยม **ยอดสุดของชีวิตเราไหม ? ใครมาชวนไปกิจกรรมเสียเปรียบกิเลสเราไม่ไป ถ้ากิจกรรมใดทำให้เราได้เปรียบกิเลสก็ไป**

อย่างนี้คนเราทำยังไงถึงจะมีหลักปณิธานชีวิต ตั้งสัจจาธิษฐาน **"กิจกรรมใดที่ทำให้เราเสียเปรียบกิเลส เราไม่ไปร่วมด้วยเด็ดขาด"**

ทีนี้ มันเป็นยังไงนะ ชวนกิจกรรมนี้คนแห่กันไปแน่นเลย อาตมาเมื่อคืนนี้จ่ายค่าแรง บอกระวังนะช่วงนี้ ไปซีกนี้วัดประชาฯ จัดงานประจำปี ไปซีกนู้นวัดโบสถ์ฯ จัดงานประจำปี เขารับเงินวัดสวนแก้ว แล้วไปให้ ๒ วัด เรารู้สึกมันเสียเปรียบ ในแง่เสียเงินเสียทองไปเปล่า ๆ อุตส่าห์หาเงินเหนื่อยกันแทบจะตาย แล้วก็ไปดึก ๆ ดื่น ๆ เต้น ๆ กับเขา

อู้ฮู ! ตอนนี้เจ้ากิจกรรมที่ เมื่อก่อนเราฟังเพลงฟังอะไรกันนะ สมัยนักร้องสมยศ ทัศนพันธ์, ทูล ทองใจ, ก้าน แก้วสุพรรณ โยมทันกันไหม ? คนนี่นะเหมือนโดนมนต์สะกด

อาตมาเผอิญตอนนั้นน่าจะอยู่ราว ๆ สัก ๑๐ ขวบ สมยศกับทูล ทองใจไปที่วัดพระเงิน อ.บางใหญ่ คนนี่ล้นเลยนะ เวลาสมยศออกมานี่ร้องมานี่ โอ้โฮ ! คนมันเหมือนโดนมนต์สะกด...เงียบ ! เงียบจริง ๆ อยากจะฟังลูกคอเขา **"...ฟังเสียงแตรเขาแห่นาคมา ศรัทธานึกใคร่ได้บวชสักที คนบวชให้ไม่เห็นมี เศรษฐีเขากลัวจะยุ่งใจ บวชให้แล้วเกรงจะกลับกลายเป็นคนร้าย..."**

คนฟังแล้วมันเหมือนโดนมนต์สะกด เดี๋ยวนี้เขาเต้นไปร้องไป เขาก็อ้าว...ให้ลุกขึ้นด้วยเต้นด้วย ตกลงไม่รู้ใครเหนื่อยกว่ากันระหว่างเจ้าคนร้องบนเวที กับเจ้าคนเต้นอยู่ข้างล่าง โอ้ ! มันเหนื่อยเท่า ๆ กันไปเลย เมื่อก่อนนี้มันต้องการจะฟังลูกคอลูกเอื้อนเขา

อย่างนักร้องทูล ทองใจ พอเปิดขึ้นมาก็ "โปรดเถิด..." นี่อย่าง "โปรดเถิดดวงใจ" เพลงนั้นนะ มันดังจริง ๆ สมัยนั้นนะ เขามีงานวัดงานแต่งงานอะไรก็แล้วแต่ เขาเปิดเพลงนี้ เราปีนต้นตาล ขึ้นมะพร้าว บางทีต้องหยุดขึ้นต้น...มันสามารถหยุด

เดี๋ยวนี้อะไรมันดิ้นกันเป็นบ้าเป็นหลัง ดิ้นแล้ว ข่าวนี่วันนี้ซวย ! ตำรวจโดนยิง เพราะว่าไปดิ้นเหยียบเท้ากัน เหยียบเขม่นในผับ "เขม่นในผับยิง ส.ต.ต.สาหัส..." พอออกจากร้านมาก็ตะลุมบอนเละ จับมือปืนได้ทันที

โยม ! กิจกรรมพวกนี้เห็นชัดไหมว่า มันเป็นกิจกรรมที่ทำให้คนเสียเปรียบกิเลส แล้วมันก็สร้างความเศร้าหมองให้ ตำรวจที่ไปก็เศร้าหมอง

อย่างเมื่อวานคุณแม่ของตำรวจ แล้วมีตำรวจมาที่วัดคนหนึ่ง เขาพูดยังไงรู้ไหม ? **"ผมไม่อยากบอกใครเลยว่า ผมเป็นตำรวจ"** มันเศร้าหมองตอนนี้ เมื่อก่อนนี้ใครเป็นตำรวจไม่ได้...ภาคภูมิใจ เพราะตอนนี้คดีมันติด ๆ ๆ ไม่มีอะไรก็ทะเลาะกันเองไว้ก่อน แย่งตำแหน่งแย่งอะไรกัน จนกระทั่งเริ่มมีแล้วนะ ตำรวจเขาเริ่มลาออกเอือมระอา แล้วก็มาบอกนี่ เมื่อวานนี้มาพูดข้างหน้ากุฏินี่ "ผมไม่อยากบอกเลยว่า ผมเป็นตำรวจ" มันสร้างความเศร้าหมอง

สมัยก่อนนี้ โอ้ย ! ใครเป็นตำรวจ เขาก็มีแต่ภาคภูมิใจ ลูกเป็นตำรวจ ยิ่งเป็นผู้การ ผู้กำกับ โอ้ ! ยิ่งภูมิใจ เดี๋ยวนี้ทั้ง สนง.ตำรวจแห่งชาติ คงมีนะ...หมดความภูมิใจ ห้ามก็ไม่ฟัง ทะเลาะกันอยู่นั่นแหละ

อ้าวโยม ! มาเจ้า**ตัวโมโห ใจร้าย ขี้โกรธ อิจฉา ริษยา ตระกูลนี้ ตระกูลอิจฉา ริษยา โกรธแค้น ขัดเคือง เป็นเรื่องที่สร้างความเศร้าหมอง ไม่ใช่น้อยเลย** เราไปดูเหอะคดีที่คนติดคุก เพราะฆ่าเขา เพราะทำร้ายร่างกายเขา จนกระทั่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็มีผัวเมียคู่หนึ่ง เจ้าเมียทนผัวซ้อมไม่ไหว ก็พาลูกอุ้มลูกหนีไป เจ้าเสี่ยนั่นก็ไปตาม ไปบวชอะไรต่ออะไร ไม่รู้บวชทำไม บวชแล้วไปให้เขาตามหาเมียให้ด้วย (ฮึ ๆ...มันเป็นเรื่องอะไรแปลก ๆ)

จงพยายามอยู่ในเสนาสนะอันสงัด ที่ส่งเสริมให้เราได้เปรียบกิเลส

ตอนนี้ก็เศร้าหมอง เพราะอ้อนวอนยังไง เขาบอก เขาไม่กลับแล้ว เข็ดแล้ว ถูกทำร้ายตลอด ถูกตบ ถูกตี

ครอบครัวไหนมีผัวหัวร้อน เมียหัวร้อน อย่าหวังเลยว่าจะอยู่ร่วมกันด้วยแจ่มใส ร่าเริง เบิกบาน สะอาด สงบเย็น มีแต่ทุกข์เข็ญ แล้วตอนนี้มันโอ้โฮ ! หย่าร้างเยอะมาก เพราะทนเท้าทนมือไม่ได้ ทุบตีกัน แต่จะบอกว่าจะมีแต่ผู้ชายทำร้ายฝ่ายผู้หญิงคนเดียวไหม ?

โยมได้ดูข่าวรายหนึ่งไหม...ที่เขาตีผัวยังกะลูกเลย **"ผัวะ ๆ"** ไม่ใช่ตีอย่างเดียวนะ ถีบหน้ามันด้วย โหย ! ผัวโดนถีบหน้านี่นะ ลูกผู้ชายหายไปไหนหมดไม่รู้ ! ศักดิ์ศรีลูกผู้ชายแย่เลย บางคนมันก็แปลกนะ มันเหมือนแพ้อะไรกัน แพ้กรรมแพ้เวรอะไรกันมา เกิดมาต้องยอม แล้วเจ้าฝ่ายผู้หญิงที่ยอมจะตายไปข้างหนึ่ง แล้วติดคุกข้างหนึ่ง

ที่จริงถ้ามันเงียบกันไปซะ ต่างคนต่างอยู่มันก็ยังพออยู่กันไปได้ แต่นี้ดันยอมไม่ไป เจ้านั่นก็ทุบไม่หยุด ไม่มีคำว่า สงสารเมตตา

มีอยู่ข่าวจำๆได้ไหม...มือหนึ่งอุ้มลูก มือหนึ่งจะฆ่าเมีย มันประหลาดนะ ประหลาดมาก ๆ ชีวิตคู่ของคนโง่แบบนี้ มีแต่อารมณ์เสีย อารมณ์บูด อารมณ์เน่า มันก็จะมีการอยู่กันด้วยความเศร้าหมองตลอดไป แล้วไม่ได้เศร้าหมองแต่แม่กับพ่อนะ ลูกก็พลอย...ถ้าเห็นพ่อแม่ตีกันนี่ ไม่มีลูกคนไหนจะผ่องใสอยู่ในบ้านได้ บางทีมันก็หนีออกจากบ้าน ไปหาเพื่อนหาอะไรไป กลายเป็นเด็กเตร็ดเตร่เกเรไป

โยม ! ถ้าต่างฝ่ายต่างไม่ยอมเสียเปรียบ จะเอาเปรียบกันตะพึดตะพือ แต่ไม่ได้มองมุมกลับที่เราเอาเปรียบเขา ทำร้ายเขานี่ เขายอมเรานี่ เรานี่มันเพิ่มนิสัยอำมหิต ซาดิสม์โหดร้าย ทำให้เราเสียเปรียบกิเลสตัวนี้เรื่อยไปอีก ทุกภพทุกชาติหรือเปล่า

โอ้โฮ ! ถ้าคิดนะแต่ละชาติ ๆ เกิดมาเสียเปรียบความโกรธ ความอิจฉา ความใจดำใจร้าย นี่มันเป็นเรื่องที่ไม่รู้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่รู้จะไปไว้ไปเก็บไว้ตรงไหน

อยู่ในเสนาสนะอันสงัด ที่ส่งเสริมให้เราได้เปรียบกิเลส

แต่ถ้าใครตั้งหลักได้...ชาตินี้จะไม่ยอมเสียเปรียบกิเลส โยมว่า เกิดศาสนาพุทธขึ้นมา นี่เพราะมีมนุษย์คนหนึ่งใช่ไหม ที่จะไม่ยอมเสียเปรียบกิเลสที่ในรั้วในวังนี่ต่อไปแล้ว ที่จริงอยู่สุขสบายนะ เจ้าชายสิทธัตถะท่านก็เสียเปรียบกิเลสอยู่จนอายุเท่าไหร่ ? ๒๙ (พรรษา) นะ หลังจากนั้นท่านก็คิดว่า ไม่ไหว...อยากจะไปดูได้เปรียบกิเลสอยู่ตรงไหนบ้าง พระองค์จึงตรัสสอนในวันมาฆะฯ ว่าไงรู้ไหม ?

"จงพยายามอยู่ในเสนาสนะอันสงัด ที่ส่งเสริมให้เราได้เปรียบกิเลส"

ข้อนี้สำคัญในคำสอนวันมาฆะฯ โอวาทจงอยู่ในเสนาสนะอันสงัด ที่ส่งเสริมให้เราได้เปรียบกิเลส ถ้าไปอยู่ตรงไหนสุขสบาย สนุกสนานร่าเริง ครึกครื้น แต่เสียเปรียบกิเลสตลอด สู้ไปอยู่ที่ปลีกวิเวกสงบ แล้วเราได้เปรียบกิเลสบ้าง

โอ้ ! ถ้าคนเราท่าไม่เกิดคิดอย่างนี้นะ มันจะไม่เกิดตัวอย่างเอาเปรียบกิเลสกันเลย จะเกิดแต่ตัวอย่างยอมแพ้กิเลส เอาเปรียบคนตะพึดตะพือ

ตอนหนึ่งในตอนที่ยังไม่ออกบวชมีเสด็จประพาสกลางคืน แล้วก็เห็นคนแก่ร้องไห้ รอลูกหลานไม่กลับ เห็นคนนอนป่วย เป็นโรคเรื้อนโรคอะไรครวญครางอยู่ใต้สะพาน เจ้าชายสิทธัตถะก็แวะไปดู เห็นก็พยายามเช็ดให้ นายฉันนะบอก อย่าไปพระองค์ อย่าทำพระองค์ พระองค์อย่าทำ ๆ เดี๋ยวจะติดเชื้อมา

พระพุทธเจ้าตอนนั้นยังไม่เป็นพระพุทธเจ้านี่ เจ้าชายสิทธัตถะตรัสว่าไง "ฉันนะ ฉันทำตามที่เธอพูดไม่ได้หรอก คนเหล่านี้เมื่อตอนที่เขาดี ๆ

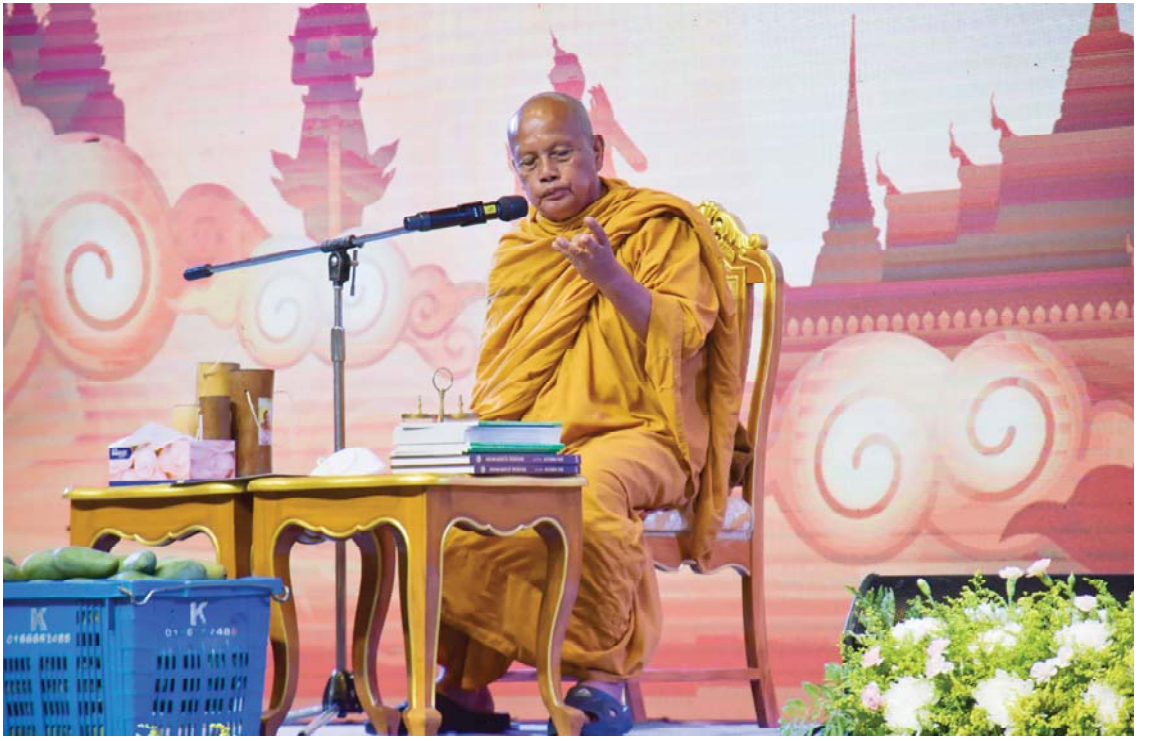

...ถ้าเจ้าชายสิทธัตถะมีนิสัยเอาเปรียบ เพื่อนมนุษย์นะ ท่านจะไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้า...

มีเรี่ยวมีแรง เขาทำงาน แล้วเขาส่งราชพลี คือ สมัยนู้นก็คือภาษีในสมัยเดี๋ยวนี้ (ราชพลี ประชาชนนี่พลีทรัพย์ให้พระราชา สร้างถนนหนทาง ขุดน้ำขุดบ่อ) ตอนนั้นเราได้งบมาจากคนพวกนี้แหละ ที่มาสร้างบ้านเมืองให้เจริญ ยามเขาเจ็บ เขาป่วย เขาไข้ เรายังจะใจไม้ไส้ระกำได้อย่างไร เรายังจะเอาเปรียบเขาอีกเหรอ ช่วยเขาไม่ได้เหรอ” นายฉันนะจึงต้องยอม

นี่นะ **ถ้าเจ้าชายสิทธัตถะมีนิสัยเอาเปรียบเพื่อนมนุษย์นะ ท่านจะไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้า**

นั้นโยม ! ถ้าอยากเป็นชาวพุทธที่ดี มีศักดิ์ศรีชาวพุทธนะ เลิกคิดเอาเปรียบอย่าฉวยโอกาสเอาเปรียบ เขาไม่อยู่ฉวยโอกาสไปงัดรื้อบ้านเขาบุกรุกเขา **“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะไม่เหลือ”**

แหมโยม ! เจ้าคนนี่เขาถูกฝึกได้นะ อาตมาเห็นมวย เดี๋ยวนี้เขาฝึก

ไว้ดีนะ เมื่อก่อนไม่มีนะ อาตมาดูมวยมาตั้งแต่เด็ก ๆ บ้านลุงเขามีโทรทัศน์ สมัยนู้นร้อยบ้านจะมีสักบ้านหนึ่ง เย็น ๆ จะต้องไปดูมวย สมัยนู้นต่อยกันแทบเป็นแทบตาย บางทีโมโหด้วยนะ พอระฆังเป้ง ! ยังจะเอาอีก

แต่ตอนนี้แปลกนะ โยมไปดูเหอะ ไม่รู้เขาฝึกกันด้วยเหรอ ต่อยกันแทบเป็นแทบตาย เสร็จลงกราบกัน ขอโทษกัน แน่ ! เขาทำได้นะ ต่อยกันแทบเป็นแทบตายเหงื่อตกยางออก เจ้าคนที่อายุน้อยกว่า ก็ก้มไปกราบเจ้าคนที่อายุมากกว่า (กราบอย่างสวยด้วยนะ) เจ้านั่นก็รับไหว้

โอ้ ! กอดกัน ไหว้กัน น่ารัก แต่เดี๋ยวนี้พวกคนข้างนอกนี่ เขาคงไม่ได้ลงจิตวิญญาณ สปิริตของนักกีฬา **"รู้แพ้ รู้อภัย"** เขาห้ำหั่นกันเอาเป็นเอาตาย

เห็นเด็ก ๆ น่าทุเรศนะโยม...ยกพวกไปตีกัน แล้วก็ยิงกัน แล้วก็ฟันกัน ฮู้ ! เขาเอาไม้นี่ฟัน...จนแขนนี่เกือบขาดเลย เสียงก็ร้อง...ช่วยด้วย ๆ สักประเดี๋ยวเดินแขนห้อยอย่างนี้ ขา...กะเผลก ๆ มันไม่รู้...บอกไม่ได้ ต้องเอาคืน เดี๋ยวเสียเปรียบพวกมัน

นี่ตัวนี้มันตัวร้ายที่สุด ! ถ้ามันจบเสียตรงคำว่า ไม่ต้องเอาคืนหรอก ไม่ใช่ศักดิ์ศรีที่จะทำให้บ้านเมืองสงบเลย

ตำรวจ ผู้ใหญ่บ้าน กำนันตอนนี้ออกตรวจ ต้องออกเคอร์ฟิวแล้ว วัยรุ่นแต่ละที่ไม่เหมือนกันแล้วนะ บางจังหวัด สี่ทุ่มออกไม่ได้แล้ว ต้องกลับเข้าบ้าน ขืนปล่อยเสรี น่วม ! ซัดกันไม่หยุด แล้วต่างฝ่ายต่างก็จะเอาเปรียบ จะต้องมีอาวุธไปเยอะกว่า ต้องเอาคนไปมากกว่า เพื่อให้เจ้าฝ่ายนู้นแพ้เสียเปรียบ ขนพากันไปเป็นสิบ ตีกันกลางถนนหนทาง ครูเคอก็ตายโดนลูกหลง

เจ้าคนพวกนี้นะ เขาเกิดมาทำให้ประเทศชาติ เสียความสงบสุข เพราะเขาไปเสียเปรียบกิเลสตรงที่ว่า **"เอาคืน เอาแค้น เอาอาฆาต เอาพยาบาท"** มาใส่ไว้ในใจ จนความเศร้าหมอง จนสติปัญญาในสมองนี่มันไม่มีแล้ว อย่างที่เขาทำกับ...ยายกบยายอะไรตายนั่น ตอนนี้เขาไม่ให้ออกมานะ จังหวัดสระแก้ว

โอ้ย ! ตอนนี้น่าตกใจเพิ่งรู้เมื่อวัน ๒ วันนี้ จังหวัดสระแก้วเป็นอันดับหนึ่งวัยรุ่นก่อปัญหา จังหวัดที่ ๒ คืออะไร ? (นนทบุรี !) เสียศักดิ์ศรีเราเหลือเกินอยู่นนท์ นี่สอนคนไม่ได้

ตอนนี้จังหวัดนนท์ฯ อันดับ ๒ โอ้ ! อำเภอไทรน้อยอะไรต่ออะไรตีกันไม่หยุดไม่หย่อนเลย

แหม ! ศักดิ์ศรีคนเมืองนนท์ เมืองนนท์เป็นเมืองพุทธเมืองดี แล้วมาเสียเปรียบกิเลสกันอยู่อย่างนี้แย่ !

โยม ! ถ้ามีลูกชอบตี ชอบยกพวกไปตีรันฟันแทง พ่อแม่ก็เศร้าหมองก็ต้องคอยตอนนี้ต้องเศร้าหมอง เพราะอะไร...เขาจะเอากฎหมายเล่นงานพ่อแม่ด้วย **ถ้าปล่อยลูกไปไล่ตีเขา โดนเสียเปรียบกิเลส แล้วก็มีความทุกข์อยู่กันไม่เป็นสุขว่ากันอย่างนั้นเถอะ**

มีเมตตา ใจดี ใจงาม...หยุดเลวทรามต่ำช้า อาฆาต...

นั้น **"กิเลส" แปลว่า เครื่องเศร้าหมอง ถ้าเรามาฮึดใจบ้างสิ "แหม ! ไม่ยอมเสียเปรียบมึงหรอก"** เราจะมีเมตตา เราจะมีใจดี ใจงาม หยุดเลวทรามต่ำช้า อาฆาต พยาบาท จองเวร...ไม่เอา มันก็จะทำให้เราเป็นฝ่ายชนะกิเลสบ้าง

ได้เปรียบกิเลสนี่ของตอบแทนเยอะไหม...บ้านเมืองสงบเศรษฐกิจดี

เมื่อกี้เพิ่งได้ฟังมานะ เขาอยากให้ภาคใต้จังหวัดที่นายกเพิ่งไปมานี่ Boom ขึ้นมา แล้วที่ท่องเที่ยวสวยงามกว่าภาคกลางเราไหม...ทะเลสองฝั่ง แต่เสียตัวเดียวไปไม่ได้...เจ้าพวกใจร้ายใจดำอำมหิต ไล่ล่า ฆ่ายิงระบ่งระเบิด ตำรวจยังไม่ปลอดภัยแล้วคนไปจะโดนอะไร

เขาบอกถ้าไม่มีผู้ก่อการร้ายนะ เงินจะระเบิดสะพัดไปที่ จังหวัดภูเก็ต-พังงา เยอะเลย เขาบอกไปเท่าไหร่นะ ตัวเลขน่าตกใจนะ **"แสนล้าน"** ตกลงคนภาคใต้เสียโอกาสได้เงินแสนล้าน

อาตมายังนั่งคิดเล่น ๆ ว่า เอ๊ะ ! ทำไมต้องส่งทหารตำรวจไป ชาวบ้านแถวนั้นไม่คิดอยากได้เงินแสนล้านเหรอ ถ้าอยากได้ก็จัดการให้เจ้าใครคนที่ทำแบบนี้ เรียกมาคุยกัน หยุดเถอะ ! เราจะได้เงินแสนล้าน ถ้าไม่หยุด... คนที่ได้คือใคร ? (เจ้า...น้าที่) มีเบี้ยเลี้ยงเยอะ ไม่ได้ส่งตัวไป แต่ชื่อไป แล้วกลับมาก็รับตำแหน่งสูง งบประมาณมันไปเสียเรื่องอย่างนี้ เสียทำไม

ไม่รู้นะ ! ถ้าอาตมาเกิดภาคใต้นะ ป่านนี้คงตายไปแล้ว คือยอมไม่ได้ จะไปปล่อยทำไม ทำไมไม่ช่วยกันปลุกกระแส...ให้ภาคใต้สงบเรื่อง ก่อการร้ายสักแป๊บเดียว เงินแสนจะไหลไปที่ภาคใต้ เขาจ้องอยากจะไปเที่ยวกัน แต่ห่วงเรื่องชีวิตทรัพย์สินจะไม่ปลอดภัย

นี่จริงเถอะ ! ถ้ามาวัดสวนแก้วชีวิตทรัพย์สินไม่ปลอดภัย จะเหลือแต่เก้าอี้นั่งฟังกันกี่คน แต่โยมมีความกังวลไหมเรื่องชีวิตไม่ปลอดภัยมานั่งที่นี่...อย่างนั้นถึงมากันใช่ไหม ?

เห็นไหม...เห็นเปรียบเทียบชัดเลย

ทำไมคนไปเที่ยวทางเหนือเยอะ ทางเหนือนี่นะยังไงก็สู้ชายทะเลหาดอะไรไม่ได้หรอก...สู้ไม่ได้ แต่อำเภอพร้าว คนเย็น คนปลอดภัย คนทางอำเภอพร้าว เมื่อก่อนนี้นะ ตอนอาตมาไปอยู่เมื่อ ๓๐ ปี ไปอยู่วัดอุโมงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มันไม่มีคดีทำร้ายอะไรกันเท่าไหร่ แต่เดี๋ยวนี้เริ่มมี เพราะคนทางใต้ขึ้นไปอยู่เยอะ

ตอนนี้มนุษย์นี่ต้องบอกว่า พลาดท่าที่สุดเลย คือ ถูกกิเลสตัวครอบงำตัวสุดท้ายนี้... ความหลงใหล งมงาย โง่เง่า เห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดี...

พลาดท่าที่สุดเลย คือ ถูกกิเลสตัวครอบงำ

เอ้าสุดท้ายแล้วโยม ! **ตอนนี้มนุษย์นี่ต้องบอกว่า พลาดท่าที่สุดเลย คือ ถูกกิเลสตัวครอบงำตัวสุดท้ายนี้**

ความหลงใหล งมงาย โง่เง่า เห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดี เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นวัดเห็นศาสนาเป็นกงจักร เห็นเหล้าเห็นยาเป็นดอกบัว มันทำไมตอนนี้จับได้ ๑๓ ล้านเม็ด เมื่อ ๒ วันนี้เขาสั่งเข้ามายังกับสั่งสบู่ผงซักฟอกอะไรมาฟอกชีวิตอะ เขาสั่งมาทำไมตั้งเป็นล้าน ๒ ล้านเม็ด

แล้วเขาคิดถึงเรื่อง บ้านเมืองเรานี่เสียเงิน เพราะเรื่องยา นี่สั่งมาที ๑๒ ล้านเม็ด เม็ดตอนนี้ถูกที่สุดเลย เม็ดละ ๒๕.-, ๔ เม็ด ๑๐๐.- แล้วเท่าไหร่ล่ะ เฉพาะค่ายาเท่าไหร่ ค่านำจับ ค่าเอามาบำบัด โอ้ย ! เสียเวลาเอายาที่จับไปเผาอีกนะตอนนี้ ค่าเผานี่ก็หลายสตังค์อีกนะ เผายานี่ทำพิธีเผากันรวมแล้วไม่น่าเชื่อว่า **ยาเสพติดทำให้ประเทศเสียโอกาสไปเท่าไหร่...๓ แสนล้าน**

ถ้าเอาเงิน ๓ แสนล้าน มาพัฒนานะ...สุดยอด นั่งฟังเทศน์ตรงนี้เอาแอร์น้ำมาเป่าสัก ๓ เครื่องก็ได้...ใช่ไหม ? แบ่งมาสักล้านเดียวพอ ทุกวันที่มีเทศน์แอร์ฟอกน้ำเย็นฉ่ำ

มันไปใช้กับพวกเรื่อง **"โง่ หลง"** ถ้าไม่โง่ไม่หลงนี่นะ เงินทองจะมหาศาล ความสุขจะกลับมาเบ่งบาน พ่อติดเหล้าลูกติดยา นี่เห็นแต่ละข่าวมีทุกวัน ฆ่ากันตาย ทำร้ายกัน

เมื่อวานนี้ เห็นดีนะ พูดจนตำรวจเขาเห็นใจ แม่ดี ! ซักผ้าซักเสื้อให้อะไรให้มัน แต่มันไม่ทำงาน เที่ยวเดินขอพล่านไปหมด ขอไม่ให้ก็ทำข่มขู่เขา จนเจ้าพวกนั้นบอกว่าไม่ไหวแล้วหลวงพ่อ ถ้าหลวงพ่อให้คนนี้อยู่ผมไปแล้ว

ก็เลยไปอ้อนวอนตำรวจ พอตำรวจจับไปตอนเช้าเย็นปล่อยอีกแล้ว อู้ย ! เลยบอกไม่ไหวแล้วตำรวจ ถามจริงเหอะ อยากจะให้มีข่าววัดสวนแก้ว...ลูกฆ่าแม่ไหม ? ถ้าไม่อยากให้มีช่วยเอามันไปหน่อย

ตอนนี้เลยย้ายแม่มันไปอยู่ที่อื่น เพราะว่ายังรู้ว่าแม่ยังอยู่ก็มาไถเรื่อย ไม่ทำมาหากินอะไรงานมีทำไม่ทำ ซัดเหล้าซัดยาเสร็จ แล้วหน้าตามันละนะไม่มีอะ น้ำตามันไม่ใช่เศร้าหมองข้างในนะโยม รถคว่ำรถตกน้ำหน้าตา...วันนั้นชนกับกำแพงวัด หน้าไถกับกำแพง ดำเป็นซีกเลย หน้ามันล่ะหมองเลย...สมแล้วที่กิเลสเป็นเครื่องเศร้าหมอง

มันไม่ใช่ในความหมายเดิมมีว่า **"กิเลสเป็นเครื่องเศร้าหมองของใจ"** แต่นี่เศร้าหมองซีกหนึ่งเลย ดำปี๊ด ! สะเก็ดขึ้น

โอ้ย ! คิดแล้วว่าเกิดมาชาติหนึ่ง นี่ขอให้มีโอกาสได้เปรียบกิเลสบ้าง อย่าเสียเปรียบกิเลส ทั้งชาติ ทั้งวัน ทั้งเดือน ทั้งปี แล้วชาตินี้เราเสียไป ชาติหน้าก็ต้องสืบพันธุ์ การเสียเปรียบกิเลสต่อไปอีก

โอ่ ! แล้วเกิดมาทำไมเกิดมาเพื่อเสียเปรียบกิเลส มันต้องเกิดเพื่ออยู่กับได้เปรียบกิเลสบ้าง นี่โยมคิดเทียบดูเถอะ ช่วงที่เรามานั่งฟังทำกิจกรรมฟังธรรมวันอาทิตย์ นี่ใจเราไม่ได้อยู่ใต้อำนาจของกิเลส เราไม่ได้เสียเปรียบพื้นที่หัวใจให้แก่กิเลส ทำยังไงเราจะได้เป็นอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ

ได้เปรียบกิเลส...นั่นแหละชัยชนะของมนุษย์

วันนี้ได้ชิมรส คราวหน้าได้ถาวรไปเรื่อย ๆ ก็เป็นโอกาส **เรียกศักดิ์ศรีความเป็นชาวพุทธ ที่ไม่ได้เสียเปรียบกิเลสทั้งวัน ทั้งเดือน ทั้งปี** อาจจะเสียไปบ้างเพราะยังเป็นปุถุชน **แต่ถ้าวันใดมันเกิด**

ชนะเด็ดขาด ได้เปรียบกิเลสอย่างเด็ดขาด โลภ โกรธ หลงมาจิกหัวรังควานเราไม่ได้ นั่นแหละชัยชนะของมนุษย์

เจ้าชายสิทธัตถะ ได้เรียนศึกษา ๖ ปีอยู่ในป่า เพราะถ้าอยู่ในเมืองในวังโอกาสจะได้เปรียบกิเลส จะได้เป็นพระพุทธเจ้า นี่ยาก ! ท่านจึงตรัสว่า

"ภิกษุ เรือนว่าง ป่าช้า ป่าชัฏ ลอมฟาง ท้องทุ่ง มุ่งไปสู่บ้าง เพื่อให้ได้อยู่อย่างได้เปรียบกิเลส"

ประโยคเหล่านี้ในพระไตรปิฎกในคำสอนมีเยอะ แต่ว่าเราไม่ค่อยเอามาปรารภกัน อาตมามาคิดตั้งนาน เอ้ ! อาทิตย์ต้นเดือนนี้จะเทศน์เรื่องอะไรดี มองไปมองมาเหลียวไปทางไหน เห็นแต่เพื่อนมนุษย์ของเรากำลังเสียเปรียบกิเลส ถ้าเอาเรื่องนี้มาพูดไว้บ้าง

โยมกลับไปฮึดสู้ไหม...ประกาศศักดิ์ศรีไหม ยอมแพ้ ยอมแพ้ กูยอมเสียเปรียบมันที่แล้วมา เพราะกูยังไม่ได้ไปเรียนรู้มา ถ้าได้เรียนรู้ไปเสียบ้างจะได้กลับไปนั่งไปนอนในที่อันสงบสงัด แล้วน้อมคิดไปในทางที่จะไม่ให้เสียเปรียบกิเลส สักนิดสักวัน...ละนิด ๆ สะสมเป็นแต้มเป็นบารมีไว้ จนในที่สุดเป็นผู้อยู่อย่างไม่มีโอกาสให้กิเลสได้เปรียบ

อันนี้ไม่รู้ว่าโชคจะดีจะวาสนาส่งขนาดไหนก็แล้วแต่เถอะ อาตมาว่านั่นละคือ ยอดมนุษย์ เป็นมนุษย์ที่เกิดมาสง่างามที่สุด ดีกว่าเกิดมา...ร่ำรวยสวยงามอะไรก็ตามเถอะ มันสู้อยู่ไม่เสียเปรียบกิเลสดีที่สุด แล้วเดี๋ยวนี้เห็นไหมโยม...ที่เขาฆ่ากันระหว่างพี่น้อง แค่ได้ที่น้อยกว่ากันหน่อย เขาก็รู้สึกว่ามันเสียเปรียบพี่ เสียเปรียบน้อง แล้วก็ฟ้องร้องเข่นฆ่า

ไปอีกที่แย่บัดซบเลย...แม่ให้แล้ว ยังฟ้องแย่งจะเอาต่ออีก น่าสงสารยายประนอมที่แกตำน้ำพริกนะ นี่ดูสิ ! ลูกยังเขาคิดว่า ยังเสียเปรียบพี่ ๆ น้อง ๆ ต้องเอาต่ออีกนิด

แต่บางคนก็มีนะโยม...อาตมาเคยเจอหลายคนเหมือนกันนะ มรดกมันมีไม่มาก บางทีพี่คนโตยกให้น้อง ๆ ที่อยู่ดูแลพ่อแม่ ไม่ได้รู้สึกว่าเสียเปรียบนะ ไม่ได้รู้สึกว่าเสียเปรียบด้านที่ดินมรดก

นั่นแหละ **เขาไม่เสียเปรียบกิเลส แต่มองดูข้างนอกเหมือนเสียเปรียบพี่น้องที่ได้มาก เขาได้น้อย แล้วคดีเดี๋ยวนี้โยมว่าเยอะไหม...ฆ่ากันอะไรกันเยอะไปหมด เลยเศร้าหมองไปทั้งตระกูลเลย ทั้งวงศาคณาญาติไปอีก**

เอา ! **วันนี้ก็ต้องขออวยพรให้ทุกท่าน จงเป็นอยู่หรือดูกิจกรรมใด ด้วยความฉลาด ถ้าเสียทีเสียเปรียบกิเลสไม่ไป ถ้าได้เปรียบกิเลสพยายามที่จะไปหาแหล่งเหล่านั้น ที่จะนำกิจกรรมเหล่านั้น เอาเสริมกำลังจิตกำลังใจให้ได้เปรียบกิเลสต่อไป ด้วยกันทุกคนทุกท่าน เทอญ.**

ภิกษุ เรือนว่าง ป่าช้า ป่าชัฏ
ลอมฟาง ท้องทุ่ง มุ่งไปสู่บ้าง
เพื่อให้ได้อยู่อย่างได้เปรียบกิเลส

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)*

๑ ในช่วงที่หลวงพ่อมีข่าวด้านลบ มีใครเตือนมาบ้าง ?

ประเด็นถูกชาวบ้านตักเตือน !

ต้องขอบใจ ! *คุณนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ* ที่ให้ข้อคิดเตือนใจ และเป็นคำพูดที่สุภาพ ไม่จาบจ้วงหยาบคาย ต้องถือว่าสมกับที่ได้รับเสมาธรรมจักรทางด้านส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ ที่มีสิทธิ์ที่จะวิพากษ์วิจารณ์ได้ ก็เป็นเรื่องดีถ้าเราต่างฝ่ายต่างทำความเข้าใจกันซะให้ดี

*"ถามมาหลวงพ่อพยอมจะตอบเอง" บทสัมภาษณ์...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ) เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารกัลยาโณ ฉบับที่ ๔๑ วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

อาตมามีเพียงคำเดียวเท่านั้น ที่อยากจะฝากว่า ใครยังเกลียดใครอยู่ **ความสุขจะเกิดยาก** เพราะมีคำพูดไว้ว่า **"มีสุขเพราะหมดเกลียด"**

อยากเห็นคนไทยหมดเกลียดกันเมื่อไหร่ ไม่มีสีไม่มีข้าง จะได้อยู่กันสบาย ๆ ก็แค่นั้นแหละ

แต่เรื่องที่บอกว่า **"พระพยอมจะต้องถึงกับต้องหุงข้าวฉันเอง อดแน่ๆ"**

แล้วก็บอกว่า **"ถ้าจะทอดกล้วยแขกมาขาย ผมก็จะไม่ซื้อ"**

ก็ไม่เป็นไร มีคนมาช่วยซื้อไปเยอะแล้ว

"หลวงพ่อระวังนะ เมื่อไหร่ถ้าฆราวาสเขาห้ามพระเข้าในเขตบ้านเขา" บ้านจัดสรรบ้านอะไรก็แล้วแต่

"หลวงพ่อจะต้องหุงข้าวฉันเองนะ ต่อให้หลวงพ่อทอดขนมกล้วยแขกมาขายผมก็จะไม่ซื้อ หลวงพ่ออดแน่ ๆ"

ถ้าพระพยอมอดไม่มีอะไรจะฉัน ก็ต้องเรียกกันว่า **พระทั้งประเทศน่าจะเหลือไม่กี่องค์ ต้องอดกันเกือบหมด เพราะอะไร ?**

เพราะเราได้เลี้ยงคนสงเคราะห์คน...อยู่ที่วัดเป็นพัน ๆ ตอนเช้าไปนั่งบิณฑบาตตรงหน้าวัด เขาก็มาใส่กันจนแน่นล้น (บิณฑบาตวันเดียว แต่ฉันไปเกือบ ๑๐ วัน)

ฉะนั้น ถ้า*คุณนิพิฏฐ์*ได้มาดูมารู้มาเห็น ก็คงจะไม่บอกว่า **"พระพยอมจะต้องหุงข้าวฉันเอง"**

แล้วก็เชื่อว่า พระนี่นะ ถ้าลองไม่ผิด ๒ ขั้น รับรองต้องได้ฉันตลอด

ขั้นที่ ๑ คือ ปาราชิก เรื่องเพศ เรื่องผู้หญิง

และอีกเรื่องก็คือ **เรื่องเงิน**

ถ้าเรื่องเงิน เรื่องผู้หญิงนี่ ไม่ผิดพลาดเสียหาย รักษาพรหมจรรย์ให้ดี แค่ ๒ ข้อนี่นะ จะบอกให้ คนไทยเขานับถือกันสบายใจแล้ว ยกมือไหว้สบายใจ

แต่ถ้าอาตมาไปผิดเรื่อง ๒ เรื่องนี้เมื่อไหร่ *คุณนิพิฏฐ์* ไม่ต้องบอกเลยว่า ต้องหุงข้าวฉันเอง แน่นอนเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ถ้าไปผิดเรื่องพรรค์นั้นเข้า

แต่ถ้าเป็นเรื่องอื่น นิด ๆ หน่อย ๆ เข้าใจกันผิดบ้างอะไรบ้าง หาว่าจะล้มล้างสถาบันกับเขาบ้าง ซึ่งก็มีติ๊กต๊อก มีอะไรต่ออะไร เอาไปลงกันอยู่เรื่อย ๆ

ก็ดีเผอิญช่วงนี้จะใกล้กำหนดปฏิบัติ ตามคำสอนหลวงพ่อพุทธทาส คือ **"ตายก่อนตาย"** ความเป็นเราถูกด่าถูกว่า ให้มันตัวกูไม่มารับอ่ะ **ตัวกูตายแล้ว ด้วยสติปัญญา นี่มันจะเกิดความสุข ได้พอสมควรแน่นอน**

นั้นก็ลองสิ ! ลองถล่มพระพยอมดูว่า พระพยอมจะไม่โต้ตอบอะไรมากมาย อาจจะชี้แจงบางเรื่องที่เข้าใจผิด แต่ส่วนใหญ่จะพยายามถือหลักว่า **"พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง"**

เพราะเราฝึกปฏิบัติ **"ตายก่อนตาย"** จะเที่ยวไปเถียงเขาคอเป็นเอ็นว่า **"กูไม่ยอม ๆ" นั่นไม่ใช่วิถีปฏิบัติสำหรับบั้นปลายชีวิตของพระพยอม** เจริญพร.

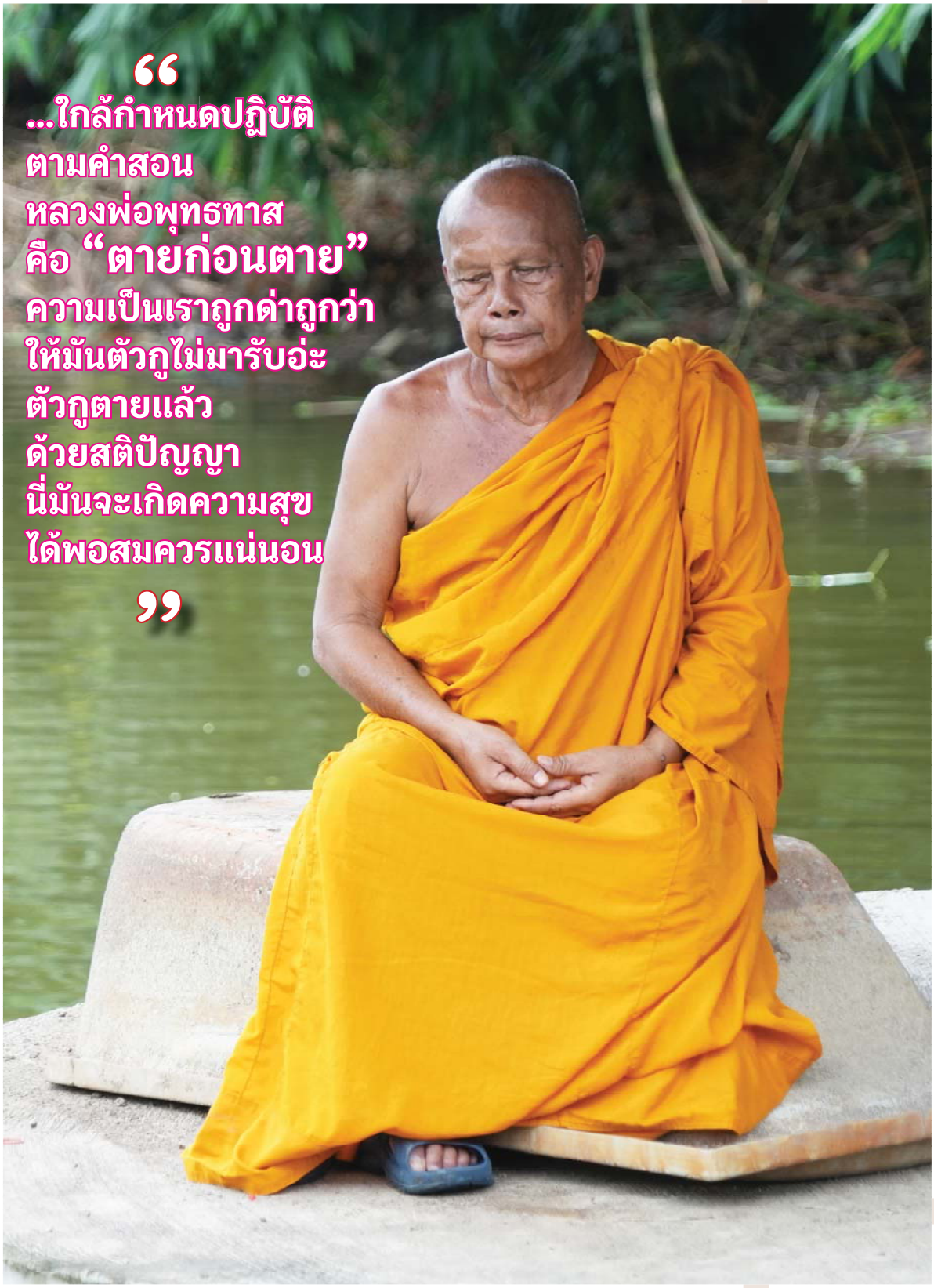

“...ใกล้กำหนดปฏิบัติ
ตามคำสอน
หลวงพ่อพุทธทาส
คือ “ตายก่อนตาย”
ความเป็นเราถูกด่าถูกว่า
ให้มันตัวกูไม่มารับอ่ะ
ตัวกูตายแล้ว
ด้วยสติปัญญา
นี่มันจะเกิดความสุข
ได้พอสมควรแน่นอน”

๒ คนเล่าลือว่า พระพยอมบ้าระห่ำซื้อที่ดิน ในภาคอีสาน จริงหรือไม่ ?

คนเล่าลือว่า พระพยอมบ้าระห่ำซื้อที่ดินในภาคอีสาน

ก็มีคนเขาพูดว่า จะเป็นติ๊กต๊อกหรือจะเป็นอะไรก็ไม่รู้ ที่เขาไปลงว่า **พระพยอม บ้าระห่ำซื้อที่ภาคอีสานเป็นพัน ๆ ไร่**

ในภาคอีสานมีไม่ถึงพันไร่ ที่ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์ ไม่น่าจะเกิน ๔๐๐-๕๐๐ ไร่ และก็ไม่ได้ซื้ออีกเลยเป็นเวลา ๔-๕ ปีมาแล้ว คิดว่าพอแล้ว จะซื้อก็คงเฉพาะที่ดินติดกับวัดที่ว่า เป็นไข่แดง มีอยู่ ๒-๓ แปลง เล็ก ๆ แปลงละไร่ครึ่ง ๒ ไร่ ๆ เงินก็ใช้ไม่มาก อยากจะปิดสวิตช์ อยากจะปลดเกษียณ ไม่กระสัน อยากจะซื้อที่นู้นที่นี่ ที่นั่นอีก เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติช่วงตายก่อนตาย

ก็คิดว่า ปี ๖๙ นี่ปิดสวิตช์การซื้อที่ดินแน่นอน เพราะว่าจะหันมาปรับปรุงบำรุงที่ดินเรามีไว้นี่ จะเน้นสื่อการสอนให้มาก ทำซอยสอนให้ได้ข้อคิดกลับไปกัน

ถ้ามาวัดแล้วไม่ได้อบรมบ่มเพาะให้ข้อคิดสติปัญญา ญาติโยมก็เหมือนมาวัดสนุก ๆ เหมือนที่เขาไปกัน ไปเที่ยวงานวัด ต้องมาเที่ยวค้นหาสติปัญญา จากประติมากรรมที่อาตมาตั้งใจจะทำให้ดีที่สุด ถึงจะไม่เป็นขนาดโรงมหรสพใหญ่ เหมือนสวนโมกข์ อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี แต่ก็เป็นน้อง ๆ รองๆ ลงมา ในแต่ละโซนแต่ละจุด ซึ่งก็มีไปบ้าง ๒๐-๓๐ % แต่จะเติมให้ได้สัก ๕๐ % ของพื้นที่ดินที่มีเตรียมไว้ แล้วก็คงจะทำให้ใครมาได้อ่านได้ศึกษา เรียนรู้

แล้วก็คงจะต้องตอนนี้ที่วัดน่าปลื้มใจอย่างหนึ่ง มีผู้หญิงคนหนึ่งอายุไม่มาก เรียกว่าเป็นวัยรุ่น เขาชื่อ เพ่ยเพ่ย เขาจะเป็นไกด์ พาบรรยายคนชื่นชอบมาก เพราะอดีตเขาเคยเป็นคนขายประกัน การอธิบายการพูดจาการเข้าใจธรรม ค่อนข้างจะเรียกว่า **ทำให้นึกถึงตอนอยู่สวนโมกข์ เราบรรยายในโรงมหรสพคนชื่นชอบมาก ไม่ได้อวดอ้างตัวเอง ก็มีบรรยายกันหลายองค์ แต่คนก็ติดใจ แล้วชื่อเสียงก็กระฉ่อนลงหนังสือพิมพ์สมัยนู้น**

เอาละยังไงเสียจะต้องเพิ่ม **"นวัตกรรม" ภาพปั้นอะไรต่าง ๆ ซอยต่าง ๆ ให้เข้าถึงจิตใจประชาชน เป็นความรู้ เพราะว่าชาวพุทธเรานี่การที่จะเข้าไปหาวัดที่ให้ความรู้ มันก็ใช่มีมากมายมากนัก ส่วนใหญ่ก็จะไปเป็นประเภทให้เครื่องรางของขลัง ให้สายมู เราจะไม่ให้เป็นอย่างนั้น ใครไม่ชอบไม่มาก็ไม่ว่า แต่ขอให้ได้สายสติปัญญา เอาไว้ที่วัดนี้ให้เต็มที่เลย** เจริญพร.

๓ หลวงพ่อคิดอย่างไรบ้าง... ที่มีคนมากล่าวหาว่า พระพยอมหิวแสง ?

พระพยอมหิวแสง

เรื่องโดนหาว่า **"เป็นพระหิวแสง"** ก็แปลกในระยะที่บวชมา คิดว่าปี ๖๗ เป็นปีที่ออกทีวีมากที่สุดสมัยก่อนนู้น ก็จะออกเฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์ นาน ๆ ที แต่ช่วงที่มีข่าวพระเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ก็มาถามเรา บางวัน ๕ ช่อง ๗ ช่อง ไม่ใช่หิวแสงหรอก

"ชักเอียนแสง" จะหลับจะนอนจะพักผ่อน ก็มากัน แต่เราจะไม่ให้ตอบไม่ให้ก็ เดี๋ยวก็จะขาดสื่อสัมพันธ์ ระหว่างพระกับสื่อ เพราะว่า

อาศัยสื่อ ก็ทำให้เราสั่งสอนไปได้หลายอย่าง หลายเรื่องแทรกเข้าไป และก็คงจะทำงานด้านรายการกัลยาโณโอเค เป็นหลักต่อไป

และมั่นใจว่าสิ่งที่คิดที่ทำมา แต่ละปี ๆ เช่นปีนี้ **"ผ้ายัน"** นี่ถือว่าเป็นสื่อการสอนที่รู้สึกคนค่อนข้างจะชอบกว่าอื่น ๆ ที่ทำมา บางคนช่วยคิดชื่อนะ เช่น ชื่อ **"ยันอุตุนิยมวิทยา"** คือ ยันเตือนภัย ธรรมดากรมอุตุเขาจะเตือนพายุเข้า ฝนตกกระหน่ำ แผ่นดินไหว ดินร่วง ดินไหล

แต่เรานี่เตือนว่าระวัง **เจ้าโจร ๓ ก๊ก คือ โลภ โกรธ หลง** นี่มันจะปล้นความเป็นมนุษย์หรือมนุษย์สมบัติเรา จนบางคนถูกโลภ โกรธ หลง ปล้น แล้วจะโดนถามว่า **ความเป็นมนุษย์ยังหลงเหลืออยู่ไหม ?**

ความเป็นคนนะ...ยังเหลืออยู่ไหม ?

นี่นั้นใครก็ตามได้ผ้ายันนี้ไป แล้วก็จะพยายามที่สุด เฉพาะพิมพ์แจกจะให้ได้สัก ๕ ล้านแผ่น ที่แจกแผ่นเล็ก ๆ ส่วนแผ่นใหญ่ใบละ ๒๐.- ก็น่าจะได้สักล้านหนึ่ง รวมแล้วเป็น ๕-๖-๗ ล้านแผ่น ในประเทศไทยไปปิดแปะกันไว้ แล้วก็ทำเชื่อมจิต ทำเชื่อมใจ ว่า...

"เราจะมีศีล สมาธิ ปัญญา สู้กับโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก"

คิดว่า ๔-๕ ปีข้างหน้า อยากจะรู้ข่าวเหลือเกินว่าคดีต่าง ๆ คนติดคุก ติดตะราง คนติดเหล้าติดยา มันลดลงบ้างไหม ?

...ขอให้มีผ้ายันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก ทั้งแผ่นดิน สักทีเถอะ !

ถ้ามันลดลงด้วยผ้ายันผืนนี้ ไปกระตุ้นกระตุก สะกิดให้เขากลับแผนชีวิตให้ดี ให้ปลอดภัยจากโจร ๓ ก๊ก ชาตินี้ถือว่า **สร้างโบสถ์สร้างวิหาร สร้างเจดีย์สักกี่หลัง ก็ไม่เท่ากับสร้างผ้ายันผืนนี้ขึ้นมา**

ก็ขอให้ญาติโยมที่อ่านแล้ว ลองพยายามหาไปเก็บแปะสะสม หรือจะให้ดี เราพิมพ์หนังสืออะไรต่ออะไรแจกกันเยอะแยะ บางเล่มของเรื่องก็ไม่ได้มีประโยชน์ พิมพ์แจกแล้วก็ไม่มีใครอ่าน

แต่นี่ ๕.-, ๓.- **ถ้าอ่านทุกวัน เชื่อมโยงกับศีล สมาธิ ปัญญา ศาสตรา ๓ อัน ได้ฟาดฟันกับโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก เชื่อว่า "บ้านเมือง...มียัน" ยันของเราไม่มี ต. การันต์ ยันหงายเลย**

นั้นขอร้องถ้าจะบอกกันว่าเรี่ยไร ชวนทำบุญกันแบบนิวนอร์มอล ช่วยกันพิมพ์ผ้ายัน ราคา ๒ บาท ๓ บาท ไม่มากมายอะไร คนหนึ่งนี่ถ้ามีเงินสัก ๑๐ บาท ช่วยสัก ๑๐ ใบ ๒๐-๓๐ บาท ทำบุญแค่นี้ไม่น่าจะลำบากอะไร แล้วก็จะมีผ้ายันเต็มบ้านเต็มเมือง

อย่างสมัยนั้นเขาบอก **"ของแพงทั้งแผ่นดิน"** อย่างเสื้อแดงเขาก็ประกาศ **"แดงทั้งแผ่นดิน"**

"ขอให้มีผ้ายันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก ทั้งแผ่นดิน" สักทีเถอะน่า เจริญพร.

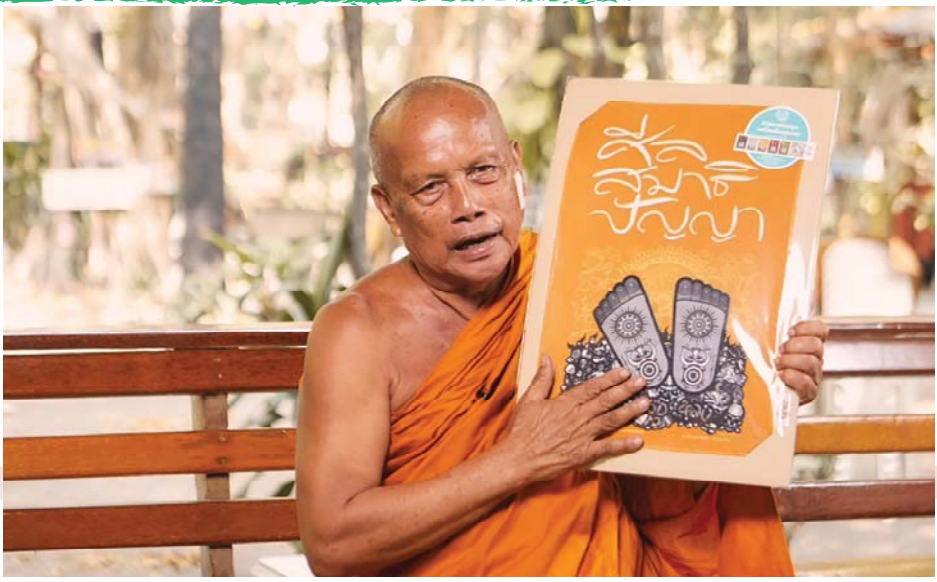

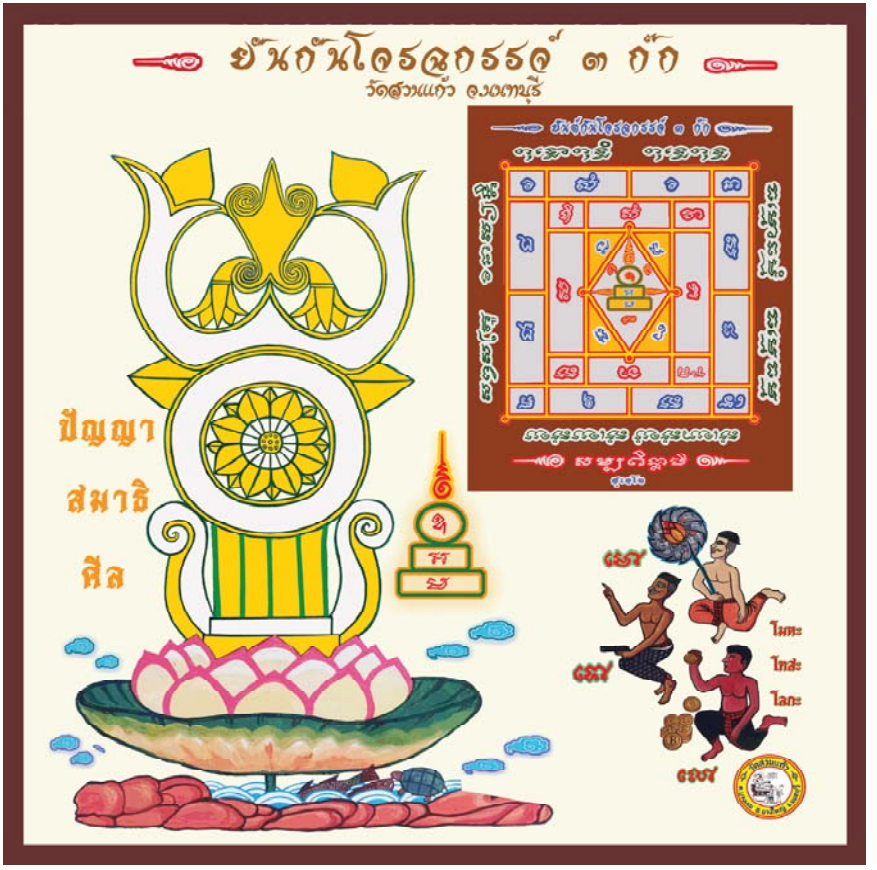

คำอธิบายภาพ “ยันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก”

ผ้ายันต์ผืนนี้ไม่ใช่สาย **“มูเตลู”** พระไม่ได้เสก แต่ผู้นำไปใช้ต้องเสกทุกวัน แล้วเสกบ่อย ๆ ยิ่งดี ให้ติดไว้หน้าประตู

เช้านึกขึ้นมาก็ให้พูดท้าทาย ว่า... “เจ้าโจรเอ๋ย แกละ...หน้าหงายแน่ คราวนี้ ! เพราะฉัน มีศาสตรา ๓ อัน ไว้ฟาดฟันกับโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก”

ดังนั้น พอเช้า ๆ ขึ้นมาให้นึกถึงว่า พวกโจรฉกรรจ์ มีโลภะ โทสะ โมหะ มีเกิดขึ้นมานิดหนึ่ง แล้วยังจะมีศาสตรา ๓ อัน มีศีล สมาธิ ปัญญา คือ เราจะพยายามสะสมศีล สมาธิ ปัญญา คือสะสม ศาสตรา ๓ อันไว้ฟาดฟันกับโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก

บัดนี้โจร ๓ ก๊ก มาแรงกันทุกก๊ก จนแทบไม่เหลือ สมบัติของความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะ

โจรก๊กที่ ๑ โลภะ คือ อยากได้ของเขากันโขมงโฉงเฉงอยู่ร่ำไป

โจรก๊กที่ ๒ โทสะ คือ คอยถือปืนขู่ฆ่าเขาเรื่อย

โจรก๊กที่ ๓ โมหะ คือ เห็นผิดเป็นชอบเห็นชั่วเป็นดี เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

๔ หลวงพ่อเวลามีข่าวด้านลบพระสงฆ์ ทำไมนักข่าวถึงชอบมาขอสัมภาษณ์ให้หลวงพ่อแสดงความคิดเห็น (ครับ)

ก็เราก็เคยลองถามนักข่าวว่า **ทำไมมาหาเราจังเลย ?** จนคนหาว่าเราหิวแสงแล้วนี่ ทำไมไม่หาที่อื่นบ้างละ

ปรากฏว่า เขาก็บอกในลักษณะว่า มันไม่ได้อ่ะ เขาไปหาข้างนอกบางท่านพระผู้ใหญ่ท่านก็ปฏิเสธ **"ไม่มีเวลา"** ลึก ๆ ก็เหมือนกับไม่อยากจะโต้ตอบอะไรกับสื่อ เดี๋ยวอาจจะเข้าตัว เดี๋ยวอาจจะเปลืองตัว

ลักษณะเห็นเด็กนักข่าวเขาว่านะ ก็บ่ายเบี่ยงเกี่ยงมา เราก็เลยมาแล้วก็ มันก็เป็นการลับสมองเราอย่างหนึ่งว่า เราควรจะชี้แจงยังไง พระเสียนี่เราจะไปพูดเลวอย่างนั้น ชั่วอย่างนี้ อย่างเดียวมันก็ไม่มีประโยชน์

เราก็หาความที่ท่านประพฤติเสีย นี่อะไรเป็นเหตุ เขาบอกเหตุนี่ เราว่ามันได้เรื่องดี

เหตุห่างจากหลักธรรมวินัย
เหตุห่างจากกรรมฐาน

เรื่องผู้หญิงเรื่องอะไร นี่มันก็เป็นเพราะห่างจากกรรมฐาน **"ขน ผม เล็บ ฟัน หนัง"** ที่พระอุปัชฌาย์ให้ไว้ ถ้ามีอย่างนี้รักษาใจอยู่ พระเหล่านั้นก็จะไม่เสียหาย แต่เมื่อไม่เอาสิ่งเหล่านี้รักษาใจ ความเสียหายเรื่องเพศเรื่องเนื้อหนัง ก็เกิดขึ้นแก่พวกพระเหล่านั้น

ส่วนพระที่ใจดำอำมหิตโหดร้าย ถึงขั้นไปตีเด็ก ฆ่าเด็กตาย อะไรกัน อันนี้ก็เป็นเรื่องไม่เจริญเมตตา ไม่ได้รู้สึกว่าเป็นพระ ไม่ได้บทความที่ว่า **"อนูปวาโท อนูปฆาโต"**

พระนี่ นักบวชนี่ เที่ยวทำร้ายใครเขานี่...มันไม่ได้ ถือว่าเป็นคนบ้าแล้ว บ้ายา บ้าอะไร แล้วก็เที่ยวทำร้ายคน

ดังนั้น **พระไปเที่ยวทำร้ายเขาก็ไม่ได้ และถ้าไปฆ่าเขา ไปขโมยทรัพย์ ไปอวดอุตริอะไรต่าง ๆ นานาเหล่านี้**

เขาเรียกว่าขาด **"สมณสัญญา"** ไม่มีความหมายรู้ว่า **ตนเองเป็นพระ ก็เลยทำอะไรมันไม่ใช่พระ พอรู้ตัวไม่ใช่พระ หรือไม่รู้ตัวว่า เป็นพระ ก็มักจะทำอะไรต่ออะไร ซึ่งขาดสติสัมปชัญญะนั่นเอง**

"สติสัมปชัญญะ" นี่เป็นตัวมีอุปการะมาก พระที่เป็นข่าวฉาวโฉ่ นี่เพราะขาดอุปการะธรรม ขาดสติสัมปชัญญะ ที่จะรักษาธรรมวินัย

แล้วเราก็เออ ! เราก็ได้คิดอย่างนู้น คิดอย่างนี้ เราไม่ใช่จะจ้องว่า เออ ! ถ้ามาถามว่า พระเลว เราก็ด่าไปเลย มันบวชเสียผ้าเหลือง มันบวชอะไร

แต่ไม่รู้ละ สาเหตุที่เขาเสียเพราะอะไร ! แล้วนี่ชาวบ้านก็เริ่มรู้ว่า โอ้ ! เขาเสียเพราะอย่างนี้ แล้วก็มีพระจำนวนหนึ่งเท่านั้นแหละ ที่เสียเพราะอย่างนี้

แต่ส่วนใหญ่ นี่จะอยู่กับพระธรรมวินัยอย่างเหนียวแน่น ท่านก็จะบริสุทธิ์อยู่ได้ อย่างชนิดที่มีแต่คนกราบไหว้เคารพนับถือ ไม่มีใครเอาไปเล่าลือในทางเสียหาย นี่เป็นเนื้อนาบุญ ไม่เป็นเนื้อนรกอะไร...

อาจจะทิ้งท้ายบ้างนิดหน่อย

แต่ว่าต้องบอกสาเหตุก่อน ถ้าเรารู้เหตุ...บอกเหตุ แล้วเขาได้เหตุไป แล้วเขาก็จะไปแยกแยะเองว่า เอ๋อ ! ที่เสียเพราะอย่างนี้

แล้วที่ไม่เสียละ ก็เพราะอีกอย่างหนึ่ง **"ระลึกถึงธรรมวินัย ระลึกถึงคำสอนพระพุทธเจ้า พยายามปัดบาปออกจากตัว ปัดชั่วออกจากใจ"** เอา

คำสอนข้อที่หนึ่งนี่แหละมาใช้ บาปชั่วก็ไม่ล็อกตัวท่านอะไรอย่างนี้

มันกลายเป็นว่าอะไร ? มันกลายเป็นได้สอนคนไปในตัว ตรงนี้เราก็เอาละถือว่า ถ้ามาก็ต้องตอบกันละ

แต่พยายามตอบให้มีหลักมีเกณฑ์ไว้ ไม่ใช่ออกไปสวดยับเหมือนกับทำตัวเป็นสัปเหร่อ คือ เขานะตายแล้วจากธรรมวินัย เราจะไปสวดยับ หลวงพ่อพุทธทาสเคยเตือนว่า **"อย่าทำตัวเป็นสัปเหร่อ"** กับพระที่ตาย ๆ เน่า ๆ เอาขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์ เหมือนสัปเหร่อ

เราก็ได้เตือนคำนี้มา เราก็ได้ถือปฏิบัติ เอาเนื้อหาสาระแทรกเข้าไปเอาหลักเกณฑ์หลักฐานที่มีอยู่ในคำสอนพระพุทธเจ้าอัดเข้าไป คนก็ได้ประโยชน์ แล้วเขาก็เกิดชอบสิ ชอบฟังเราวิเคราะห์ บางคนนี่มาวัดแล้วทำท่าแปลก ๆ เมื่อ ๒-๓ วัน ยกมือเอานิ้วโป้งนิ้วชี้ที่ข้างหัว เราก็งงเหมือนกันอธิบายไม่ถูก... ไหนโยมอธิบายหน่อยสิ ยกนิ้วโป้งนิ้วชี้ที่หัวอย่างนี้คือยังไง

"หัว" ถ้าพระหรือคนไม่มีหัวคิดมาเกิดเยอะ ๆ ประเทศก็ไม่เจริญ แต่ถ้าพระหัวคิดแนวนักสร้างสรรค์ ไม่สร้างภาพลบ มีแต่ภาพบวก มันก็เจริญ เดี๋ยวก็ได้ประโยชน์กันทั้งสองฝ่าย

พวกคนที่อยากจะติดตามว่า เราจะด่ายังไง...กลายเป็นเรื่องให้ข้อคิดหลักธรรมหลักเกณฑ์ เราก็เลยเออ ! มาก็รับ ดึกดื่นก็รับ ๓-๔ ช่องไปแล้ว บางวันมีถึง ๖-๗ ช่อง ทั้งหนังสือพิมพ์ทั้งโทรทัศน์

๗ ช่อง นี่ถ้าถามว่าเหนื่อยไหม ? ยอมรับ **"เหนื่อย"** เวลาจะพักผ่อนไม่ได้จะพักผ่อนเท่าไหร่ เดี๋ยวช่องนี้มา ๆ เพราะไม่ได้มาพร้อมกันทุกช่อง เรื่องเดียวกันนั่นแหละ แต่มาทีละช่อง ๆ เราก็ต้องพูดซ้ำไปวนมา อยู่อย่างนี้ อธิบายไป เพราะว่าแต่ละช่องก็ไปออกไม่เหมือนกัน คนละที่กัน

นี่เรื่องแต่ก็ต้องยอมรับนะ ตั้งแต่เกิดมาบวชมา นี่ ๔๐-๕๐ พรรษา ไม่มีปีไหนเลยที่โดนสื่อมวลชนนักข่าวถามมากที่สุด วันหนึ่ง ๓-๔ ช่อง ๕ ช่องต้องถือว่า มาก แต่ก่อนนี้เดือนหนึ่ง ๓ เดือน ปีหนึ่งจะได้มีออกข่าวกับเขาสักทีหนึ่ง

แต่ตอนนี้ถี่ บ่อย มาก ต้องถือว่า **เอาละเมื่อเขาหันมาหาเราว่าเป็นที่พึ่งให้ข่าวให้ข้อมูลอะไรเขาได้ ก็ให้ไป ก็กลายเป็นที่พออกพอใจ พวกสื่อมวลชน ก็เลยวนมาหากันเรื่อย ๆ ถามกันเรื่อย ๆ ก็คงจะเป็นเพราะเหตุดังที่กล่าวมานี่แหละ** เจริญพร.

๕ ตอนนี้ปัญหาภัยแล้งซ้ำซากและฝนทิ้งช่วงนาน โครงการต่างๆ ของวัดและสาขาวัดสวนแก้ว ได้รับผลกระทบบ้างไหม ? (ครับ)

ต้องเรียกว่า **ตั้งแต่ตั้งโครงการมา ๒๐ กว่าปีนี่ ปีนี้บอบช้ำที่สุด เสียหายมากที่สุด การที่ภัยแล้งทำให้อากาศร้อนจัด ทำให้พืชผล นี่ไม่เจริญเติบโต และไม่ติดดอกออกผล มะม่วงมีแค่ ๒๐ % อีก ๘๐ % อันตรธานหายหมด และแย่ไปกว่านั้นอีก น้ำเค็มขึ้นมาอีก**

พอเราหมดน้ำจืดที่เราเก็บ น้ำเค็มจะเปิดเข้ามาก็เปิดไม่ได้ เพราะมีคนมาดูวันนี้ บอกว่า ของเขาตายเพราะน้ำเค็มนี่เยอะเลยที่ อ.ปากเกร็ด นี่น้ำเค็มขึ้นไปถึงทางนู้น แล้วเขาไม่มีน้ำจืดเก็บไว้

ของเรานี่อยากจะประกาศศักดิ์ศรีหน่อยว่า เก็บน้ำฝน เก็บน้ำจืด ไว้มากที่สุดใส่แท้งค์ ใส่ถัง ใส่ขวด

ขวดน้ำ นี่ที่เขากินเขาทิ้งกันหมดแล้ว เราเก็บเป็นล้านลูก ไม่ใช่เล่นนะ... ล้านลูก ไม่ใช่หมื่นลูกแสนลูกนะ ล้านลูกที่เก็บน้ำฝน ๆ ล้านลูกล้านขวด เก็บ ๆ แต่มันก็หมด เพราะอากาศมันร้อน แล้วต้นไม้เราก็ปลูกเพิ่มขึ้น

เมื่อต้นไม้มีมากขึ้น แต่โชคดีนิดหนึ่งมันมีต้นไม้บางต้น บางพันธุ์มันดันชอบน้ำเค็ม เช่น ส้มโอ อย่างนี้ ถ้าน้ำเค็มเข้าไปถึง ก็เขาจะโต เขาจะรสชาติหวานอร่อย มันมีตัวนี้เข้ามา แล้วเราก็ปลูกพอสมควร แต่เจ้าตัวแย่ที่สุด คือ ทุเรียน โดนเค็มไม่ได้ เป็นใบร่วง ใบเหลือง ใบแดงตายเลย

ปีนี้ตายน่าจะถึง ๒๐ % รอดสัก ๘๐ % ก็ถือว่าบุญแล้ว ต้องเรียกว่า **กระทบมากภัยแล้ง และน้ำเค็ม**

ถ้าแล้งอย่างเดียวไม่มีเค็ม นี่แม่น้ำเจ้าพระยาที่เข้ามามันใช้ได้ มันก็รอด ทีนี้เกิดใช้ไม่ได้ก็เปลืองที่สุดเลย เปลืองค่าน้ำประปา ปีหนึ่งต้องหมดเป็นล้าน ถึงจะเอาต้นไม้ให้อยู่

ปีนี้เป็นปีที่เรียกว่า **สูญเสียอย่างหนักด้านพืชผลทางการเกษตร แล้วไม่รู้เมื่อไหร่จะมีน้ำท่วมขึ้นมาอีกก็ปรากฏการณ์เอลนิโญ และลานีญา มันจะคอยสลับกัน ปีนี้...แล้ง ๆ ๆ เดี๋ยวถ้าปีมน้ำท่วม มันจะมีอย่างนี้ทุก ๑๐ ปี**

ตั้งแต่ปี ๕๔ มา จนมาถึงปี ๖๗ นี่มันยังไม่มีน้ำท่วมนนท์ (จ.นนทบุรี) มันไปท่วมทางอื่น ก็เลยกลายเป็นเรื่องที่เรียกว่า **การตั้งท่ารับของเรา ก็เหมาะสม ทางสาขาก็ขุดบ่อน้ำใหญ่ ๆ ไว้ เก็บน้ำมากมาย**

อย่างบุรีรัมย์ (อ.คูเมือง), อย่างปราจีนบุรี (อ.กบินทร์บุรี) นี่เราสร้างที่เก็บน้ำไว้ ๙ ไร่ ๑๐ ไร่ เป็นบ่อลึก ๆ ใหญ่ ๆ มีแม็คโครตัวใหญ่ ๆ ขุดไว้เลยได้เก็บน้ำไว้เยอะ

ดีนะมีคนช่วยไว้ได้ มีชาวบ้านพวกอยากได้ปลา ก็มาขอให้เราเปิดน้ำ-คันกั้นให้หมด ให้น้ำไหล แต่ก็ดีมีคนช่วยไว้ได้ คิดแบบชนิดเอาแต่ได้

ถ้ารอดภัยแล้งปีนี้ ถือว่า เราโชคดีมาก ๆ แต่บอบช้ำที่สุดในรอบ ๓๐–๔๐ ปีมา ตั้งแต่ตั้งวัดมานี่ ตั้งแต่ทำโครงการซื้อที่ดินให้คนยากคนจน หนุนปลูกนั่นปลูกนี่ ขนาดได้ ๒๐ % เรายังนั่งทึ่งเลยว่า

ผลไม้อะไรทำไมถึงมากันเยอะอย่างนี้ แทบจะล้นวัดล้นวา แจกบิณฑบาตวันละ ๑๐ เข่ง ๒๐ เข่ง คนมาทำบุญก็หอบหิ้วกันไปคนถุง ๒ ถุง

นี่เสน่ห์ของวัดมันจะหายไปกับตรงที่ **"ร้อนแล้ง แห้งเค็ม"** ทำให้ต้นไม้ไม่เจริญเติบโต ไม่มีลูกมีผล มะม่วงยายกล่ำเคยทำสถิติระเบิดเลย ก็คือ มีเป็น ๑๐๐ % เดี๋ยวนี้มี ๒๐ % หายไป ๘๐ % แต่ก็ไปมีตัวนี้ตัวนู้นช่วยกันไป แต่เอาละ ชมพู่ก็มาบ้าง อะไรก็มาบ้าง แต่หนักหนาสาหัสเสียดาย...ทุเรียนเหลือเกิน ควรจะได้มากกว่านี้ ควรจะดีกว่านี้ นี่เป็นผลกระทบจากน้ำแล้ง

แหม ! ฟังข่าวน่าตกใจ อ.เสนา จ.พระนครศรีอยุธยา ปลาตายกันเป็นเบือ เหม็นหึ่งไปหมด ระบบนิเวศพังพินาศ เพราะปลาตาย แล้วปลานี่มาตายช่วงไหนรู้ไหม ? ช่วงกำลังจะวางไข่ เพราะอีกหน่อยหากฝนตกลงมา

เดือน ๖ เดือน ๗ เป็นเดือนที่ปลาวางไข่ แต่แม่พันธุ์มันตายแล้วทำไง ! นี่เพิ่งอ่านหนังสือเจอเมื่อตะกี้ว่า เสนาหนักมาก น้ำแห้งแก๊กเลย ดินแตกระแหง

นั้นประเทศไทยฝากบอกรัฐบาลเลยว่า เรื่องบ่อน้ำแก้มลิง หลุมขนมครก ที่ในหลวง ร. ๙ ท่านทำไว้ ช่วยต่อยอด อย่ามัวแต่คิดไปสร้างไปทำอะไรที่มันสิ้นเปลืองเปล่า ๆ เงินหมื่นหนึ่งนี่ ถ้าแบ่ง ๒ พัน ๓ พัน เอามาสร้างแหล่งน้ำ มันจะทำให้เศรษฐกิจฟื้นเร็วแบบยั่งยืนด้วย ถ้ามีน้ำทุกอย่าง อย่างที่ตรัสว่า **"น้ำคือชีวิต"**

ถ้าไม่มีน้ำก็แย่ วัดสวนแก้วบอบช้ำสิ้นเปลือง เงินไม่เหลือหลอ ก็ได้หมดไปกับค่าน้ำประปา น้ำบาดาล ซึ่งน้ำบาดาลก็ต้องเสียเงิน ไม่ใช่เสียแต่น้ำประปา

ก็โชคดีนะ ที่วัดได้ขุดบ่อไว้ ๔ ไร่ ก็ได้พอเอามาประคองไม่ให้ต้นไม้ตาย ช่วงที่มันแล้งประคองไม่ให้ตาย แล้วฝนมาค่อยว่ากัน เด้งกันใหม่ กระเด้งกระดอนขึ้นใหม่ อัพเดทกันใหม่ เจริญพร.

๖ ในปีที่ผ่านมาและปีนี้ หลวงพ่อมีความปลื้มใจกับงาน "เผยแผ่ สงเคราะห์ และพัฒนา" ในเรื่องใดมากที่สุด (ครับ)

เอางาน **"เผยแผ่"** ก่อน ต้องถือว่า ปลื้มใจ ! ที่คนได้ฟังรายการกัลยาโณโอเค ไปบิณฑบาตที่ไหน...ก็พูดกันว่า ฟังทุกวันเลยนะ ฟังทุกเสาร์ทุกอะไรเลยนะ

เออ ! ถ้าไม่มีการเผยแผ่ด้วยใช้ระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทางโซเชียลทางอะไร นี่ถ้าไม่ได้ทำการเผยแผ่ด้านนี้แบบนี้นะ แล้วที่มาปลื้มที่สุด ก็คือ

ออก **"ผ้ายันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก"** ปรากฏว่าคนมาเอาไม่เว้นแต่ละวันเลย เมื่อเช้าไปบิณฑบาต โอ้ย ! คนมาแย่งกัน พอคนนั้นได้ไปยกโชว์ คนนู้นได้

โอ้ ! ถ้าผ้ายันนี่มันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊กได้ อีกไม่กี่ปีข้างหน้า...เรือนจำอาจจะเหมือนต่างประเทศที่ว่า มันร้างไป ของเรามันไม่ร้างหรอก ขอลดให้หน่อยเถอะ อย่าให้มันล้นคุกล้นตะรางกันเลย

นี่ด้านเผยแผ่ เราไม่ได้ไปเทศน์ แต่เทศน์เฉพาะใกล้วัด จ.นนทบุรี นี่รับเทศน์ แต่ถ้าไปไกล ๆ ปีนี้น่าจะงานเดียว คือ **ไปเทศน์ที่โคราชห้างใหญ่เขาจัดงานวันวิสาขะ น่าจะเป็นครั้งสุดท้าย**

แล้วปีหน้ายังไงก็ต้องเข้าคอร์ส **"ตายก่อนตาย"** ฝึกหลังพิงถ้ำ จะไม่ไปนั่น ไม่อยากไปนี่ ไม่อยากไปนู้น หยุดความอยากเป็นอยากไป

เจ้าความอยาก นี่ทำให้คนทะเลาะกันบรรลัยเลย พออยากเป็นแล้วไม่ได้เป็น นี่แหม ! ยังกับโดนเขาเรียก **"เจ้าไส้เดือนโดนขี้เถ้า"** ดิ้นไปนู้น ดิ้นไปนี่ ด่าที่นั่น ว่าที่นี่ ฟ้องที่นั่น ฟ้องที่นี่ มันมาจากตัวเดียว ความอยากเป็น

ถ้าหมดอยากเป็นเมื่อไหร่ ก็จะนิ่งสงบเย็น เหมือนตำรวจที่พ้นจากความเป็นท่านหนึ่ง ท่าน วิระชัย ทรงเมตตา ไปบวชแล้วก็สละทรัพย์สินหมด ตอนนี้ท่านอยู่แบบไม่คิดจะเป็นอะไร ท่านอยู่สงบสบาย

เพราะฉะนั้น เราก็อยากจะลองเข้าคอร์ส **"ตายก่อนตาย"** ให้มากที่สุด และอาจจะไม่อยากพบแขกที่มาเสนอนู้น เสนอนี่ น่าเบื่อน่ารำคาญ... ไม่เอา เราบอกตอนนี้ขอตายก่อน มันน่าจะสบายขึ้นนะ

ส่วนงาน **"สงเคราะห์"** ก็ต้องถือว่า หลักใหญ่...คนตกงานให้มีงาน ให้มีเงิน ให้มีรายได้ ส่วนเด็ก ๆ นักเรียน อยากจะได้เงินช่วงโรงเรียนปิดเทอม เราก็ตั้งงบสงเคราะห์ไว้ถึง ๓-๔ ล้านบาท ให้เด็กนักเรียนชนบท ได้หางาน หาเงินกลับบ้าน เราเรียกโครงการนี้ว่า **"ปิดเทอมเติมทำ"** ให้เติมกระเป๋า เติมเงินให้เขากลับบ้าน ได้ไปใช้ไปจ่าย เรียนหนังสือหนังหา

นี่ก็ต้องเรียกกันว่างาน **"สงเคราะห์"** ทำให้คนมีงานทำ เป็นหลักชัยที่ปลื้มใจว่า ปีนี้คนไม่ได้สร่างซาไปจากช่วงโควิดเลย ตอนโควิดก็มากันแน่นอื้อ พอหมดโควิดนึกว่าจะเบาบาง แต่ไม่ขาดสายผู้ที่น่าสงเคราะห์

แล้วเดี๋ยวนี้เราก็ขยับขยายไปสงเคราะห์คนชรานอกวัด ที่บ้านช่องพังทางเดินทรุด ห้องน้ำห้องส้วม หลังคารั่วโหว่

ปีนี้ก็เป็นปีถวายราชกุศลท่านในหลวง ร.๑๐ ท่านครองราชย์มาพระชนมพรรษา ๖ รอบ หรือ ๗๒ พรรษา ในปีนี้เราก็ถวายพระราชกุศลเสริมพระบารมีให้พระองค์ท่านได้อยู่ครองราชย์บัลลังก์ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้ประเทศชาติ

ก็สงเคราะห์ไปด้วย แล้วก็ถวายเป็นพระราชกุศลให้ท่านด้วย ไปซ่อมบ้านทำบ้านให้ ทำอะไรต่อมิอะไรที่นอกวัดไป ส่วนในวัดคนชราก็อยู่สงเคราะห์ให้ไม่เคยขาด ปีนี้รายได้ต่ำที่สุด แต่ก็จ่ายไป ๘ หมื่น ให้คนชราได้กินอิ่มนอนอุ่น

สงเคราะห์คนชรา สงเคราะห์คนพิกลพิการ สงเคราะห์สัตว์ ตอนนี้เขาเอาสัตว์มาปล่อยมาทิ้งหมาบ้าง แมวบ้างเป็นหลายร้อย ปีนี้มีไก่มาบานเลย ยังไม่รู้ใครดันเอาหมูสวยงามมาปล่อยอีก

ใครอยากได้ไก่ อยากได้หมา ได้แมว ก็ขอให้มารับเหอะ วัดให้ฟรี อาจจะแถม ๕๐.- ช่วยเอาไปเลี้ยงหน่อย อู้ย ! เพราะว่าค่าอาหารตกเดือนหนึ่งตก ๒ แสน ๓ แสน ก็ปลื้มใจอีกนะ เราก็ได้สงเคราะห์มา

"ศาสนสงเคราะห์" ก็ทำไม่น้อยหน้าวัดไหนอ่ะ อาจจะไม่ได้มีเมรุเผาศพฟรี แต่เราก็ให้โอกาสแก่คนยากคนจน ได้กินอิ่มนอนอุ่น ได้มีงานทำ มีเงินใช้ เขาจะได้ไม่ต้องวิตกกังวล และเราเข้าโหมดคนชรามากนัก แล้วก็ไม่ช้า ถ้ามีงบเมื่อไหร่จะสร้างบ้านพักคนชรา ให้ความสุขความสบายแก่คน

ชรา สงเคราะห์คนชรา เพราะเคยทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติมา อันนี้เราก็ปลื้มใจ ที่คนชรา ๒๐๗ คน ที่เราก็ได้เลี้ยงดูกัน

ส่วนงาน **"พัฒนา"** นั้น ต้องเรียกว่า อยากจะบอกว่า สุดปลื้มไม่น้อยเหมือนกันเช่น ถนนที่เด็กมาถีบจักรยาน ออกกำลัง และการขนส่งขับส่งอะไรก็เคลื่อนไหวไว ขนปุ๋ย ขนน้ำ ขนอะไรไปใส่ มันไปด้วยเครื่องเล็ก ๆ รถเล็ก ๆ ปี๊ดปร๊าดไปถึง ๕๐-๖๐ กระสอบ ไปไว้ตรงนั้นไปไว้ตรงนี้ ซึ่งถ้าไม่พัฒนาถนน

เขาเรียกว่าอะไร ? **"มีที่...ต้องมีทาง"** ถ้ามีที่ไม่มีทาง เหมือนราคาที่ดินนี่นะ ถ้ามีที่ไม่มีทางราคาจะตกมาก แต่ถ้าที่ไหนมันใกล้ทางเจริญ มีรถไฟฟ้ารถอะไร ราคามันก็แพง

ดังนั้น เราก็พัฒนาทำถนนหนทางภายในวัด คนก็จะมาถีบจักรยานกัน มาบอกว่า **"โอ้โฮย ! เมื่อก่อนมาวัดยังเล็กเลย"**

บอกโยม ! ๒ ปี ๓ ปีมานี่ อาตมาพัฒนาเสียดายอย่างเดียว งบพัฒนามันหมด เพราะไปจ่ายค่าที่ดินเขาซะหมด ถ้างบพัฒนาไม่หมดนะ มันจะเชื่อมสงเคราะห์ เชื่อมพัฒนา เช่น การสร้างบ้านคนชรา มันควรจะพัฒนาให้มีที่พักคนแก่ คนเฒ่ามีคนดูแลให้แกอบอุ่น แต่นี้พัฒนาไม่ได้

อึดอัดอยู่เรื่องเดียว คือ ลานจอดรถ ไม่พอให้คนจอด คนมาบอก ๓ ครั้งแล้วนะมาวัดนี้ เข้าวัดไม่ได้สักที แหม ! บางคนว่าเจ็บ **"ท่านนะทำนู้นทำนี่เก่งนักนะ แต่ไม่เก่งสร้างลานจอดรถ"** ก็เหน็บเอาแรง ๆ

ก็ไม่เป็นไร ขอเวลา ๓ ปี ถ้าไม่ตายก่อน...ทุกอย่างจะไม่มีใครบ่นใครว่าอีกแล้วละ ในเรื่องที่พัฒนา แต่เรื่องบ่นด่าจากข้างนอกนี่มันคงยันวันตายละ

แต่สิ่งหนึ่งที่ปลื้มใจในบทพัฒนาก็คือว่า ต้นไม้โตขึ้น ร่มมากขึ้น เกิด **"รมณียสถาน"**

ที่ทุกคนบอกว่า เอ๋ ! ตรงข้างนอก ๆ ร้อนจะตาย พอเข้ามาในนี้ทำไมเย็นสบาย ก็ต้นไม้มันเริ่มใหญ่ ต้นไม้มันเริ่มโต แล้วเราก็ปลูกต้นที่มันโตแล้วใบดก ต้นไทรอย่างนี้ ต้นโพธิ์อย่างนี้ แล้วมีต้นอะไรอีกไม่รู้เสียดาย...มันตายไปเสียต้นหนึ่ง ยังไม่รู้จักชื่อมัน มันใบร่มจริง ๆ ร่มแล้วใบใหญ่ ไม่เห็นแสงแดดเลยตรงโคนมัน ยังไม่รู้ว่าชื่ออะไร เดี๋ยวต้องถามพวกพฤกษาศาสตร์เขาดู เจ้าต้น พรรณนี้มันชื่ออะไร ทั้งวัดมีแค่ ๓ ต้น

แต่เดี๋ยวจะมีต้นพรรณนี้ ถ้าขยายตอนได้ ก็จะขยาย เพราะมันร่มจริง ๆ

แต่เอาละที่ร่มพัฒนาที่ถูก คือ ได้ร่มด้วย ได้ลูกด้วย **"ลูกกับร่ม"** นี่แหม่ ! ตัดสินใจยาก ถ้าเอาแต่ร่มไม่มีลูก มันก็มองดูเหนื่อย ๆ แต่ถ้าร่มแล้วออกลูกด้วย เช่น ขนุน ไม่นึกเลยว่า เราพลาดไปได้อย่างไร เราไปเล่นแต่ทุเรียน ทุเรียน เล่นยาก โตยาก มีลูกยาก แต่ขนุน นี่โตเร็ว ออกลูกเร็ว แล้วลูกดกด้วย ใหญ่ด้วย แล้วก็ขายดีด้วย ตอนนี้เขาว่ามีล้งเกิดที่ จ.จันทบุรี ล้งรับซื้อเฉพาะขนุน ตอนนี้มีแล้ว

แล้วกลายเป็นว่า จีน และประเทศอะไรต่าง ๆ เริ่มสั่งซื้อขนุน เราดันพัฒนาพื้นที่ปลูกการเกษตร ไปเล่นแต่ทุเรียน กับมะม่วง มะปราง แต่ของดีที่มันมาทีหลัง เพิ่งไปเห็นที่ปลูกไว้ ๒ ปี ๓ ปี มันให้ลูกต้นหนึ่ง ๘ ลูก ๙ ลูก แล้วลูกหนึ่ง นี่ขายแบบสบาย ๆ คือ ๒๐๐.-

๒๐๐.- แล้วมี ๘ ลูกละ ? ๑,๖๐๐.- , ต้นละ ๑,๖๐๐.- ถ้าปลูกสัก ๑๐๐ ต้น โอ้ ! ไม่รู้เท่าไหร่ เสียดายพัฒนาผิดสายพันธุ์ ถ้าถูกเรื่องนะป่านนี้ฟลุค...รับเละ เพราะขนุนมันออกง่าย แล้วมันไม่มีอะไรกวนด้วยนะ ถ้ามันมีอะไรกวนก็เขาใช้ตาข่ายคลุม สิ่งที่กวนมี ๒ อย่าง กระรอกกับหนู ถ้าเจ้า ๒ ตัวนี้ไม่กวนสบายเลย เอาตาข่ายไปคลุมลูกมันไว้ แล้วก็จะสบาย เจริญพร.

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)

"พระพยอมทำไม ! ชอบพูดการเมือง"

ใครบอกว่า **พระพยอมชอบพูดยุ่งกับเรื่องการเมือง ไปเกี่ยวไปข้องไปยุ่งกับเขาทำไม ?**

ที่จริงอาตมานี่มันก็ไม่ได้อยากเข้าไปยุ่ง แต่การเมืองก็เข้ามายุ่งยุ่งในสมอง ยุ่งในหูในตา ที่เราเห็นข่าวคราว

เอ๊ะ ! อย่างนี้มันไม่ถูก อย่างนี้มันไม่ควร อย่างนี้มันไม่ใช่ ตามที่เราได้พบ ได้อ่าน ได้ศึกษาเรื่องธรรมะกับการเมือง ของหลวงพ่อพุทธทาส พูดไว้เยอะแยะ แล้วก็เห็นช่องเห็นมุมว่า **เราควรมีสิทธิ์ให้ข้อคิดหลักธรรม แต่ไม่ใช่ไปเชียร์พรรคนั้น เขี่ยพรรคนู้น ชอบพรรคนี้ อันนี้ไม่ทำแน่นอน แล้วบางครั้งเราก็เห็นชัดอยู่ว่า คำนี้เตือนได้ ถ้าไม่เตือน ก็ไม่สมกับกินข้าวชาวบ้าน**

เนสา สภา ยตฺถ น สนฺติ สนฺโต
ในสภาใดไม่มีสัตบุรุษ ในสภานั้น ก็ไม่เรียกว่า สภา

ถ้าปล่อยให้สภาไม่เป็นสภา เป็นอันธพาลในสภา แล้วชาวบ้านก็ไม่กล้าเตือน เราต้องขอเตือน ถ้าพระไม่เตือนนักการเมือง เตือนแล้วเขาโกรธบ้าง เชื่อบ้าง ไม่เชื่อบ้าง ก็ไม่เป็นไร อย่างมีนักการเมืองบอก จะต้องอดข้าว หุงข้าวฉันเอง ถ้ามัวมายุ่งอาณาจักรการเมือง กันเลอะเทอะ ไม่เป็นไร

สมัยก่อนสมัยเก่าไปดูเถอะ เวลาบ้านเมืองจะเกิดกลียุคอะไรกัน พระพุทธเจ้าไปห้ามทัพแย่งน้ำกันนะ มันก็เรื่องชาวบ้าน ถ้าพระองค์ไปห้ามแล้วเขาไม่แย่งน้ำ ฆ่าฟันกัน ถามว่า **เป็นหน้าที่ไหม ?**

บางคนชอบพูดว่า ไม่ใช่หน้าที่แล้วยุ่งทำไม ?

ไม่ได้ยุ่งทุกเรื่อง ! เรื่องไหนที่พอจะพูดได้ ยุ่งได้

จนวันหนึ่งไปบิณฑบาต มีชาวคริสต์คนหนึ่ง เขาบอก **"ผมเป็นคริสต์ครับ แต่ผมชอบท่านพูดตอนการเมือง...โดนใจเผงเลย"** เออ ! ขนาดต่างศาสนานะ ยังบอกว่า เขาชอบมาก

ก็ไม่รู้ละ ! ทำให้คนชอบ ฟังได้แล้วได้ประโยชน์ ได้ข้อคิด เราจะไปให้เขาเสียประโยชน์ทำไม แล้วสมองเราก็ไม่ใช่สมองประเภทไปจมไปฝังแบบที่ว่า ขึ้นเวทีด่าฝังหุ่นด่าพรรคนี้ไม่เคยทำ เราเพียงแต่ว่าทำยังไงให้เขาดีกัน สามัคคีกัน มันก็จะทำให้บ้านเมืองได้ประโยชน์

พูดเรื่องธรรมะสำหรับการเมือง ที่ได้ประโยชน์แก่นักการเมืองและได้ประโยชน์แก่ชาวบ้านชาวเมือง พระจะไปนิ่งเฉยดูดาย

การนิ่งเฉยดูดาย มันเป็นการอยู่แบบชนิดไม่ต้องเอาใจใส่สนใจอะไรทั้งนั้น ไปดูเถอะอดีตเก่า ๆ พระผู้ใหญ่ท่านก็ตักเตือนนักการเมืองมากันทั้งนั้น จะเป็นหลวงพ่อปัญญา หลวงพ่อพุทธทาส แต่ข้อสำคัญคือ **ไม่รักข้างหนึ่งชังข้างหนึ่ง ให้เป็นกลาง ๆ ได้ไม่น่าจะมีปัญหา** เจริญพร.

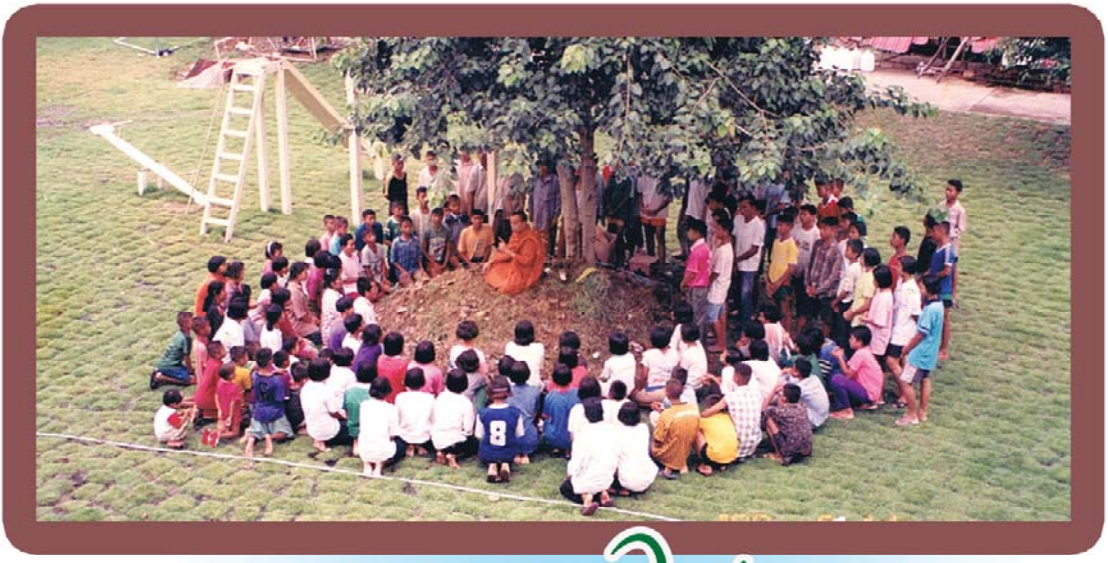

ทำไมถึง "บวชไม่สึก ?" ตอน ๒๒

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)

ถ้า ตอบแบบมันส์ ๆ ก็เรียกว่า อยู่ต้านทานกระแสพระ-เณรที่ทำพิเรนทร์กับพระพุทธศาสนา

เราเองนี่บวชมา ๕๐ กว่าปี รู้สึกรำคาญข่าวพระ-เณรที่ไม่ซื่อตรงต่อพระธรรมวินัย เป็นคนที่ไม่คิดจะมาสืบทอดพระศาสนาเลย ถึงได้ทำพฤติกรรมให้เสื่อมศรัทธาต่อประชาชน

นั้นเราคิดว่า **โชคดีแล้วที่เราได้อยู่มาจนถึงทุกวันนี้ทำให้สื่อได้มาสอบมาถาม จะแก้ไขยังไง ! พระอย่างนี้ทำอย่างนี้...อะไรเป็นเหตุให้พระเป็นอย่างนี้ ?**

เราก็ได้มานึกขึ้นมาได้ว่า เออ ! นี่ถ้าเราไม่ได้อยู่ เราก็ไม่ได้ตอบโต้ไม่ได้ชี้แจง เพราะสื่อเขาก็ไม่ไปถามที่อื่น พุ่งมาที่เรา

จนบางคนบอกว่า หิวแสงมากหรือไง ?

บางคนบอกว่า แปลก ! พระอะไรถึงออกสื่อได้แทบทุกวัน เราก็มานั่งนึกดูว่า ข่าวมันออกแทบทุกวัน ผู้สื่อข่าวก็มาถามเราเกือบทุกวัน บางวันนี่ ๗-๘ ช่อง เคยมีจะหลับจะนอนแล้ว ๒ ทุ่ม ๓ ทุ่ม ยังมาถามอีก

เราก็มานั่งนึกว่า ชีวิตเราถ้าไม่ได้บวช คำว่า **"ปกป้องคุ้มครองพระศาสนา"** จะโอกาสแทบไม่มี ตอนนี้ถ้าตอบเปรี้ยงอีกคำก็คือ **"บวชนี่ได้เติมธรรม เติมบารมี"** ถ้าไม่บวชอาจจะเผลอโง่ ไปเติมคดีขึ้นมาก็ได้ อย่างที่เขาเป็น ๆ กันนะ

โชคดีว่า เราได้ไปอยู่กับหลวงพ่อพุทธทาส ได้มอบ...เติมธรรมให้ได้เราเข้าใจหลักธรรมคำสอน ต่างกว่าที่เป็นฆราวาส ทำบุญทำกุศลทอดกฐินผ้าป่าใส่บาตร นึกว่า **ได้เติมธรรม...ได้อย่างดีแล้ว แต่มันไม่สามารถที่จะดีดความทุกข์ ความเดือดร้อนออก**

เดชะบุญนะนี่ ถ้าไม่ได้อยู่มาถึง ๕๐ กว่าพรรษา นี่มันอาจจะรู้ธรรมะงู ๆ ปลา ๆ ความลึกซึ้งมันไม่นานเท่ากับว่า **"บวชนาน"** ศึกษาเรียนรู้ จนประสบการณ์ นี่มันมาเหนือเมฆกว่าวิชาการที่เราเรียนรู้ นักธรรมตรี-โท-เอก

เดี๋ยวนี้นั่งนึกบางทีก็ปลื้มใจตัวเองว่า เราโดนมรสุมรอบด้าน แต่ถ้าเราไม่มีอะไรต้านทาน...เราแย่ ! เหมือนที่ออกคิดเรื่องผ้ายันมานี่ ก็มานั่งนึกว่า เออ ! ถ้าเราไม่ได้อยู่นานถึง ๕๐ กว่าพรรษา

ผ้ายันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก ก็อาจจะไม่ได้ออก ไม่ได้สู่สายตาชาวโลก ไม่ได้มีคนมาเอาไปทีหนึ่ง ๕๐ แผ่น ๑๐๐ แผ่น เพราะต้องการเอาไปแจกญาติแจกพี่น้อง มันทำให้เรานั่งนึกถึงว่า โอ้ ! ท่านอาจารย์พุทธทาสเอานามธรรม จากอกุศลมูล ไตรสิกขา มาเป็นโจร ๓ ก๊กกับศาสตรา ๓ อัน เราได้ต่อยอดก็เมื่อพรรษา ๕๐ กว่ามาแล้ว พรรษาต้น ๆ คิดไม่ได้ คิดไม่ออก คิดไม่ถึง เพราะความอบรมบ่มเพาะ มันมาตามอายุตามเวลาเหมือนกัน ถ้าออกบวชน้อย สึกไป มันก็ไม่ทันที่จะเข้าถึงความลุ่มลึกความนึกคิด อะไรต่ออะไรที่มันออกมา

ทางด้านวัตถุ ก็ประหลาดมาก ทำถนนหนทาง ทำคันดินปลูกดอกไม้ ทำลานทางเดินถีบจักรยานออกกำลัง กลายเป็นวัดแรกของโลกก็ว่าได้ มีคนมาถีบจักรยานมาเดินเล่น เหมือนเป็นเมืองสวรรค์ ที่เขาไม่เคยพบเห็น

หลายคนมายกนิ้วให้ฟังว่า แหม ! ไม่นึกว่าตรงนี้ ที่ตรงนี้ บรรยากาศเดิม ๆ นี่มันก็เคยเป็นสวนเป็นร่อง และเราก็ไม่นึกว่า เราจะได้ทำสวนแปลงใหญ่ ที่มันทำให้มีที่เรียกกันว่า สมัยนี้มันออกแบบออกแปลน มันมี

โซนนิ่ง ตรงนั้นเป็นนั้น ตรงนี้เป็นนู้น ตรงนั้นเป็นบึงปลา ตรงนั้นเป็นไม้ดอกไม้ประดับ ตรงนั้นเป็นไม้พืชไม้ผล ก็เลยทำให้มาเป็นพุทธเกษตร

"พุทธเกษตร" มันก็มาเกิดในปีพรรษาเลย ๔๐-๕๐ ขึ้นมาทั้งนั้นเลย ถ้าเราเกิดโง่สึกไปสัก เมื่อ ๒๐ หรือ ๑๐ พรรษา โอกาสอย่างนี้จะไม่ได้มีให้เราเติมบุญ เติมธรรม เติมบารมี ได้มาถึงเช่นนี้เลย แล้วที่ปลื้มใจก็คือ คนไม่เคยเห็นเรา ไม่เคยพบเรา เจอเข้าบอก "โอ้ย ! ๕๐ ปี ไม่เคยเห็นหน้าตัวจริง"

ในคำเหล่านี้เราก็ไม่เคยได้ยินเมื่อ ๒๐ พรรษา ๓๐ พรรษา มาได้ยินเอาตอน ๕๐ กว่าพรรษาขึ้นไป ต้องเรียกกันว่า ถ้าโง่สึกไปซะตอนนั้น ก็คงจะเรียกกันว่า สิ่งที่ควรจะมี ประดับโลก ประดับศาสนา มันก็จะไม่ทวีคูณจำนวนขึ้นมา

ฉะนั้น ตอบเปรี้ยงคำเดียว **"ไม่สึก"** เพราะอยู่ได้เติมธรรม เติมบารมี เติมสิ่งดี ๆ ให้กับชีวิตที่เรียกกันสั้นว่า **"ได้สร้างผลงานดี ๆ ไว้เป็นอนุสาวรีย์ของชีวิต"** ถ้าไม่ได้บวชจะเอาที่ไหนมา เงินเป็นพันล้าน ๓ พันล้าน ๔ พันล้าน ไม่มีทางสำหรับชีวิตเรา จบแค่ ป.๔ แต่นี่เพราะได้บวช ได้เรียน ได้ผ่านสำนักครูบาอาจารย์ ที่เป็นฐานผลักดัน ขับเคลื่อนสติปัญญา ให้เติมธรรม เติมบารมีได้มาถึงป่านนี้ เจริญพร.

ตอบเปรี้ยงคำเดียว “ไม่สึก” เพราะอยู่ได้เติมธรรม เติมบารมี เติมสิ่งดี ๆ ให้กับชีวิตที่เรียกกันสั้นว่า “ได้สร้างผลงานดี ๆ ไว้เป็นอนุสาวรีย์ของชีวิต”

สะเก็ดข่าว พระพยอม อยากบอก

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)

"ก้าวข้ามไม่พ้น"

ประเด็นเด็ดสะเก็ดธรรมที่มันเป็นข่าว แบบบ้าระห่ำ ไม่หยุดไม่หย่อน เขาเรียกว่า **"ก้าวข้ามไม่พ้น"** ก็เห็นจะไม่มีใครเกิน อดีตนายกฯ ทักษิณ ที่จะกระดิกไปทางไหน ข่าวเป็นเรียกว่า **ต้องติดตามทั้งฝ่ายเชียร์ ฝ่ายชอบ และฝ่ายแช่ง ฝ่ายชัง เป็นมนุษย์ประหลาดเกิดมาคนชอบก็เยอะ คนชังก็เยอะ**

จนต้องบอกว่า **"คนชังเอ้ย ! ไม่ชอบฉันก็ต่างคนต่างอยู่ก็แล้วกัน"**

แต่มันก็ไม่มีโอกาสที่จะเกิดได้ ว่าต่างคนต่างอยู่ ก็อยู่ไปก็ไม่ชอบกัน มานั่งนึกถึงคำว่า **"มีสุขเพราะหมดเกลียด"** ถ้ามีเกลียดมันจะหมดสุข

นั่งดูคนบางคนเขาก็อยู่ไม่เป็นสุขอ่ะ กับการได้เกลียด ยิ่งเห็นไปอยู่ชั้น ๑๔ โอ้โฮ ! เอามาพูดกันใหญ่ **"เทวดาอย่างนั้น เทวดาอย่างนี้"** เทวดายอมให้ชื่อใช้เป็นนักโทษอยู่ชั้นนู้น

แหม ! แล้วมันแปลกตรงไหน พอเขาหายดีก็ไม่ได้ หาว่า **"ป่วยทิพย์"** เลี้ยงหลานทิพย์ อะไรทิพย์ โอ้ ! ก็กระแนะกระแหน กระแทกแดกดันแบบชนิดที่เมามัน คันปาก หรือได้เห็นพฤติกรรมอะไรโดดเด่นของคุณทักษิณขึ้นมา นี่มันเหมือนร้อนวิชา

ที่จริงก็คือ ร้อนเพราะความชัง ความไม่ชอบ ก็เลยแต่ละคน ๆ หลุดวาทกรรมออกมาต่าง ๆ นานา ไม่เคยมีนักโทษคนใด ในโลกก็ว่าได้ ที่จะมีคนเอาไปพูดกันต่าง ๆ นานา วิพากษ์กัน วิจารณ์กัน แม้แต่จะเล่นน้ำกับหลาน จะอะไรกับหลานก็เป็นข่าวกันไปซะแทบทั้งนั้น จึงต้องเรียกกันว่ามีเหรอ ! คนป่วยแล้วไม่รู้จักหาย มันก็อย่างเดียวเท่านั้น...ป่วยยันตาย

หลายคนที่ในโลกเรานี้ ป่วยเกือบตายแล้วก็หาย ป่วยเกือบตายแล้วก็รอด อยู่มาได้อีกนาน เราเองนี่เฉียดตายมาหลายที แต่มันไม่ตาย เช่นตอนล้มหงายหลัง นี่มันเฉียดตายเอาจริง ๆ แล้วก็ตอนไปปีนต้นมะพร้าวเมื่อตอนเด็ก ๆ ล่วงรูดลงมาโดนแตนต่อย ก็เรียกว่า ดีว่ากระดูกไม่แตกไม่หัก และตอนศาลาพังกระโหลกยุบ อันนี้ก็เรียกว่า แต่มันก็ **"รอด"** นะ โดนหนัก ๆ รอด

ดังนั้น คนเขาป่วย เขาก็ต้องมีหายบ้าง มันเหมือนกับไม่อยากให้หาย หายแล้วเขารู้สึกว่าไม่เป็นสุข ถ้าเขานอนติดเตียง น่ากลัวจะเป็นสุขกันพอสมควรเจ้าพวกนี้ แต่ถ้าลุกขึ้นมาทำนู่นทำนี่

เอาแล้ว ความไม่ชอบ นั้นจึงบอกว่า **"มีสุขเพราะหมดเกลียด"**

ถ้ายังเกลียดกันต่อไป คนในเมืองไทยหลายคนก็จะไม่อยู่กันเป็นสุข และก็อยากจะบอกฝากเตือนอีกฝ่ายหนึ่ง ก็อย่าทำอะไรให้เพื่อนเป็นทุกข์มากได้ไหม ? พยายามอยู่เงียบ ๆ หลบ ๆ ให้เขาสบายใจสักพักหนึ่ง ดีกว่าออกมาแล้ว เขาไปนั่งทุกข์ ระทมขมขื่น

เรื่องสะเก็ดข่าวเรื่องนี้ก็น่าจะเตือนใจได้ว่า อย่าไปคิดเลยให้เขาป่วยจนตาย อย่าให้หายเลย เขาคิดแบบนี้ มันคิดที่ไม่มีเมตตาจิตอะไรเหลืออยู่ในจิตใจเลย ขอให้อยู่กัน เป็นสุข ๆ เถิด เจริญพร.

"บุญช่วย
บุญพาวาสนาส่ง
บุญรอด
บุญชุบชีวิต"

ร่วมบุญ

ช่วย-ส่ง-รอด-ชุบชีวิต
กับพระราชธรรมนิเทศ
(พระพยอม กลฺยาโณ)

1 บุญช่วย : ช่วยให้มีน้ำ แก้วิกฤติภัยธรรมชาติ ต้องมีธนาคารน้ำ ร่วมช่วยกันสร้าง

วัดสวนแก้วเพื่อเป็นทุนพัฒนาแหล่งน้ำ : ธนาคารกรุงไทย

สาขาเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต บัญชีเลขที่ 660-4-71929-4

2 บุญพาวาสนาส่ง : ส่งเสริมช่วยเหลือดูแลคนยามแก่ยามเฒ่า ไม่ปล่อยให้เขาตกต่ำ

ยามอายุสูงส่ง ปล่อยให้คนแก่ตกต่ำไม่ได้ ตามส่งเสริมด้วย

วัดสวนแก้วเพื่อทุนผู้สูงวัย : ธนาคารกรุงไทย

สาขาเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต บัญชีเลขที่ 660-4-71854-9

3 บุญรอด : "เราจะตายกันแน่ ถ้าหากมิจฉาชีพมีเยอะ" ทรัพย์สินชีวิตเราจะไม่ปลอดภัย

เพราะฉะนั้น สังคมก็ต้องรอดด้วย

วัดสวนแก้วเพื่อเป็นทุนสัมมาชีพ : ธนาคารกรุงไทย

สาขาเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต บัญชีเลขที่ 660-4-71798-4

4 บุญชุบชีวิต : ไฟไหม้บ้านเรือนเสียหาย อย่าปล่อยให้เขาร่อแร่ต่อหน้าต่อตา

ต้องช่วยกันยามวิกฤตให้พ้นพิบัติภัยไม่ปล่อยให้บาปซ้ำกรรมซัด

มีบุญมาชุบชีวิตกันได้คืนชีพใหม่ เร็ว ๆ ไว ๆ

วัดสวนแก้วเพื่อเป็นทุนชุบชีวิตยามตกอับ : ธนาคารกรุงไทย

สาขาเซ็นทรัลพลาซา เวสต์เกต บัญชีเลขที่ 660-4-71712-7

ศรัทธาบริจาคด้วยตนเองได้ที่...วัดสวนแก้ว 55/1 ม.1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
มูลนิธิสวนแก้ว จ.นนทบุรี ฝ่ายประชาสัมพันธ์ โทรศัพท์ 0 2595 1444, 0 2595 1946, 0 2921 5023, 0 2921 5602-3, 0 2921 6262 กด 0, 092 506 1114, Email : bookkan54@gmail.com

จากสวนโมกข์ ถึงสวนแก้ว สะเก็ดธรรม

โดย...พุทธทาส

ไม่สันโดษคือตกนรกทั้งเป็น

เรื่องนรก สวรรค์ คนมองทางวัตถุ ก็สนใจเรื่องนรกอย่างที่เขียนไว้ตามผนังโบสถ์ เป็นเรื่องนรก ทำทรมานอย่างนั้นอย่างนี้ ที่แท้ก็เป็นวิธีลงโทษคนทำผิดในสมัยครั้งพุทธกาล ที่มีอยู่ประมาณ ๓๐ วิธีนั่นเอง ไปอ่านประวัติศาสตร์ดู อย่างน้อยในสมัยพระเจ้าอโศกนี้ ก็ยังมีการทำทรมานลงโทษนักโทษในลักษณะอย่างนี้ คือ **เขาเอาอาการที่น่ากลัวที่สุดในการลงโทษนี้ มาวาดภาพเป็นนรก ก็เป็นนรกข้างนอก บางคนก็ฉลาดถึงกับว่า คุกตะรางอย่างธรรมดานี้ก็คือนรก อย่างนี้ก็ยังเรียกว่านรกด้านนอก มันไม่เผาหัวใจมากเหมือนนรกด้านใน**

นรกด้านใน คือ ความโง่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ความรัก ความเกลียด ความกลัว ความวิตกกังวล นั่นคือนรกที่น่ากลัวกว่าและเป็นนรกที่ป้องกันยากที่สุด นรกอย่างที่เขียนตามผนังโบสถ์นั้น เรากล้าท้าเลยว่าทำอย่างไร เราก็ไม่ตกแน่ ! แต่ถึงทีนรกจริงอย่างที่ว่านี้ใครบ้างกล้าท้า ?

“สวรรค์ที่แท้จริง มันควรจะเป็นความพอใจรู้จักสร้างความพอใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เราได้มา ที่เรามีอยู่ โดยชอบธรรม หรือโดยธรรม เมื่อมีความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ แล้วมันก็เป็นสวรรค์”

แต่ถ้ามองดูเข้าไปในด้านในแล้ว จะรู้สึกว่าหวาดเสียว มันกำลังเผาอยู่โดยไม่แสดงอาการเผา มันกำลังผูกอยู่โดยไม่แสดงอาการผูก มันล่ามมันมัดอยู่โดยไม่แสดงอาการล่ามและอาการมัด นี่ ! คือนรกที่แท้จริง ที่เห็นได้ในเมื่อมองในด้านใน เมื่อเห็นอย่างนี้แล้ว ก็จะขมีขมันกุลีกุจอหาที่พึ่งแล้วก็หาพบได้ง่าย และปฏิบัติได้โดยง่าย ถ้าเราไปมัวหลงนรกข้างนอกอยู่แล้วก็จะโลเลอยู่เรื่อยไป

สวรรค์ก็เหมือนกัน : สวรรค์ที่แท้จริง มันควรจะเป็นความพอใจรู้จักสร้างความพอใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เราได้มา ที่เรามีอยู่โดยชอบธรรม หรือโดยธรรม เมื่อมีความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ แล้วมันก็เป็นสวรรค์

ส่วนสวรรค์อย่างที่เขียนไว้ตามผนังโบสถ์ก็เหมือนกันอีกนั่นแหละ เป็นเรื่องมัวเมาในทางรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ซึ่งเป็นทาสของอารมณ์อย่างเต็มที่ พวกเทวดาเก่งกว่าพวกมนุษย์อีก พวกคนร่ำรวยก็ทำได้มากกว่าคนยากจน อย่างนี้เขาก็คิดว่ามันเป็นสวรรค์ เพราะเขามีปัญญาเพียงเท่านั้น **แต่มันเป็นสวรรค์ที่เผาลน เป็นความสุกชนิดที่ “ก” สะกด เช่น ต้มสุก เผาสุก จี่สุก ปิ้งสุก ทำนองนี้ มันไม่ใช่เรื่องของความสงบเย็น**

ฉะนั้น **ความสันโดษ คือ รู้จักพอใจยินดี ในสิ่งที่มีอยู่ ได้อยู่นี้ ทำให้มีความรู้สึกเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง เป็นสวรรค์อย่างยิ่งขึ้นมา**

ถ้าใครไม่รู้จักพอใจในสิ่งที่ได้มาหรือมีอยู่แล้ว คนนั้นเหมือนกับตกนรกทั้งเป็น เป็นคนยากจนอยู่ตลอดกาล แม้เขาจะเป็นเศรษฐีมีเงินในธนาคารนับเป็นล้านหรือร้อยล้าน พันล้าน แต่เขาก็เป็นคนจนอย่างยิ่ง เพราะว่ามีแต่ความกระหาย คอแห้งอยู่เสมอ อยากอยู่เสมอ เพราะฉะนั้น พวกเราจะไปหาสวรรค์ด้วยความสำคัญผิดนั้นไม่ได้ จะต้องหาสวรรค์ด้วยความเข้าใจถูก หรือสำคัญถูกด้วยเหมือนกัน[๑]

สันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง

เศรษฐีที่จนที่สุด ก็คือ ผู้ที่ไม่รู้จักมีความสันโดษ พระพุทธเจ้าท่านถือหลักว่า **"สนฺตุฏฺฐี ปรมํ ธนํ"** ถ้ามีความสันโดษ มีความพอใจแล้ว มันไม่ขาดแคลน ไม่รู้สึกว่าขาดแคลน มันจึงเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง[๒]

สันโดษกับการแก้ปัญหาคนล้นงาน

ชาวไร่ชาวนาไม่มีใครอยากเป็น ต้องการจะเป็นข้าราชการ มาแออัดกันอยู่ในเมืองหลวง หาช่องทางเป็นข้าราชการด้วยกันทั้งนั้น อีกสิบปีข้างหน้า แม้จะมีกระทรวงเช่นกระทรวงศึกษาธิการสัก ๑๐ กระทรวงก็ไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องไม่มีที่เรียนหรือคนล้นงานได้ เพราะมันเข้าใจผิด มันเกลียดการทำนาทำไร่ ซึ่งเหน็ดเหนื่อยและสกปรก แต่ถ้าเขามีความสันโดษเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จะแก้ปัญหานี้ได้ ลูกชาวนาสมัครจะเป็นชาวนายิ่ง ๆ ขึ้นไป ลูกชาวสวนสมัครจะเป็นชาวสวนยิ่ง ๆ ขึ้นไป

คำว่า สันโดษนี้มันทำให้อิ่มใจ เป็นสุขเหมือนขึ้นสวรรค์อยู่กับลมหายใจเข้าออก อย่างว่า ชาวนาฟันดินลงไปทีหนึ่งในการทำนาของเขา มันก็อิ่มใจอย่างยิ่ง ว่ามันฟันลงไปทีหนึ่งแล้ว มันใกล้ความสำเร็จเข้าไปที

หนึ่งแล้ว แล้วถ้าฟัน ๒ ที ๓ ที ก็อิ่มอกอิ่มใจอยู่นั่นเอง มันฟันดินพลางร้องเพลงไปพลาง เพราะสันโดษจึงทำให้จิตว่างจากความยึดมั่น ถือมั่นว่าตัวกูของกู ซึ่งเป็น egoism ซึ่งเป็นมูลเหตุของความทุกข์ทั้งหลาย เพราะฉะนั้นมันจึงสนุกสนานในการฟันดิน ทำนา แม้กลางแดดกลางลม กลางฝน มันอิ่มใจทุกทีที่ฟันดิน

ธรรมะอย่างนี้มีกำลังมหาศาล ที่ทำให้เราทำอะไรก็ได้ที่ควรทำ ไม่ต้องยื้อแย่งเบียดเบียนกัน จนเกิดเป็นความยุ่งยากวุ่นวายขึ้นมา ถ้าเรามีเงินบาทหนึ่งเราก็อิ่มใจได้ มันก็เป็นความสุขขึ้นมา แต่ถ้ามันมีเงินล้านหนึ่งเรายังไม่อิ่มใจได้ เราก็มีความจนล้านหนึ่ง ไม่ใช่จนเพียงบาทเดียว เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า **"สนฺตุฏฺฐี ปรมํ ธนํ - สันโดษนี้เป็นทรัพย์อย่างยิ่ง" ปรมํ ธนํ - คือเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง** เพราะมันทำให้เป็นสุขได้แม้แต่การฟันดินทีเดียว สองที สามที มากขึ้นมาลำดับ เหมือนกับตัวอย่างที่กล่าวมาแล้ว เพราะว่าทรัพย์นั้นไม่มีอะไรมากไปกว่าเครื่องทำความพอใจ

นี่ขอให้เราทุกคนใช้ธรรมะให้เป็น แล้วธรรมะจะคุ้มครองเราจะช่วยเหลือเราอย่างมหาศาลทีเดียว ขออย่าได้เข้าใจธรรมะของพระพุทธเจ้าผิด ๆ แล้วไปเกณฑ์ให้พระพุทธเจ้าเป็นผู้พูดผิด เช่นที่พระองค์ตรัสว่า **"สันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง"** นั้นกลายเป็นของผิดไป ขอวิงวอนให้ช่วยกันศึกษาพระพุทธศาสนา ให้เข้าใจอย่างถูกต้อง อย่าให้ไขว้เขวแต่ประการใดได้ แล้วจะเป็นลู่ทางให้ธรรมะเป็นที่พอใจแก่เรา แล้วเราก็จะเข้าใจธรรมะและรักธรรมะ และหวังในธรรมะยิ่งกว่าสิ่งอื่นจนเอามาเป็นคู่ชีวิตทีเดียว แล้วการบรรยายที่กล่าวมาทั้งหมดก็จะเป็นสิ่งที่ท่านทั้งหลายปฏิบัติได้ไม่ยากเลย เพราะความเข้าใจถูกต้องต่อธรรมะ[๓]

ไม่เจริญเพราะมัวถือสันโดษ

เหตุใดประเทศไทย จึงไม่มีความเจริญในด้านวัตถุเทียบเท่าประเทศมหาอำนาจทางตะวันตก จะเป็นเพราะเหตุว่า พุทธศาสนาสอนให้คนไทยถือสันโดษใช่หรือไม่ ?

ตอบ : ญี่ปุ่นก็เป็นประเทศที่นับถือพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัดประเทศหนึ่งด้วยเหมือนกัน แต่ก็มีความเจริญถึงขนาดที่นับได้ว่าเป็นประเทศมหาอำนาจได้ประเทศหนึ่งเหมือนกัน พุทธศาสนาไม่ได้สอนแต่เรื่องสันโดษเพียงอย่างเดียว เราจะต้องพิจารณาถึงธรรมะข้ออื่น ๆ ด้วย คนส่วนมากยังเข้าใจผิด ๆ ในเรื่องความหมายของคำว่า **"สันโดษ"** สันโดษ คือ **ความพอใจในสิ่งที่ทำอยู่ ได้อย่างปกติ ไม่เป็นบ้าไป ก็เพราะมีสันโดษ ถ้าไม่มีความพอใจบ้าง ก็จะรู้สึกกลุ้มอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดก็จะกลายเป็นโรคเส้นประสาท**

ยกตัวอย่างเรื่องสันโดษ เช่น การปลูกต้นไม้ เมื่อปลูกเสร็จเราก็จะเกิดความพอใจ แม้ยังไม่ออกดอกออกผลให้เราได้ชื่นชมทันทีก็ตาม ถ้าเราไม่จำเป็นต้องหยุดพอใจอยู่เพียงแค่นั้น เราต้องการให้มีดอกมีผล เราก็ต้องทำต่อไปได้ คือ ใส่ปุ๋ยรดน้ำ พรวนดิน เพื่อให้ต้นไม้นั้นเจริญเติบโตไปอีก และเราก็พอใจมันได้ทุก ๆ ระยะจนถึงที่สุด

"...สันโดษ คือ ความพอใจในสิ่งที่ทำอยู่ ได้อย่างปกติ ไม่เป็นบ้าไป..."

พระพุทธเจ้าได้ตรัสว่า **“สนฺตุฏฺฐี ปรมํ ธนํ - ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง”** คือ เป็นทรัพย์ทางใจ เมื่อมีความสันโดษก็รู้สึกว่าตัวของเขาร่ำรวยอยู่เสมอไม่จนเลย แม้ในการกวาดบ้าน เราก็มีความพอใจได้แม้ในขณะที่กวาด เมื่อกวาดเสร็จแล้วก็ยังรู้สึกพอใจและสบายใจ แต่ถ้าไม่พอใจที่ต้องการกวาดเพราะถูกบังคับ หรืออะไร ๆ ก็ตาม เมื่อกวาดเสร็จไปแล้วก็ไม่เกิดความสุขอยู่นั่นเอง **ความอิ่มใจชนิดนี้เป็นรากฐานของสมาธิ ซึ่งสมาธิเป็นรากฐานให้เกิดปัญญา คิดทำสิ่งต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงความหวัง**

สันโดษไม่ใช่ความพอใจในการที่ไม่ต้องทำอะไร แต่เรื่องการที่คนเราจะหยุดอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไรนั้น ไม่ใช่เรื่องที่ต้องไปกังวลถึง เพราะคนเราย่อมมีกิเลสกันอยู่ทั้งนั้น จึงย่อมอยากจะทำอะไร ๆ อยู่เสมอไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง บางทีจะอยากมากเกินไปเสียอีก สันโดษจะเป็นเครื่องทำให้มีความพอดีขึ้น สันโดษต้องให้มีอยู่ภายใต้การควบคุมของสติปัญญา ในการทำงานสิ่งใด คนนั้นจะต้องอิ่มใจในการกระทำของตน และผลของมัน แม้ว่าคนอื่นจะไม่เห็นด้วยก็ตาม แต่ถ้าเห็นว่า **ผลงานนั้นยังไม่เป็นที่เพียงพอก็ทำต่อไปอีก จะพอเมื่อไรอยู่ที่ผู้ทำ พระพุทธเจ้าไม่ได้วางธรรมะข้อนี้ไว้เพื่อให้คนทำอะไรน้อยที่สุด เพียงเพื่อการมีชีวิตอยู่เท่านั้น แต่เพื่อเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงใจให้อิ่มเอิบ ให้เกิดความคิดที่จะทำสิ่งอื่น ๆ ต่อไป และทุก ๆ ขั้นของการกระทำ.**[๔]

---

๑. ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส เรื่อง ธรรมบรรยาย ระดับมหาวิทยาลัย เล่ม ๑, ลำดับที่ ๓๖.ก บนแถบพื้นสีน้ำเงิน. เรื่องที่ ๖ การมองสิ่งทั้งปวงในด้านใน. แสดงในกลุ่มศึกษาพุทธศาสตร์และประเพณี ณ สโมสรจุฬาฯ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๔, หน้า ๑๗๑-๑๗๓.

๒. ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส เรื่อง ธรรมบรรยาย ระดับมหาวิทยาลัย เล่ม ๑, ลำดับที่ ๓๖.ก บนแถบพื้นสีน้ำเงิน. เรื่องที่ ๗ “ทางสายกลาง” ในความหมายอย่างพุทธศาสนา. แสดงในกลุ่มศึกษาพุทธศาสตร์และประเพณี ณ สโมสรจุฬาฯ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๐๔, หน้า ๑๙๗.

๓. ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส เรื่อง ธรรมบรรยาย ระดับมหาวิทยาลัย เล่ม ๑, ลำดับที่ ๓๖.ก บนแถบพื้นสีน้ำเงิน. เรื่องที่ ๙ การถือศาสนา กับการถึงธรรม. แสดงในกลุ่มศึกษาพุทธศาสตร์และประเพณี ณ สโมสรจุฬาฯ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๐๔, หน้า ๒๗๒-๒๗๓.

๔. ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส เรื่อง ธรรมบรรยาย ระดับมหาวิทยาลัย เล่ม ๑, ลำดับที่ ๓๖.ก บนแถบพื้นสีน้ำเงิน. เรื่องที่ ๑๖ ความสุข คือความทุกข์ ? ตอบปัญหาแก่นิสิตจุฬาลกรณราชวิทยาลัย กลุ่มศึกษาพุทธศาสตร์และประเพณี ณ สโมสรจุฬาฯ ที่วัดปทุมคงคา ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๐๓, หน้า ๔๗๘-๔๗๙.

ใครครวญในธรรม

ปริศนาธรรมไทย
"ชุดกายนครสอนธรรม"
(ตอนจบ)

โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

เจริญธรรมท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย เรามาศึกษาต่อจากครั้งที่แล้ว

ภาพที่ ๓๗ ญาณที่ ๘

ภาพที่ ๓๗ มีอุปมาของสังขารุเบกขาญาณนี้สำคัญอย่างไร

นี่เรียกว่า **ภาพอุเบกขาญาณ** นี้หมายความว่าหลังจากการเกิดปฏิสังขานุปัสสะนาญาณผ่านมาแล้ว ก็มีความวางเฉยได้ในทุกสิ่ง-อย่าง โดยเฉพาะสังขารทั้งปวง ที่เคยหลงรักมาก่อนนั้น มันเหมือนกับบุรุษในภาพนี้

คนด้านขวามือกำลังวางเฉยได้ในภรรยาที่หย่าขาดแล้วว่าอย่างนั้นเถอะ ไม่ว่าเขาจะไปคบชู้ที่ไหนอีกก็ไม่ว่าอะไร

คือเรื่องมีว่า ก่อนหน้านี้ เขาคิดว่าเป็นภรรยาที่ดี เขาหลงรักมากที่สุด พอระยะภายหลังเขาจับได้ว่า ภรรยาเป็นคนไม่ดีแอบมีชู้ เขาก็เลยบอกกล่าวตักเตือนแล้วก็ไม่ได้ผล จนแล้วจนเล่า เขาจึงตัดสินใจ หย่าให้พ้นไป

ภายหลังจากอย่าขาดกันแล้ว เขาก็วางเฉยได้ไม่รู้ไม่ชี้ในการกระทำของหญิงคนนั้นอีกต่อไปประมาณนั้น ทำเหมือนคนที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกันเลย เหมือนกับบุรุษที่มีอุเบกขาต่อภรรยาที่หย่าขาดกันแล้วอย่างนั้นแหละท่านทั้งหลาย

ลักษณะนี้ เหมือนคนเราที่กำลังปฏิบัติธรรมอยู่ **เมื่อก่อนนี้เคยหลงรักในขันธ์ ๕ มีรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ** เคยหลงรักในรูป ฯ และธรรมารมณ์ หรือหลงในกามภพ รูปภพ และอรูปภพก็ตาม หลงรักเอาเป็นเอาตาย เอาเป็นตัวเรา เป็นของเราเรื่อย ๆ มา

บัดนี้เกิดญาณนี้ จึงมีความรู้ชัดแจ้งว่า นั่นเป็นสิ่งที่ไม่ควรหลงรักเอาเป็นตัวเราหรือของเรา ที่แท้นั่นเป็นศัตรู คือสิ่งที่จะทำให้เกิดปัญญานำมาซึ่งความทุกข์ หรือเป็นกบฏต่อเรา พร้อมที่จะทำให้เกิดทุกข์แก่เรามากมายหลายอย่างอยู่เสมอ ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงวางเฉยได้ในสิ่งนั้น ๆ

ดังว่าหย่าขาดกันแล้ว แม้มันจะมายั่วยวนสักเท่าไหร่ก็วางเฉยได้อย่างมั่นคงได้ ไม่ยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นเรา เป็นของเราต่อไปอีกแล้ว

นี่ญาณ นี้เรียกเต็ม ๆ ว่า สังขารุเบกขาญาณ แปลว่า ญาณเป็นเหตุให้เกิดความวางเฉยในสังขารทั้งปวง นี้จัดเป็นญาณอันดับที่ ๘ ในวิปัสสนาญาณ ๙ เราท่านทั้งหลาย

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

๑) เพิ่มผ่อนหย่อนหยั่งสู้ สามเจ็ด ภาพนา
สังขารุเบกขาญาณเสร็จ สรรพแล้ว
วางเฉย, รัก, ชังสำเร็จ สละหมด
ไร้รูปนามผ่องแผ้ว ผลักพ้นตนตัว ฯ

๒) ไม่พัวพันผูกผู้ ภริยา
ด้วยหย่าร้างกันปรา- กฏพร้อม
แม้สวามิก็เถิดลา เลิกเกี่ยว ข้องแน่
ตัวอย่างมีมากน้อม หน่ายร้างจางกัน ฯ

๓) อเนกอนันต์ขันธห้าน่า แหนงหนี
เพราะเหตุมันไม่มี แม่นเน้อ
หลงยึดมั่นพันทวี ทับทุกข์ ยิ่งแฮ
วางปล่อยทั้งหมดเอ้อ แอบอ้างอย่างฝัน ฯ

๔) ฉะนั้นเฝ้าวอนบอกห้าม ห้าขันธ์
มันศัตรูคู่สำคัญ ควบคล้อง
ตัวกบฏต่อเราฉกรรจ์ ฉกาจนัก
รู้เท่าเจ้าอย่าต้อง แต่งน้อมจิตใจ ฯ

๕) ไขความญาณแปดแจ้ง จบลง
ในวิปัสสะนาญาณตรง ต่อเก้า
วางเฉยมิงวยงง งมทุกข์ อีกเลย
จิตว่าเลิกรบเร้า ระดับนี้ทุกข์เพลา ฯ

ภาพที่ ๓๘ ญาณที่ ๙

ภาพที่ ๓๘ ท่านอุปมา แห่งสัจจานุโลมิกะญาณ นี้อย่างไร เรามา เรียนรู้กันต่อไป

ปรากฏว่า มีภาพเรือสำเภา มีคนจำนวนมาก และอุปกรณ์พรั่งพร้อมเลยทีเดียว สำหรับกิจการงานข้ามมหาสมุทรตามความหมายของธรรมะว่าอย่างนั้นเถอะ

นี่หมายถึง **การข้ามฟากจากฝั่งนี้ คือ วัฏสงสาร ไปสู่ฝั่งโน้น คือพระนิพพาน ในขณะนั้นพร้อมที่จะบรรลุมรรคผลนิพพานสืบไป**

ขอให้พุทธศาสนิกชนได้สังเกตในภาพด้านท้ายเรือ นั้นมีไฟลุกไหม้โพลงอยู่ นั้นคือฝั่งข้างนี้ ซึ่งเป็นข้างฝ่ายวัฏสงสาร เพราะหน้าที่การงานเต็มไปด้วยความทุกข์ ในชีวิตประจำวัน

ส่วนด้านฝั่งหัวเรือนั้น**มีแก้ว ๓ ดวงตั้งอยู่บนพาน นี่คือภาวะสะอาด สว่าง สงบ เรียกว่าสู่มรรคผลนิพพาน** ซึ่งโดยทั่วไปในท้องทะเลนั้นเต็มไปด้วยสัตว์ร้าย และปลาร้ายต่าง ๆ มากมี นั่นคือความทุกข์โทษของวัฏสงสาร

ส่วนเรือลำนี้ เรียกว่า **"อัตตภาพนาวา"** คือตัวเราท่านนั่นเอง ตัวลำเรือแท้ ๆ เปรียบเหมือนร่างกาย ส่วนจิตเปรียบเหมือนนายเรือ คนและสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ทั้งสิ้น และที่เป็นลูกเรือมีมากมาย

ท่านทั้งหลาย เราต้องพิจารณาธรรมหลาย ๆ อย่าง ที่จำเป็นต้องปฏิบัติ เพื่อผ่านพ้นความทุกข์ให้ได้ คือธรรมะที่เรียกว่า **สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสติ สัมมาสมาธิ ที่เป็นองค์แห่งมรรคโดยตรง** และชื่ออื่น ๆ เช่น ศรัทธา อภิชฌา และโทมนัส เป็นต้น

ธรรมะเหล่านี้ นำมาเปรียบเหมือนอุปกรณ์เพื่อหาความหมายที่ตรงกัน สำหรับธรรมะในสัมมาทิฏฐิหรือปัญญานั้น เป็นยอดธรรมะอันสำคัญที่สุด เปรียบเหมือนนกสมุทรกากี ที่เกาะอยู่บนยอดเสากระโดงเรือ

นกนี้เขาเลี้ยงไว้ประจำเรือ เพื่อหาทิศทางเมื่อผู้บังคับเรือหลงทิศทางในมหาสมุทร นี้หมายถึงว่า เป็นความคิดในสมัยที่ยังไม่รู้จักใช้เข็มทิศในการเดินเรือ เมื่อสมัยราว ๓-๔ พันปีที่ผ่านมาแล้ว เขาจึงเปรียบนกชนิดนี้ว่า เป็นปัญญา หรือสัมมาทิฏฐิ ประมาณนั้น ซึ่งจำเป็นจะต้องมีฐานะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ดังกล่าว

ที่หัวเรือมีเจ้าของเรือยืนอยู่ นี้เปรียบได้กับจิตที่ประกอบด้วยสัมมาทิฏฐิ นั้นแหละเป็นเข็มทิศเพื่อนำทาง

ท้ายเรือมีกัปตันผู้บังคับเรือ ถือท้ายอยู่นี้ เปรียบได้กับสัมมาสติ แล้วยังมีลูกเรือที่เข้มแข็ง ได้ทำหน้าที่ตรงนั้น ตรงนี้ครบหมดทุกหน้าที่ เหมือนกับอริยมรรคมีองค์แปด ที่ได้สัดส่วนกันพอดีกัน เป็นอริยมรรคมีองค์แปด ที่คมกล้าตัดกิเลสให้ขาดสิ้น ไปให้ถึงฝั่งโน้น กล่าวคือ **พระนิพพาน**

การงานผ่านพ้นเรียบร้อย นี้หมายถึง อวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทาน วัฏสงสารผ่านพ้น ลักษณะนี้เรียกว่า เข้าถึงสัจจานุมิกะญาณ เป็นการพร้อม นี้คือ ญาณที่ ๙

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

๑) ลาดเลาเนาฝั่งนี้ วุ่นวาย วัฏฏะนา
พระนิพพานสงบสบาย ฝั่งโน้น
อุปกรณ์ครบถ้วนหมาย ข้ามสมุทร นั่นเอย
สำเภาพระธรรมนำโข้น ขุดค้นกิเลสพัง ฯ

๒) น่าสังเกตภาพท้าย นาวา นี่นอ
แสดงอัคคีโอบเภตรา ตลบแล้ว
หัวเรือประจักษ์ตา ตรีรัตน์
พานใส่สามดวงแก้ว กอปรล้ำเลิศมณี ฯ

๓) เห็นดีที่เทียบแก้ว กับนิพพาน
เทียบทุกข์, วัฏฏะสงสาร ถูกแท้
ท้องทะเลเทียบโอฆธาร ลุ่มลึก
"อัตตภาพนาวา" แล้ มนุษย์แข้ร่างกาย ฯ

๔) จิตหมายเสมือนท่านเจ้า ของเรือ
ขยันหมั่นมั่นเหลือเฟือ ลูกน้อง
อุปกรณ์มิฟั่นเฝือ องค์มรรค แปดเอย
ปลาสัตว์รอบเรือหล้อง เหล่าร้ายในทะเล ฯ

๕) ฮาเฮเรือแล่นแล้ว ติดลม
โพธิปักขิยธรรมผสม สว่างแจ้ง
หัวเรืออยู่ยืนชม เชื่อมั่น เจ้าของพ่อ
ถือตะกูดแวนไม้แว้ง นั่งท้ายนายกัปตัน ฯ
๖) ฉับพลันบนยอดยั้ง กระโดงเสา
นกสมุทรกากีเนา แน่รู้
ทิศทางที่แทนเขา เข็มทิศ ปัญญาแล
มุ่งแน่วสัมมาทิฏฐิสู้ ส่องเรื้องเรืองแสง ฯ
๗) แห่งสัมมาสติตั้ง หลักเกณฑ์ กัปตันนอ
สัมปะชัญญะบ่เบน เบี่ยงเบี้ยว
สำเภาถูกทิศเจน บรรจบ
อริยมรรคคมเฉี้ยว เชือดขั้นเก้าญาณ ฯ
๘) ทานสามสิบแปดนี้ อุปมา ภาพแฮ
จบเรื่องพระรักลา กิเลสลี้
วิปัสสะนาญาณ “สัจจา- นุโลมิกะ-ญาณ” เฮย
พระเดชพระคุณท่านชี้ สั่งใช้ให้เขียน ฯ

ภาพที่ ๓๙ โคตรภูญาณ

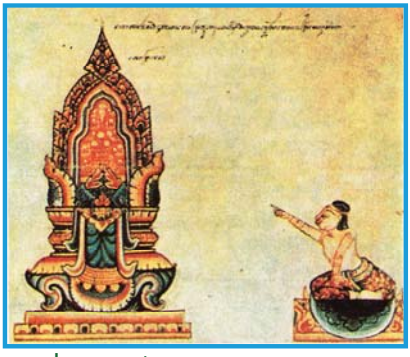

ภาพที่ ๓๙ เป็นภาพของโคตรภูญาณ คือญาณที่เล็งเห็นความดับทุกข์อยู่จ่อหน้า หรือเรียกว่าอีกอย่างหนึ่งว่า หน่วงเอาพระนิพพานเป็นอารมณ์ได้ราวกับจ่อหน้าอย่างนั้นตามภาพนี้ มีลูกแก้ว ๓ ดวงในมณฑปที่สูงสง่า

นี้หมายถึงพระนิพพาน ท่านอย่าได้เข้าใจว่า นิพพานเป็นวัตถุ แต่มีความจำเป็นต้องเขียนภาพให้พอเข้าใจได้ จึงเขียนอย่างนี้ เพื่อให้ชัดเจนว่า เห็นเป็นภาวะที่ปราศจากอวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทาน ถึงที่สุดแห่งทุกข์ คือ นิพพาน

ท่านทั้งหลาย ลักษณะนี้ราวกับเห็นได้ด้วยตาหรือรู้สึกว่าอยู่ในกำมือ ประมาณนั้น

นี้พระโยคาวจรที่ปฏิบัติมาถึงขั้นนี้ ระดับนี้สามารถเห็นภาวะความพ้นทุกข์ได้อย่างแจ่มแจ้ง คือความไม่มีทุกข์เลย บัดนี้มาอยู่ในกำมือของตนแล้ว ยังเหลือแต่จะได้อาบรด ด้วยภาวะเช่นนี้อย่างเด็ดขาดไปเท่านั้น จึงอุปมาเป็นพระโยคาวจร ชี้มือไปที่แก้ว ๓ ดวง คือพระนิพพานนั่นเอง

เพราะสามารถหน่วงเอาพระนิพพาน คือ **ความไม่มีทุกข์เลยมาเป็นอารมณ์ แล้วบรรลุมรรคผลระยะแวบเดียว นี้เรียกว่า โคตรภูญาณ**

"โคตรภู" นี้แปลว่า **ข้ามโคตร คือข้ามโคตรจากปุถุชนไปสู่โคตรของพระอริยเจ้า หรืออริยโคตรนั่นเอง ท่านทั้งหลาย**

ตรงนี้ คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโครง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

เรียนภาพสามสิบเก้า โคตรภู ญาณเลอ
หน่วงนิพพานอารมณ์ดู ดุจแก้ว
ภาพพจน์เพ่งให้ชู ชมชื่น โยคาท่าน
ประจักษ์อยู่กับใจแล้ว หลากล้ำนำเกษม ฯ
ปรีเปรมเห็นสามารถพ้น ภาวะทุกข์
ระยะแวบเดียวสุข ส่งให้
ข้ามโคตรปุถุชนปลุก ปั่นอริย โคตรเอย
ใช่ง่ายคั่นนี้ไซร้ ซาบซึ้งตรึงทรวง ฯ

ภาพที่ ๔๐ โคตรภูญาณ (อีก)

ภาพที่ ๔๐ ลำดับต่อไปนี้เป็นภาพที่เรียกว่า **โคตรภูญาณอีกแบบหนึ่งที่ควรศึกษา** คือมีความหมายที่เกือบคล้ายคลึงกันมาก ตามที่ภาพที่ว่า บัดนี้วัวได้ออกจากคอกแล้ว เมื่อก่อนนี้วัว คือ ปุถุชนที่ยังอยู่ในคอก คือสังสารวัฏอันเป็นที่ถูกคุมขังอย่างหนาแน่น

สรุปความว่า **เดี๋ยวนี้หลุดออกมาได้ด้วยสติเป็นเครื่องประกอบชักจูง ทั้งมีปัญญากระตุ้นส่งท้ายด้วย มีสติเหมือนกับเชือกที่ใช้ผูกวัวสำหรับชักจูง**

ในภาพนี้เราต้องมีปัญญาเหมือนหอกแทงอยู่ข้างหลัง ให้รีบเดินออกไป ให้พ้นที่คุมให้เร็ว ๆ เมื่อสติปัญญาทำหน้าที่อย่างถูกต้องแล้ว ปุถุชนก็ก้าวออกพ้นโลกียะ เป็นโลกุตระ ผลักจากกาม มาอยู่เหนือโลกอย่างนี้เรียกว่า **โคตรภูญาณ** ลักษณะนี้คงมีชั่ว

ขณะแวบหนึ่ง ต่อจากนี้เป็นการบรรลุ มรรคผลนิพพานต่อไปตามลำดับ

ส่วนภาพครึ่งบนนั้น คือ **คนถือดอกบัว ๒ มือทำท่าเหมือนเหาะ** นี้หมายความว่า ผู้มีปัญญาญาณอย่างยิ่ง ถือดอกบัวในภาพอย่างนี้เล็งถึง โคตรภูญาณ หมายความว่า มีปัญญาอย่างเต็มที่แล้ว เป็นอิสระจากเครื่องร้อยรัดทั้งปวง จึงถือดอกบัวทั้ง ๒ มือถือและเหาะด้วย มีอาการโล่งโปร่ง บริสุทธิ์หลุดพ้นไปเลย ท่านทั้งหลาย

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

พ่วงพามาแบบสร้าง สี่สิบ ภาพแฮ
ความเช่นเดียวกระซิบ กระซุบกระเซ้า
โคตรภูอีกอย่างหนึ่งหยิบ ยกสิ นะท่าน
วัวออกจากคอกเล้า เลิกเศร้า, อิสระที ฯ
มีคนถือหอกผู้ พุ่งแทง วัวนั่น
คือสติ, เชาวน์ชาญ, แสดง ดุจป้อง
เหนือ, โลกุตตระแจง จบทุกข์
เพ่งภาพคนเหาะจ้อง จับก้านบานปทุม ฯ

ภาพที่ ๔๑ มรรคผล

ภาพที่ ๔๑ กล่าวต่อไปว่า **ภาพนี้ได้แสดงถึงมรรคผล** ตามลำดับต่อไป

ตรงนี้คือต้องการอธิบายว่า นี้คือญาณที่เกิดขึ้นหลังจากโคตรภูญาณนั้นนั่นเอง จึงเรียกว่า **มรรคญาณ ผลญาณ รวมเป็นมรรค ๔ ผล ๔ โดยชื่อ คือ อริยบุคคล ๘ จำพวก** เช่น

โสดาปฏิมรรค - โสดาปฏิผล,
สกิทาคามิมรรค - สกิทาคามิผล,
อนาคามิมรรค - อนาคามิผล,
อรหัตตมรรค - อรหัตตผล.

กล่าวต่อไปว่า ภาพนี้ได้แสดงสัญลักษณ์ด้วยดอกบัวที่เจริญขึ้น ๆ ในลำดับต่าง ๆ กันมีถึง ๔ ระดับด้วยกัน ต่อมาก็เป็นดอกบัวที่บานแล้วอย่างเต็มที่ คือระดับสูงสุด ซึ่งหมายถึงขั้นอรหัตตมรรค อรหัตตผล แม้ที่ยังไม่บานก็หมายความว่าต้องบานแน่นอนในระยะข้างหน้า เพราะฉะนั้น เหมือนดอกบัวในภาพนี้ ในที่สุดสู่เป้าหมายคือพระนิพพาน

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

ไม่คลุมเครือภาพนี้ น่าชม
ญาณมรรคญาณผลสม เสร็จสิ้น
สี่คู่แปดอันดับปฐม ท้ายสุด บริบูรณ์เอย
หลังโคตรภูญาณฉายชิ้น เชิดชั้นอันตระการ ฯ
บัวบานตูมสะพรั่งพร้อม เพริศพราย
ดอกเด่นเห็นกระจาย กระจ่างนี้
ท่านเทียบเพราะปฏิบัติหมาย มั่นแน่ ฉะนั้นนา
ผู้ตกกระแสแล้วชี้ เฉกไม้สู่ทะเล ฯ
ใช่คะเนขะมักเขม้น มุ่งมอง
ดอกแรกล่างตูมพอง แต่น้อย
ดอกสองดอกสามลอง ลำดับ หลั่นขึ้นนา
ดอกสุดบนบานย้อย ใหญ่เย้ยกุหลาบแดง ฯ
จะแถลงแห่งภาพซ้อม สี่สิบเอ็ด
เห็นชัดมรรคผลสำเร็จ อรหัตนี้
เชิญชวนท่านผู้เข็ด- ขามวัฏ-ฏะเอย
รูปพระปฏิมาอย่าลี้ ประทับชี้จงบูชา ฯ

ภาพที่ ๔๒ ขั้นแห่งญาณทั้ง ๔

ภาพที่ ๔๒ ภาพนี้เป็นการเปรียบเทียบความหมายที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง

กล่าวว่า ในขณะที่บรรลุมรรคผลนั้น หรือเกี่ยวกับการบรรลุมรรคผลนี้ ในขั้นใดขั้นหนึ่งนั้นเราต้องทราบรายละเอียดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นั้นคือ ที่มุมล่างซ้าย มีคนไปที่สระบัวเขาไปพบแก้ว และที่มุมล่างขวา เขาได้หยิบแก้วขึ้นมา และที่มุมบนซ้าย เขาได้ชูแก้วเหนือศีรษะ และที่มุมบนขวา เขาลดแก้วลงมาชม อาการทั้งหมดนี้ เรียกสั้น ๆ ว่าพบแก้วหยิบแก้ว ชูแก้ว ชมแก้วอย่างนั้นท่านทั้งหลาย

คำอธิบายนี้มีว่า **ในขณะที่เข้าสู่สัจจานุโลมิกญาณนั้น ก็เหมือนกับการได้ไปที่สระบัวแล้วได้พบแก้วนั่นแหละ** ต่อมาเมื่อเจริญก้าวหน้าสู่โคตรภูญาณนี้แล้ว เหมือนกับการหยิบเอาแก้วขึ้นมา ต่อมาเมื่อเจริญเข้าสู่มรรคญาณนี้แล้ว เหมือนกับการชูแก้วขึ้นเหนือหัวพร้อมกันนั้น เมื่อก้าวเข้าสู่ผลญาณแล้ว นั่นคือ อาการลดแก้ว หมายถึงการรับรู้ในความ

สงบสุขอย่างบริสุทธิ์ บริบูรณ์ ที่ตนได้รับ นี่คือ อาการความรู้สึกที่เข้าสู่การบรรลุมรรค คือ เปลี่ยนจากปุถุชนมาเป็นอริยเจ้าหรืออีกนัยหนึ่งก็ว่า เขาเริ่มพบธรรมะขั้นสูงที่นี่ เรียกว่าพบแก้ว ตัดกิเลสที่นี่ เรียกว่าหยิบแก้วหมดกิเลสที่นี่ เรียกว่าชูแก้ว แล้วชมความหมดกิเลสลักษณะนี้ เรียกว่าชมแก้ว นี้คือความหมายที่สำคัญ

คุณประไพ เอครพานิช ได้สรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

๑) สะอาดตาสี่สิบซ้ำ เศษสอง
จิตลุมรรคผลตรอง ตริกะชั้น
มุมซ้ายล่างจงมอง ในสระ บัวเอย
คนพบแก้วรัตนนั้น ขณะปลื้มเปรมปรีดิ์ ฯ

๒) ที่มุมขวาล่างโน้น นางยืน
ซ้ายบนเทิดมิฝืน หัตถ์อุ้ง
เห็นชัดแก้วกลมกลืน แก้วโอบ ชูแม่
ขวานั่ง, บน, แสงรุ้ง, ส่องแก้วเชยชม ฯ

๓) สมอธิบายบอกไว้ ว่าภาพ
ญาณสัจจานุโลมิกอาบ อีกอ้อม
เปรียบไปสระพบลาภ กะก่อง แก้วแฮ
ขณะโคตรภูญาณพร้อม พรั่งเอื้อมแก้วมา ฯ

๔) อีกร่าเริงขณะย้อม มรรคญาณ
ประดุจเทียบกับการ เทิดแก้ว
ขณะผลเกิดญาณสราญ แก้วลด ชมเฮย
เมื่อสงบสะอาดสว่างแล้ว เลื่อนขั้นบุถุชน ฯ

๕) บันดลเป็นอริยเจ้า อุปมา
สพพระธรรมเปรียบครา พบแก้ว
ตัดกิเลสเรียกว่าสา- มารถหยิบ แก้วเอย
หมดกิเลสผ่องแผ้ว เทิดแก้วชื่นชม ฯ

๖) อุดมชมภาพซ้ำ สี่ประการ
กรณีย์กิจอื่นมาตรฐาน เทียบได้
อันหลักนี่ผลงาน งามศึก-ษานา
หรือเฉพาะหน้าที่ไซร้ เสร็จสิ้นสมประสงค์ ฯ

ภาพที่ ๔๓ นิพพาน

ภาพที่ ๔๓ เรามาร่วมกันศึกษา เพื่อพิจารณาธรรมในปริศนาธรรมไทยมีใจความต่อไปว่า มีภาพพระนอนครึ่งบนนี้เป็นอุปมาของพระนิพพาน ที่บรรลุมรรคผลเป็นพระอรหันต์แล้ว ณ บัดนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการพบแก้วได้แก้วหรืออะไรทำนองนั้นอีกแล้ว เพราะผ่านพ้นมาแล้ว จึงเลิกยึดถือแก้วกันเสียที เอาแก้วไปทิ้งเสียที่ไหนก็ได้ ว่าอย่างนั้น เพราะไม่มีความจำเป็นต้องยึดถือในสิ่งใดอะไรอีกแล้ว

กล่าวต่อไปว่า การบรรลุพระนิพพานนั้น ไม่นิยมเรียกว่า **"ญาณ"** เพราะความหมายนั้นมันกว้างมาก ลึกซึ้งมากเกินที่จะไประบุเหมือนญาณระดับโน้น-นี้ไม่สมควรตาม

ภาพต่อไปมีว่าท่านนอนในท่า **"สีหไสยาสน์"** ลักษณะนี้เราควรจะสังเกตและกำหนดจดจำไว้ว่าเป็นเหตุผลตามธรรมชาตินั้น ๆ ส่วนภาพครึ่งล่างนั้น ท่านได้อุปมาว่า ถ้าการบรรลุธรรมนั้นยังไม่เป็นไปในระดับสูงสุดโดยเด็ดขาดนั้น ก็ยังคงต้องสนใจแก้วอย่างแน่นอนหรือโดยปริยาย เพราะฉะนั้น เราจะเห็นได้จากภาพที่เป็นปริศนาว่าแม้จะเดินอยู่ จะนั่งอยู่ก็ตาม ต้องมีแก้วคือการมีสติในหลักการไม่ยึดมั่นถือมั่น อย่างนี้จิตจึงจะว่าง ตรงแนวทางสัมมาทิฏฐิ เพราะเหตุว่ากำลังของสติสัมปชัญญะ และปัญญาญาณต่าง ๆ เป็นปัจจัยแวดล้อมอยู่ตลอดเวลาจนสมบูรณ์ได้ดีแล้ว ย่อมบรรลุมรรคผลนิพพานง่ายดาย ต่อจากนั้นไม่ต้องอาศัยการฝึกฝนอบรมอะไรอีกแล้ว เพราะสิ้นแล้วอวิชชา กิเลสตัณหา อุปาทาน ผลงานบรรลุเป้าหมายบริสุทธิ์ผุดผ่องสืบไป.

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

เจาะจงสี่สิบซ้อน	เศษสาม
ภาพครึ่งล่างแก้ว, ตาม	สติตั้ง
เดิน, ยืน, นั่งหมดความ	ขาดยึด ถือเลย
จิตว่างเห็นธรรมทั้ง	เทียบล้อมสติปัญญา ฯ
นับน่าชมแบบสร้าง	สมบูรณ์
เหตุปัจจัยเพิ่มพูน	พรั่งพร้อม
วางว่างทุกสิ่งสูญ	แสนสงบ
เสมือนภาพครึ่งบนน้อม	ท่านี้สีหไสยา ฯ

ภาพที่ ๔๔ อริยมรรคตัดอุปาทาน

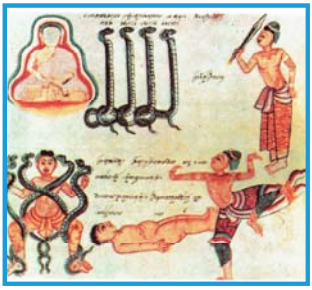

ภาพที่ ๔๔ อุปมาของการตัดอุปาทาน หรือให้สิ้นอุปาทานนั้นอย่างไร เรามาทำความเข้าใจเพิ่มเติมอีกต่อไป

ภาพนี้ต้องถือว่าเป็นภาพที่แสดงผลรวมยอดอีกทีหนึ่ง หมายความว่า **อุปาทาน**ทั้ง ๔ คือ

กามุปาทาน ทิฏฐุปาทาน สีลัพพตุปาทาน และอัตตวาทุปาทาน นี้มีการเปรียบเทียบเหมือนงู

งู ๔ ตัวที่มารัดรึง ตรึงอยู่จนหนาแน่น ถึงขนาดกระดิกตัวไม่ได้ เข้าสู่ฐานะอันตรายมากแล้ว เหมือนภาพที่คนถูกงูรัดอยู่ด้านมุมล่างซ้ายมือ แต่ถ้าละอวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทานได้จะหลุดพ้นเป็นบุคคลที่อิสระ มีเสรีภาพ เรียกว่า บริสุทธิ์กาย-ใจอะไร ๆ หมดความผูกพัน จนมีอากัปกิริยาร่าเริงเบิกบาน ร่ายรำเรื่อย ๆ ไป และมีพระโยคาวจรด้านมุมล่างขวา

ส่วนซากศพที่นอนอยู่ระหว่างกลางนั้น นี่หมายถึง **อสุภกัมมัฏฐานอันเป็นการงานที่ควรต้องตั้งมั่นและผ่านพ้น** หรือเรียกว่าให้หลุดพ้นจากอุปาทาน ตามความสามารถของตนเท่าที่จะปฏิบัติเข้าถึงในระดับนั้น ๆ

สรุปความว่า งู ๔ ตัวนี้ คือ อุปาทานนี่แหละ ในธาตุทั้ง ๔ ก็ได้ หรือเบญจขันธ์ทั้ง ๕ ก็ได้ หรือแม้แต่ในกาม ในทิฏฐิ ในสีลัพพตปรามาส และในอัตตาก็ได้

อุปาทานทั้ง ๔ เหล่านี้ท่านบอกว่า ต้องฆ่ามันเสียด้วยดาบที่คมกริบ คือ **อาศัยญาณปัญญาฆ่างู**

นั่นคือ อุปาทานทั้ง ๔ นี่แหละให้ตายเสียจากความยึดมั่นถือมั่นที่ผูกพันรัดตรึงอยู่ แล้วเข้าสู่ความหลุดพ้น เป็นบุคคลที่เข้าใจ เข้าถึงแก่นในพุทธธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้นเหตุเพราะเห็นโทษพิษภัยของอวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทานเหล่านี้ จึงต้องกำจัดตัดมันให้ขาด กิเลสาสวะก็ไม่อาละวาด จนถึงที่สุดแห่งทุกข์นั่นเอง ท่านทั้งหลาย

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

อ้าสี่สิบสี่ซ้อม อุปมา
ตัวอุปาทานครา ครั้งท้าย
กามุ, ทิฏฐ, สีลัพพตุปา อึกอัตต-วาทุปาเอย
เปรียบภาพมุมทางซ้าย ล่างรัดงูพัน ฯ

อีกอันคนนั่นฟ้อน มุมขวา กลางแฮ
แสดงอิสระซึ่งเปรมปรา เปี่ยมล้น
เป็นภาพพระโยคา- วจรท่าน ชนะเฮย
ปัญญาดาบพระขรรค์ค้น ฆ่าสิ้นซากงู ฯ
จงดูซากศพสล้าง รวมขนาน
ประหนึ่งทอดทางสะพาน ผ่านข้าม
หมายถึงอสุภกัมมัฏฐาน เทียบเครื่อง มือนา
เสริมไฮ่ผู้ปฏิบัติห้าม หดเหี้ยนอุปาทาน ฯ

ภาพที่ ๔๕ พ้นจากอุปาทาน

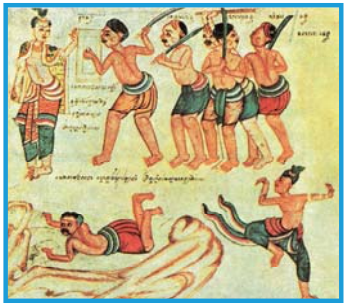

ภาพที่ ๔๕ นี้เป็นภาพสัญลักษณ์แสดงผลรวบยอดของการปฏิบัติธรรมอีกแนวหนึ่งเช่นกัน นี้เป็นการเปรียบเทียบความหลุดพ้นจากกิเลสาสวะอย่างสมบูรณ์ที่สุดแล้ว เหมือนภาพครึ่งล่าง มีอาการอิสระเสรีภาพทั้งทางกายและจิต

กล่าวต่อไปว่า **ถ้ายังมีอุปาทานแน่นอนไม่หลุดพ้นต้องติดอยู่ในทุกข์** หรือเรียกว่าในวัฏสงสารเพราะยังพล่านไปในกิเลส เพราะเหตุแห่งปัญหา อวิชชาตัวนำ เหมือนคนตกน้ำ หรือจะจมน้ำ เขาต้องแหวกว่ายน้ำอ้อกแอ้กเหน็ดเหนื่อยตลอดเวลา

เหมือนภาพคนด้านมุมล่างซ้ายนี้ แต่ถ้าเขาละหรือตัดอุปาทานได้ จนสู่เป้าหมายผ่านพ้นกิเลส เขาเหล่านั้นก็จะมีอาการร่าเริง เบาสบายเหมือนร่ายรำอย่างที่เห็น ภาพด้านล่างขวามือนั่นเอง

ท่านทั้งหลายต้องดู ให้เห็นระหว่างความแตกต่างกัน คือ **มีคนคนหนึ่งตกน้ำกำลังจะจม แต่พยายามว่ายประคองไว้เรื่อย ๆ มา แต่อีกด้านหนึ่ง คนหนึ่งเขามีความอิสระเบาสบายร่ายรำเรื่อย ๆ**

มา ๒ ลักษณะนี้ลองคิดพิจารณาดูว่ามันแตกต่างกันเท่าไร

ส่วนภาพครึ่งบนนั้น เป็นเรื่องเดียวกันกับความหมายในภาพที่ ๔ ข้างต้นที่มีอยู่ว่าโจร ๕ คน ไล่ฆ่า คนคนหนึ่งไปจนมุมที่ริมตลิ่ง และเผอิญโชคดีเขาได้กระโดดขี่ศพ ในที่สุด ได้ข้ามฟากจนพ้นโจรไปได้

นี้คือ อุปมาให้เข้าใจ ในภาพชุดนี้ เห็นโจรห้าคน ถืออาวุธเข้ามา แต่ในที่นี้พระโยคาวจรได้อาศัยการปฏิบัติธรรมตามสัมมาทิฏฐิ ถึงที่สุดจนเหนืออำนาจโจรทั้ง ๕

เสียแล้ว คือพระโยคาวจร นี้หมายถึงผู้หลุดพ้นแล้วจากอุปาทาน บัดนี้เขาไม่กลัวโจร จึงกล้าทำอาการท้าทาย รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ ที่เคยยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นตัวเรา เป็นของเรามาแต่ก่อน ว่าทำอย่างไรเสียสิ่งเหล่านี้ ก็ไม่มีทางที่จะทำให้เกิดความทุกข์มาได้ จึงไม่กลัวความทุกข์อีกแล้ว นี้คือ ความหลุดพ้นจากความยึดมั่นถือมั่นในเบญจขันธ์ท่านทั้งหลาย

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

เพิ่มการชนะอีกให้ ห้าขันธ์ ฯ
ภาพสี่สิบห้าจัดสรร เสร็จล้วน
อุปาทานหลุดหมดพลัน พ้นทุกข์
คนตกน้ำต้องป้วน ปลุกปล้ำว่ายวน ฯ
ครึ่งบนโจรไล่จ้อง โยคา วจรเอย
ท่านมิมีหวาดผวา เท่าเผ้า
เพราะจิตท่านหมดอุปา- ทานสี่ สิ้นแฮ
โจรง่าเงื้อดาบเข้า แค่ค้างอย่างละอาย ฯ
ความหมายสองเรื่องเค้า คล้ายคลึง กันนอ
ที่กล่าวโจรไล่จับถึง ฝั่งน้ำ
ศพลอยอืดผ่านจึง โดดคร่อม ขี่นา
รีบเร่งเร็วพุ้ยจ้ำ จะจ้นข้ามไป ฯ
เห็นไหม ? รำร่ายฟ้อ ฟ้อนพลาง
ทุกข์โทษฤระคาง คั่งแค้น
เหตุที่ท่านจืดจาง จากฮ่า ขันธ์แล
กิเลสแห้งเหือดแม้น หมดแล้วอริยสงฆ์ ฯ

ภาพที่ ๔๖ วัฏฏสงสารและนิพพาน

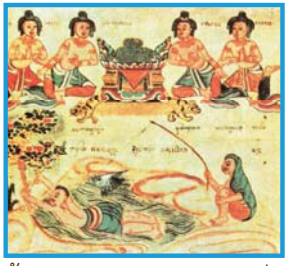

ภาพที่ ๔๖ ครั้งนี้อุปมาความแตกต่างระหว่าง**โลกียะกับโลกุตระ**

ภาพนี้ได้ชี้แจงผลของการปฏิบัติธรรมที่เป็นแบบอย่าง ที่ควรจะรอบรู้ให้ยิ่ง ๆ ขึ้น ขอให้เราได้สังเกตดูภาพตอนครึ่งล่าง นี้เป็นภาพ คนกำลังตกน้ำและปลากำลังติดเบ็ด นี่คือการเปรียบเทียบ

นั่นก็คือ **บุคคลผู้ตกจมอยู่ในกาม หรือวัฏสงสาร เมื่อมีการตกจมอยู่ในกามแล้ว**

และวัฏสงสาร แล้วลักษณะนี้ก็ต้องมีความทุกข์อย่างแน่นอน ไม่ต่างอะไรกับปลาที่ติดเบ็ดต้องดิ้นรนเจ็บปวดทุกข์ทรมานตลอด

อีกประเภทหนึ่งเหมือนคนกำลังตกน้ำต้องแหวกว่ายน้ำตลอดเวลา อาการสองอย่างนี้ เรียกว่า ต้องทนทุกข์ทรมานอยู่มากมาย นี่เพราะกามหรือโลกิยะนั่นเอง ส่วนภาพด้านครึ่งข้างบนนั้น เป็นลักษณะตรงกันข้ามคือ ทุกคนล้วนแต่อยู่บนบก ปลอดภัยเบาสบาย อิ่มอกอิ่มใจนี้หมายถึง พระอริยบุคคล ๔ จำพวกท่านทั้งหลาย

ต่อมาท่านเป็นพระอรหันต์ในที่สุด ซึ่งตามสำนวนพระบาลีกล่าวว่า คนขึ้นบกได้แล้ว คือ พ้นจากกามหรือวัฏสงสารนั่นเอง เขาจึงพากันนั่งแวดล้อมแก้ว ๓ ดวง อยู่บนบัลลังก์สูงนี้หมายถึงพระนิพพาน เป็นฐานะของฝ่ายโลกุตระ เรื่องนี้ก็จบลงด้วยความหลุดพ้นจากความทุกข์ เรียกว่า**ถึงที่สุดแห่งทุกข์**ตามหลักการนี้

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

ตรงสี่สิบหกแล้ว รอบมา ภาพนี้เอย
โลกุตตระโลกียะหา เหตุห้อม
แตกต่างระหว่างผลปรา- กฏชัด
ผู้ปฏิบัติพึงนึกน้อม หน่วงน้าวเอาความ ฯ
ดูตามภาพล่างเร้า สลดเห็น
คนว่ายน้ำไม่เป็น ตกน้ำ
ปลาติดเบ็ดฤกระเด็น เฝ้าแด่ว ดิ้นเอย
เทียบเท่าโลกีย์ซ้ำ ทุกข์ซ้อนวนเวียน ฯ
ผันเผียนบนครึ่งน้อ น่าเพลิน ภาพแฮ
พริ้งเพริศพระอริยเจริญ แวดล้อม
สามดวงกระจ่างเกิน รัตน์โรจน์
คนคื่นบกได้พร้อม หลุดพ้นทรมาน ฯ

ภาพที่ ๔๗ อานิสงส์ของธรรมะ

ภาพที่ ๔๗ ท่านทั้งหลาย ภาพนี้คงจะเป็นภาพสุดท้ายในชุดนี้คือ ภาพปริศนาธรรมไทยแบบโบราณมีการเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับศาสนา คือ ภาพสุดท้ายนี้เป็นการกล่าวอานิสงส์รวบยอดของธรรมะ หรือ ศาสนาด้วยภาพที่เปรียบเทียบ คือ เปรียบถึงว่ามีคน ๕ คนถือมีดถือดาบและอุปกรณ์ป้องกันตัว เดินติดตามสาวน้อย เดินตามพระที่กำลังจาริก

ท่านถือตาลปัตรมาในลักษณะที่เด็กๆ เห็นแล้วก็พากันเข้าใจเอาเองว่า สาวผู้นี้ตามพระไปแล้วพ่อแม่เขาตามมาจับตัวซึ่งอาจจะถูกเหมือนกันในข้อที่ว่า

สมัยนี้ไม่ใคร่มีใครชอบให้ลูกหลานไปวัด แต่ความหมายที่แท้จริงนั้น มันหมายถึงว่า คนทั้งหลายโดยส่วนใหญ่ ในเมื่อเผชิญหน้ากับกิเลสหรือความทุกข์แล้วก็มีสภาพที่อ่อนแอ เหมือนหญิงสาวน้อยที่ช่วยตัวเองไม่ได้ เขาจะต้องไปหาที่พึ่ง คือไปหาพระศาสนา หรือ หาธรรมะนั่นเอง อย่างนั้น

ภาพพระเดินถือตาลปัตรนี้แทนพระพุทธศาสนา หรือ ธรรมะที่กล่าวถึงนั้น เมื่อเขาเดินตามศาสนาหรือเอาธรรมะเป็นที่พึ่งแล้ว ก็พ้นจากโจร ๕ คน นั้นคือผ่านพ้นจากอวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทาน และพ้นจากรูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณที่เคยยึดมั่นด้วยความโง่ว่าตัวเรา ว่าของเรา อันที่จริงเป็นสิ่งที่ละได้แสนยาก และไม่มีทางจะรู้สึกได้ด้วยลำพังตนเอง ต้องอาศัยการศึกษา และปฏิบัติตามสัมมาทิฏฐิ จึงจะรู้

เมื่อไม่รู้และถ้าไม่มีการปฏิบัติก็ต้องทนทุกข์ เพราะเหตุนั้น จึงถือว่าเป็นความอ่อนแอของเขา ผู้หญิงที่อ่อนแอเปรียบเสมือนสามัญสัตว์ทั่วไป ลักษณะนี้จะต้องหาที่พึ่ง ก็คือพระธรรมในพุทธธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เรื่องนี้ก็จบลงเพียงเท่านี้ ทั้งหมดนี้ก็เป็นคำอธิบายที่พอให้ทราบโครงเรื่อง หรือเค้าเงื่อนจะได้รู้ว่า ภาพต่าง ๆ เหล่านี้เป็นภาพอะไร และมีคำตอบที่เป็นปริศนาว่าอย่างไร ทั้งอุบายที่ถึงที่สุดแห่งทุกข์ต้องปฏิบัติอย่างไร

คุณประไพ เอครพานิช ได้เขียนสรุปเป็นบทโคลง ในเรื่องนี้ไว้ว่า

๑) ผ่านมาจนสุดสิ้น ปริศนา ธรรมภาพเอย
สี่สิบเจ็ดรวมหนา นอบน้อม
ผู้เขียนใช่ศึกษา ปราดเปรื่อง
พระเดชพระคุณท่านสอบซ้อม สั่งใช้ให้ทำ ฯ

๒) รวมคำลิขิตพร้อม ภาพสุด ท้ายนา
อานิสงส์รวมยอดชุด ชนิดนี้
ศาสนาฤธรรมะจุด จักเด่น
เว้นว่างวางปล่อยลี้ หลุดแล้วพระนิพพาน ฯ

๓) เสร็จสราญขนานชื่อข้อ ความสัม-พันธ์เฮย
ระหว่างคนกับศาสน์นำ เนื่องน้าว
อานิสงส์รวมยอดธรรม ทวนศาสตร์ จัดฤา
การเทียบเปรียบเองก้าว กอปรล้ำพิจาร ฯ

๔) แลละลานภาพนี้ เณรเดิน (เด็กนึกนา)
ตาลปัตรแบกบ่าเพลิน พาดไว้

สาวน้อยนาดนวยเผชิญ ตามติด หลังแฮ
ดูประหนึ่งเณรไซร้ ล่อให้ตามมา ฯ
๕) คนห้าถือดาบด้วย เดินตาม
เสมือนญาติมิตรมีความ คั่งแค้น
ไล่หลังจับหญิงงาม คืนกลับ
ซึ่งผิดเรื่องราวแม้น กลับหน้ามือหลัง ฯ
๖) จริงจังเรื่องนั่นนั้น น้องหญิง
ถูกกิเลสทุกข์เผาสิง สุดเศร้า
ความหมดที่พึ่งพิง พำนัก
ถึงพระเจ้าค่ำเช้า กราบก้มบูชา ฯ
๗) อนิจจาคราคาบนี้ คนเรา
เห็นวัดมาสนเคา- รพแม้
ลูกหลานที่ขลาดเขลา ขามเข็ด ความดีแล
แออ่อนหย่อนธรรมแท้ โทษทั้งทุกข์โทรม ฯ
๘) อนุโลมเณรพระน้อ แทนศาสน์
ใครพึ่งธรรมสงบสะอาด สว่างแผ้ว
เบญจขันธ์พ่ายเพราะขาด ความยึด ถือเฮย
ก็จบคำอธิบายแล้ว ภาพรู้ประโยชน์ไฉน ฯ

ขอสรุปความย่อ ๆ นี้เพราะความสำคัญที่ควรสำนึกไว้เสมอ ๆ ว่า เราต้องปฏิบัติให้จริงจังดังต่อไปนี้

ภาพเหล่านี้ได้กล่าวถึงธรรมะตลอดเรื่อง ตั้งแต่ต้นจนปลาย คือ
เริ่มด้วยคนเราเกิดมาด้วยธาตุอะไรบ้าง ?
อะไรเป็นธาตุจิต และอะไรเป็นธาตุกาย แล้วกิเลสก่อขึ้นได้อย่างไร ?
และหลงอยู่อย่างไร ?

ที่ว่า หลงเลี้ยงไก่ หลงบูชาไฟ หรือหลงเห็นงูเป็นปลาอะไรทำนองนี้ และหลงจนไม่กลัวความทุกข์ จึงได้วนเวียนอยู่ในกามหรือวัฏสงสาร วนเวียนอยู่ในรูป เสียง กลิ่น และสัมผัส จนเกิดกิเลส กรรม วิบากเพราะมีสภาพเหมือนกับปลาอยู่ในน้ำ ก็ไม่รู้จักน้ำ แล้วจะรู้จักบนบกได้อย่างไร

เพราะฉะนั้น **จึงเกลียดธรรมะ นับตั้งแต่ภาพที่ ๑ จนถึงภาพที่ ๑๘ นี้จบภาคที่หนึ่งเป็นภาคแรก ท่านทั้งหลาย**

กล่าวต่อไปว่า ภาคหลัง นี้เป็นภาคสัมมาทิฏฐิ ดับทุกข์สิ้นเชิง (ตั้งแต่ภาพที่ ๑๙ จนถึงภาพสุดท้าย) เริ่มด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องในธรรมะ และได้รับเอาธรรมะไปปฏิบัติ

โดยใช้วิธีต่าง ๆ กัน ตามแบบที่สมควรแก่เพศ คือ เป็นเพศบรรพชิตหรือฆราวาส ตามความเหมาะสม

แต่ในภาพชุดนี้ถือเอาเพศบรรพชิตเป็นส่วนใหญ่ จึงแสดงด้วยอสุภะกัมมัฏฐานไปสู่ที่สงัดพอสมควรแล้วก็พิจารณาความจริงของชีวิต โดยอาศัยซากศพเป็นเครื่องช่วยให้เกิดความคิดอย่างแยบคาย แล้วก็มีความพอใจอย่างยิ่ง คือ

มีฉันทะในการ กระทำเหมือนกับได้แก้วอยู่ในมือ นี่เรียกว่า**มีความพอใจมากก่อให้เกิดความเพียร** ติดต่อเหมือนกับ ชักสูบเป่าลมหลอมเหล็ก หลอมทองประมาณนั้น ต้องเพียรติดต่อหยุดไม่ได้ เว้นระยะไม่ได้ ต้องทำจริง ๆ และมีความกล้าหาญอย่างยิ่งเหมือนหนูติดตามฆ่า เสือโคร่ง ซึ่งเปรียบเทียบกิเลสนี้มันใหญ่โตมากเท่ากับเสือโคร่ง

ความสามารถของมนุษย์เปรียบเท่าหนู ๆ แต่ถ้ามีความพากเพียร มีสติปัญญาและมีอุบายที่ถูกต้องก็สามารถที่จะฆ่าสิ่งใหญ่ ๆ ลงมาได้เหมือนกับพังทลายภูเขา ดังนั้นจึงมีการบรรลุความรู้ที่เรียกว่า **“ญาณ”** ไปตามลำดับ ตั้งแต่**สัมมะสนะญาณ - มรรคญาณ - ผลญาณ** นี้เป็นต้น

นี้เรียกว่า เป็นแนวทางหรือวิธีที่จิตจะเปลี่ยนไปนั้น มันอยู่ที่ว่าในระดับแรกให้ดูลักษณะทั่ว ๆไปก่อน คือ ดูความเกิด ดูความแก่ ดูความเจ็บ และดูความตายทั่วไป ความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความเป็นอนัตตาทั่ว ๆ ไป

นี้เป็นการดูทั่ว ๆ ไปทีหนึ่งก่อน แล้วจึงดูเฉพาะเจาะจงไปที่อาการของความเกิดขึ้น คือ ดูความเกิดขึ้น งอกขึ้น มันปรุงขึ้น ของสิ่งต่าง ๆ ด้วยอำนาจเหตุปัจจัยของมันเอง เพื่อเห็นความไม่เที่ยง เห็นการกระทำที่ไม่เที่ยง

นั้นเห็นความที่ครั้งแรกไม่มีแล้วต่อมาก็มีขึ้น ๆ มันงอกขึ้นมาด้วยเหตุปัจจัย นี้เรียกว่า **อุทะยัพพะยะญาณ** ท่านทั้งหลาย

เมื่อเห็นความงอกเกิดขึ้น และเห็นมันเปลี่ยนไปอย่างนี้แล้ว ดูแต่สุดท้ายอย่างเดียวก็พอ

คือ ดูความดับลงไป ๆ เรียกว่า **ภังคญาณ** เมื่อเห็นว่ามีแต่เกิดดับ ๆ และโดยเฉพาะความดับเต็มทั่วไปหมดทั้งวัฏสงสาร เห็นความดับทุกข์ ทุกหนทุกแห่ง ก็หมายความว่า **สังขารทั้งหลายไม่มีอะไรนอกจากมายา ยึดถือตรงไหนไม่ได้ มันมีแต่ดับลง ๆ ไม่อยู่ในอำนาจของใคร ได้เกิดความรู้สึกกลัวต่อกามหรือวัฏสงสาร ขึ้นมาเรียกว่าภะยะตุปัฏฐานญาณ**

เมื่อเราดูที่ความเกิด ดูที่ความดับก็เกิดความกลัว ดูต่อไปก็จะเห็นว่า มันเต็มไปด้วยโทษ มันไม่มีคุณ เรียกว่า **อาทีนวญาณ**

แล้วก็เบื่อหน่ายต่ออาการเหล่านั้น ต่อสิ่งที่จะต้องเป็นไปอย่างนี้ตลอดเวลา เรียก

ว่า **นิพพิทาญาณ**

นิพพิทาญาณ ความรู้ที่อยากจะพ้นอย่างรุนแรงก็เกิดขึ้นมาซึ่งเรียกว่า **มุญจิตุ-กัมยตาญาณ**

แล้วหาทางพ้นด้วยอุบาย เพราะว่ากิเลสนี้เราเข้าไปเล่นงานมันซึ่ง ๆ หน้าไม่ได้ ต้องใช้อุบายที่แยบคาย เหมือนเราจะฆ่างู ต้องทำให้มันถอยกำลังเสียก่อน หรือเหมือนจะฆ่าเสือโคร่ง ต้องล้อมไว้ไม่ให้กินอาหาร ๆ มันทรุดโทรมเอง แล้วก็หาอุบายฆ่าได้ง่ายทีหลังประมาณนั้น

ทีนี้ก็มีความวางเฉยได้ในทุกสิ่ง ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้นและทางกายลักษณะนี้ เรียกว่า สังขารุกเบกขาญาณ

เมื่อวางเฉยต่อทุกสิ่งได้อย่างนี้แล้ว ก็พร้อมที่จะบรรลุมรรคผล เรียกว่า **สัจจานุ-โลมิกญาณ** ญาณในขณะที่พร้อมเพรียงของธรรมะทุกข้อ มีมรรคประกอบด้วยองค์แปดนี้เป็นต้น ซึ่งเปรียบด้วยเรือสำเภาที่มาตรฐาน

ต่อไปก็มีโคตรภูญาณ คือ **มองเห็นสภาพที่ปราศจากความทุกข์ คือ นิพพานได้ราวกับอยู่จ่อหน้า จิตเริ่มถอยออกมา เหมือนวัวที่ถอยออกมาจากคอกได้ ด้วยสติปัญญา คือ เชือกและหอกที่อยู่ข้างหลัง**

ทีนี้ บรรลุมรรคผล ๔ ขั้น นี้ซึ่งแสดงด้วยดอกบัวเริ่มบาน ๔ ระดับ สรุปให้เห็นได้ว่า มีอาการเหมือนกับพบแก้ว หยิบแก้วขึ้นมา แล้วชูแก้วขึ้นเหนือศีรษะ ด้วยความดีใจ แล้วลดลงมาชมเชย

ขณะแห่งโคตรภูญาณ นี่เหมือนกับพบแก้ว
ขณะมรรคญาณ นี่เหมือนกับหยิบแก้ว
ขณะผลญาณ นี่เหมือนกับชูแก้วขึ้นเหนือศีรษะ
ขณะปัจจเวกขณญาณ นี่เหมือนกับลดแก้วลงมาชม

แล้วก็มีความหลุดพ้นเหมือนดังภาพที่แสดงว่า ถ้ายังไม่หลุด ก็กระดิกไม่ไหว เหมือนถูกงูรัด พอพ้นแล้วก็เบาสบาย ร่ายรำตลอด อย่างนี้เป็นต้น

ขอให้จำแนวแต่ต้นจนปลายให้จบ แนวของธรรมะในสัมมาทิฏฐิ มีอย่างนี้ ตรงต่อหลักพุทธธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างยิ่ง ท่านพุทธบริษัททั้งหลาย.

จบครบสมบูรณ์
พระเพิ่ม ภาสุโร ผู้ถอดความ/พิมพ์ต้นฉบับ
เจริญธรรม.

พระเพิ่ม ภาสุโร

ที่มา : พุทธทาส. (๒๕๕๓). **คำอธิบายภาพปริศนาธรรมไทย ชุดกายนคร.** กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.

โดย...มูลนิธิสวนแก้ว

มะม่วงกวน ของดีวัดสวนแก้ว

มารู้จัก...มะม่วงกวนสไตล์วัดสวนแก้ว

ในฤดูกาลที่ต้นมะม่วงออกผลมาจำนวนมากเกินกว่าที่จะบริโภคผลสด-ผลสุก ได้หมดเริ่มมีมะม่วงเหลืองสุก จำหน่ายแบบทานสุกไม่ทันเริ่มสุกงอม วิธีดั้งเดิมของชาวบ้านก็มักจะนำมะม่วงสุกงอมเหล่านี้มาทำ **"มะม่วงกวน"** ที่รสชาติอร่อยออกหวานอมเปรี้ยวเพื่อเก็บไว้กินได้อีกนาน

ขึ้นชื่อว่า **"มะม่วงกวน"** หลายคนรู้จักเป็นอย่างดี หรือมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นมะม่วงส้มแผ่น ส้มลิ้ม ฯลฯ ซึ่งเป็นขนมชนิดหนึ่งที่นิยมทำกันในช่วงฤดูร้อนเนื่องจากมะม่วงให้ผลผลิตจำนวนมากและรับประทานไม่ทันจะนิยมนำแปรรูปเป็นมะม่วงกวน มะม่วงดอง มะม่วงแช่อิ่ม เป็นต้น เมื่อแปรรูปเสร็จแล้ว จะมีลักษณะเป็นแผ่นบาง ๆ ค่อนข้างใส สีออกเหลืองหรือน้ำตาลอมเหลือง มีความเหนียวพอสมควร ทำเป็นรูปวงกลม ดอกไม้ หรือม้วนเป็นเกลียว แต่อย่างไรก็ตาม มะม่วงกวนจะนิยมทำกันทั่วทุกภาคของประเทศไทย เนื่องจากมะม่วงสามารถปลูกได้ทั่วภูมิภาค

ในส่วนของ **"มะม่วงกวนสูตรวัดสวนแก้ว"** ก็ได้มีการแปรรูปผลผลิตมาหลายสิบปีแล้ว ซึ่งเป็นอีกนโยบายหนึ่งของหลวงพ่อพยอมที่ท่านแก้ปัญหาเรื่องมะม่วงให้ผลผลิตออกมาจำนวนมาก แจกให้กับผู้มาร่วมทำบุญไม่ทันกลัวจะเน่าเสีย เลยนำผลสุกงอมเต็มที่แล้วมาให้สมาชิกร่มโพธิ์แก้วและเด็กนักเรียนที่มาหาทุนการศึกษาช่วงปิดเทอมช่วยกันนำมาแปรรูปเป็นมะม่วงกวนสูตรวัดสวนแก้วขึ้น

ส่วนมะม่วงที่นำมาทำ **"มะม่วงกวนสูตรวัดสวนแก้ว"** จะใช้มะม่วงทุกสายพันธุ์ที่สุกงอม ซึ่งมีลักษณะผลใหญ่ มีเนื้อมาก มีรสชาติดี อย่างไรก็ดี มะม่วงที่นำมาแปรรูปมีทั้งมะม่วงโบราณดั้งเดิม และมะม่วงสายพันธุ์ใหม่

จุดเด่นของมะม่วงที่ใช้มาแปรรูปจะเน้นมะม่วงสุกงอมเต็มที่แล้วมีรสชาติหอมหวาน เมื่อนำมากวนแล้วจะมีผลดีต่อสุขภาพเนื่องจากจะใส่น้ำตาลผสมลงไปในจำนวนน้อย ไม่หวานมาก ที่สำคัญนั้น การทำมะม่วงกวนไม่มีสูตรตายตัวเหมือนขนมชนิดอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับคนทำว่าชื่นชอบรสชาติลักษณะไหน

วิธีทำมะม่วงกวนสไตล์วัดสวนแก้ว

๑. ขั้นตอนแรก : อุปกรณ์และส่วนผสม

- มะม่วงสุกงอม
- น้ำตาลทราย
- แผ่นพลาสติก/ใบตอง
- เกลือ
- ถาดรองสำหรับวางมะม่วงไปตาก
- กระทะ/พายไม้ สำหรับกวน

๒. ขั้นตอนที่ ๒ : นำมะม่วงมาปอกเปลือก

นำมะม่วงมาปอกเปลือกและฝานเอาแต่เนื้อมะม่วงเสร็จแล้ว นำเนื้อมะม่วงงอมที่ฝานแล้วใส่กระทะกวน เติมน้ำตาลทรายและเกลือให้ได้สามรส เมื่อกวนมะม่วงเนื้อมะม่วงงวดแล้ว จนเนื้อมะม่วงเริ่มเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเข้มและเริ่มหนืดขั้นตอนนี้จะใช้เวลาประมาณ ๑๕-๒๐ นาที แล้วแต่ปริมาณมะม่วงที่กวน

เคล็ดลับในการกวนมะม่วง คือ การกวนด้วยไฟกลางจะทำให้ได้เนื้อมะม่วงที่สีเหลืองสวย น่ารับประทานและข้อควรระวังก็คือการกวนมะม่วงที่ไฟแรงจะทำให้มะม่วงกวนเนื้อกระเด็นกระจายจนเราได้แผลพุพองกันเลยทีเดียว ดังนั้น ขั้นตอนนี้ต้องใจเย็น ๆ นะ

๓. ขั้นตอนที่ ๓ : ขั้นสุดท้ายที่ต้องนำมาตากให้แห้ง

พักมะม่วงให้เย็นสักครู่หลังจากนั้นนำถาดที่วางแผ่นพลาสติกเตรียมไว้แล้วมาตักมะม่วงกวนทาบนแผ่นพลาสติกทาไม่หนาจนเกินไปเพราะจะทำให้มะม่วงกวนของเราแห้งยาก เมื่อทาเนื้อมะม่วงลงบนแผ่นพลาสติกหมดแล้ว ก็นำมะม่วงไปตากแดดได้เลยทั้งนี้มะม่วงกวนของเราจะแห้งช้าหรือเร็วก็ขึ้นกับความหนาที่เราทำและแสงแดดในขณะนั้นด้วย ช่วงนี้เป็นฤดูร้อนมะม่วงกวนเหมาะสมกับสภาพอากาศมากที่จะแห้งเร็ว

ข้อแนะนำสูตรมะม่วงกวนเพิ่มเติม : ในกรณีที่นำไปตากให้แห้งหรือกลับด้านให้มะม่วงแห้งสนิทใช้เวลาประมาณ ๔-๕ วัน เราจะได้มะม่วงกวนที่อร่อยและประหยัดเคล็ดลับ

- มะม่วงกวนที่กวนเสร็จจะเก็บไว้ในอุณหภูมิห้องก็ได้ก่อนที่เราจะมารับประทานเรานำไปนึ่ง ๕-๑๐ นาที เพื่อให้รสชาติอร่อยและไม่เหนียวเกินไป
- มะม่วงจะมีน้ำตาลสูงรับประทานแต่พอดีจะไม่ทำให้เกิดโรคและมีสารอาหารอีกมากมายเหมาะสมกับบุคคลที่ท้องอืดแน่นท้องมะม่วงจะช่วยทำให้ย่อยและขับถ่ายได้ดี
- เราสามารถใช้อย่างอื่นแทนถาดรองมะม่วงกวนได้ เช่น ใบตอง ใบบัวฯลฯ

- ไม่แนะนำให้น้ำมะม่วงกวนเทลงภาชนะโดยตรงเพราะอาจจะทำให้ตอนตากแห้งจะทำให้มะม่วงติดภาชนะและไม่สามารถนำออกได้

ปัจจัยสำคัญที่นำมะม่วงมากวนแปรรูป มีดังนี้ ๑) เป็นการยืดอายุของมะม่วงทำให้สามารถเก็บไว้รับประทานได้นานขึ้น ๒) ได้รับประทานมะม่วงในรูปแบบ สี กลิ่น รสชาติที่ต่างไปจากการทานมะม่วงทั่ว ๆ ไป และ ๓) เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และสร้างรายได้เสริมให้กับผู้ผลิต

สรุปได้ว่า การทำมะม่วงกวนนั้นนับว่าเป็นภูมิปัญญาที่ทำตกทอดกันมาหลายช่วงอายุคนและยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและจัดเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนได้อย่างดี เช่นเดียวกับทางวัดสวนแก้วที่จะต้องสร้างอาชีพก่อเกิดรายได้ให้กับสมาชิกร่มโพธิ์แก้วและช่วยสนับสนุนเด็กนักเรียนมาหาทุนศึกษาช่วงปิดเทอมอีกด้วย

สรรพคุณทางยาสมุนไพรของมะม่วง

เมล็ดสด : มารับประทาน หรือนำมาโรยเกลือ รับประทานเพื่อขับปัสสาวะหรือแก้บวมน้ำ เนื้อในเมล็ดใช้แก้ท้องร่วง

ผลมะม่วง : นำมาคั้นรับประทานเป็นยาขับปัสสาวะหรือร้อนใน แก้คลื่นไส้ แก้บิดถ่ายเป็นเลือด และใช้เป็นยาบำรุงกระเพาะอาหาร

ใบมะม่วง : นำมาพอประมาณต้มรับประทานแก้ซางตานขโมยในเด็ก แก้ลำไส้อักเสบ หรือใช้ใบสด ๆ ตำพอกบริเวณที่เป็นแผลสด จะเป็นยาสมานแผลสดได้ดีทีเดียว

เปลือกลำต้นมะม่วง : ใช้เปลือกสด ๆ มาต้มรับประทานเป็นยาแก้โรคคอตีบ เยื่อปากอักเสบ จมูกอักเสบ

คุณค่าทางโภชนาการของมะม่วง

คุณค่าทางโภชนาการของมะม่วงในอัตรา ๑๐๐ กรัม

- พลังงาน ๖๗ แคลอรี
- ไขมัน ๐.๒ กรัม
- ใยอาหาร ๒.๔ กรัม
- ฟอสฟอรัส ๒ มิลลิกรัม
- วิตามินบี ๑ ๐.๐๕ มิลลิกรัม
- ไนอะซีน ๐.๒ มิลลิกรัม
- โปรตีน ๐.๕ กรัม
- คาร์โบไฮเดรต ๑๕.๗ กรัม
- แคลเซียม ๑๔.๐๐ มิลลิกรัม
- เบต้าแคโรทีน ๓๗ ไมโครกรัม
- วิตามินบี ๒ ๐.๐๒ มิลลิกรัม
- วิตามินซี ๓๕ มิลลิกรัม

ประโยชน์ของมะม่วงอย่างน้อย ๒๐ ข้อ

๑. มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยเพิ่มภูมิต้านทานให้ร่างกาย
๒. ช่วยในการทำงานของระบบการย่อยอาหาร
๓. มีส่วนช่วยในการบำรุงสายตา
๔. ลดความเสี่ยงการเกิดมะเร็งบางชนิด

๕. สามารถลดน้ำหนักได้ด้วยผลมะม่วงดิบมีวิตามินซีสูง
๖. ช่วยป้องกันและรักษาโรคเลือดออกตามไรฟัน
๗. ช่วยทำให้ร่างกายทำงานเป็นปกติ ปรับสมดุลภายใน
๘. ช่วยต่อต้านการเกิดโรคมะเร็งเต้านมและมะเร็งลำไส้
๙. ลดการเกิดมะเร็งต่อมลูกหมาก มะเร็งปอด มะเร็งเม็ดเลือด โรคมะเร็งผิวหนัง
๑๐. ช่วยเยียวยาและรักษาโรคเบาหวาน
๑๑. ไฟเบอร์จากมะม่วงเป็นตัวช่วยสำหรับการย่อยอาหาร
๑๒. ช่วยเผาผลาญพลังงาน
๑๓. ช่วยแก้อาการท้องอืด
๑๔. ช่วยแก้อาการบิด ถ่ายเป็นเลือด
๑๕. ช่วยบำรุงกระเพาะอาหาร
๑๖. ช่วยแก้อาการกระหายน้ำ
๑๗. ช่วยแก้อาการวิงเวียนศีรษะ คลื่นไส้อาเจียน
๑๘. ช่วยทำให้ผ่อนคลายและหลับสบายยิ่งขึ้น
๑๙. ช่วยป้องกันเซลล์ตับและลดน้ำตาลในเลือด
๒๐. ช่วยขับปัสสาวะ

ในช่วงนี้ใครได้เดินทางมาแสวงบุญ ทำบุญ ถวายสังฆทานผลไม้ ฟังธรรมะกับหลวงพ่อพยอม เมื่อได้ร่วมบุญกับท่านแล้วจะได้รับแจกผลผลิตจากโครงการ ไม่ว่าจะเป็นผลไม้ชนิดต่าง ๆ, ผักสวนครัว, หนังสือธรรมะ และยันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก เป็นต้น เป็นของฝากจากวัดสวนแก้วอีกด้วย

นอกจากนี้ ท่านยังสามารถสนับสนุนผลผลิตติดไม้ติดมือไปฝากกัลยาณมิตรที่ท่านรักได้ ขณะเดียวกันช่วงนี้ผลไม้ของทางวัดสวนแก้วออกมาจำนวนมาก เช่น มะม่วง โดยเฉพาะมะม่วงหลากหลายสายพันธุ์ตามสาขาต่าง ๆ ได้ส่งเข้ามาที่วัดสวนแก้ว ทุเรียน ชมพู่ หน่อไม้ กล้วย ส้มโอ ฯลฯ ตลอดถึงผักสวนครัวอีกหลายชนิดต่างออกผลผลิตจำนวนมาก จึงขอบอกกล่าวท่านที่สนใจได้มาร่วมบุญ **“อิ่มบุญ อิ่มท้อง อิ่มสมอง”** กับโครงการดี ๆ ที่หลวงพ่อพยอมได้ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมอีกทางหนึ่งด้วย

ที่มาของแหล่งข้อมูล
https://www.bangphralocal.go.th/tambon/localwisdom/content/54
https://food.trueid.net/detail/W7XlloL1Wv47
https://food.trueid.net/detail/Obdk5nOPj6zQ
https://food.trueid.net/detail/LAxa๓j๖JEkwY อ้างถึงใน : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและวัฒนธรรม.

ภาพ...พัฒนา

บริษัท เบเยอร์ จำกัด มอบผลิตภัณฑ์ สีเบเยอร์ แด่ วัดสวนแก้ว
มูลค่ารวม ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คณะพระภิกษุสงฆ์-สามเณร, อุบาสก-อุบาสิกา, สมาชิกร่มโพธิ์แก้ว, คณะศิษยานุศิษย์วัดสวนแก้ว และประชาชนทั่วไป
ร่วมกันกราบถวายมุทิตาสักการะ แด่พระคุณท่านพระราชธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อพยอมแห่งวัดสวนแก้ว
เนื่องในโอกาสอายุวัฒนมงคลครบ ๗๕ ปี ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันพุธที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

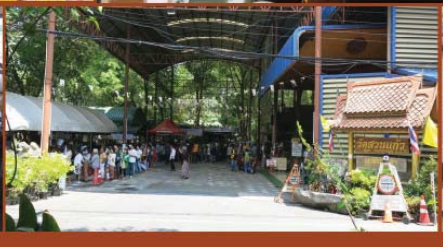

ช่วงที่ผ่านมา หลวงพ่อพยอม ได้รับนิมนต์ให้ไปบรรยายธรรมตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด, หน่วยงานของรัฐ, เอกชน, ตามหมู่บ้านต่าง ๆ เป็นต้น ทุกที่ที่ท่านได้รับนิมนต์ไปนั้น จะนำเอาหนังสือธรรมะ, ยันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก และผลไม้/ผลผลิต จากโครงการไปแจกให้กับผู้ที่ได้ร่วมทำบุญกับท่าน ได้ "อิ่มบุญ อิ่มท้อง อิ่มใจ" กันเลยทีเดียว

วัดสวนแก้ว ร่วมกับ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดนนทบุรี กระทรวงยุติธรรม จัดโครงการพัฒนาพฤตินิสัยผู้คุมความประพฤติ "ค่ายรู้รัก" โดยมีพระราชธรรมนิเทศ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และ พ.ต.อ. ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ณ บ้านทักษะชีวิต วัดสวนแก้ว อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๙ มีนาคม - ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ รวม ๑๕ วัน

Suan Kaew Food Festi-Wat

งานสวนแก้วรวมพลังวัฒนธรรมอาหาร
งานเทศกาลอาหารครั้งใหญ่ครั้งแรกของวัดสวนแก้ว
ระหว่างวันที่ ๒๒-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี

ช่วงที่ผ่านมา หลวงพ่อพยอมได้รับนิมนต์ให้ไปบรรยายธรรมและรับบิณฑบาตสัญจร ตามสถานที่ต่าง ๆ ในพื้นที่นนทบุรี กรุงเทพฯ และพื้นที่ใกล้เคียง ในโอกาสนี้ท่านยังได้ นำเอาหนังสือธรรมะ, ยันกันโจรฉกรรจ์ ๓ ก๊ก และผลไม้/ผลผลิตจากโครงการ ไปแจกให้กับญาติโยมที่ได้ร่วมทำบุญกับท่านอีกด้วย ตามสโลแกนที่ว่า “บุญก็ได้ ไส้ก็เต็ม”

ช่วงปิดเทอม หลวงพ่อพยอมท่านมีเมตตากรุณาต่อเด็ก ๆ นักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามาทำงานภายในวัดสวนแก้ว เพื่อหาทุนการศึกษา และลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ตลอดถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับตนเองและครอบครัว

โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้ผู้ไร้ที่พึ่งพิง

เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

โดย วัดสวนแก้ว ร่วมกับ อำเภอบางใหญ่ จ.นนทบุรี

ผู้นำท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่อำเภอบางใหญ่ กองทัพบก และคนงานวัดสวนแก้ว ลงพื้นที่ปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยประชาชนตามชุมชนต่าง ๆ ของอำเภอบางใหญ่

การปรับปรุงซ่อมแซมสะพานทางเดินเข้าบ้านเป็นสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ชุมชนอำเภอบางใหญ่

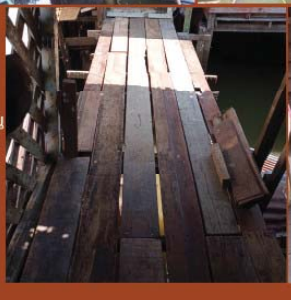

ยิ้มเข้าไว้ ใจไม่ทุกข์

จะถึงความสำเร็จ
"ต้องเดินช้าหรือเร็ว"

โดย...โยมแอ๊ว สังฆทาน

"ความสำเร็จไม่ได้มีไว้
สำหรับคนที่เดินเร็วเสมอไป"
แต่มีไว้สำหรับคน...ที่ไม่เคยหยุดเดิน
ไม่ต้องเดิน...ให้เร็วกว่าคนอื่น
ไม่ต้องเดิน...ให้เด่นกว่าใคร
ขอแค่เดิน...ให้เป็น และไม่หลงทาง
ยังไงก็ถึงเส้นชัยค่ะ

โดย...นายมะเนาว์

วีรบุรุษ

คนที่ทำอะไรไม่สำเร็จเลยในชีวิต
แต่...ไม่เคยยอมพ่ายแพ้
แม้จะเกิดความท้อแท้อยู่หลายครั้ง
นับว่าเป็น... “วีรบุรุษ”
ผู้จุดประกายความฝัน
ให้ลุกโชนโชติช่วงอยู่ตลอดเวลา
ดีกว่า...
คนที่นั่งท้อทอดถอนหายใจ
แล้วไม่คิดที่จะทำอะไรอีกเลย...

ศบว.6

รายงาน รายรับ รายจ่าย วัดสวนแก้ว สำหรับปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2565 ถึง 30 กันยายน 2566

รายรับ	จำนวนเงิน
เงินรับบริจาค แผนกเชียงกง	96,047,971.00
เงินรับบริจาค แผนกซุปเปอร์	48,781,051.00
เงินรับบริจาค แผนกทั่วไป	2,648,419.36
เงินรับบริจาค แผนกผักปลอดสารพิษ	17,287,858.00
เงินรับบริจาค จากสาขา ต่างจังหวัด	982,688.00
เงินรับบริจาค จากสาขา(หักจากรายจ่าย)	5,323,900.00
เงินรับบริจาค จากผู้ขอใช้ที่กัลปนา	5,603,552.00
เงินรับบริจาค จากผู้ประมูลของเก่า	48,553,353.00
เงินรับบริจาค ประมูลสัญจร	30,446,741.00
รับจากพระราชธรรมนิเทศ	1,708,731.00
เงินรับจากมิณฑบาตพระราชธรรมนิเทศ	9,248,693.00
เงินรับบริจาค จากมิณฑบาตสัญจร	5,827,128.00
เงินรับบริจาค ตามใบอนุโมทนาบัตร	16,916,369.00
เงินรับเงินบริจาค ผ่านบัญชีธนาคาร	8,812,059.06
เงินบำรุงค่าไฟฟ้าและกองทุนสวัสดิการ	3,665,515.00
เงินบริจาค ตู้ ขัน กฐิน หน้ากุฏิ	24,953,760.00
เงินบริจาคกระบอกไม้ไผ่	3,500,909.00
เงินบริจาค ค่าสังฆทาน	3,056,591.00
เงินบริจาคจากศูนย์เพาะชำ	247,935.00
เงินบริจาค ร้านของชำและร้านอาหาร	6,820,670.00
รายได้เงินบริจาคงาน wark rally	187,685.00
ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร	19,769.15
รวมรายรับ	340,641,347.57
เงินสดและรายการเทียบเท่าคงเหลือยกมา	(17,224,139.28)
	323,417,208.29

รายจ่าย	จำนวนเงิน
รายจ่ายค่าครองชีพและเบี้ยสงเคราะห์พัฒนาผู้ยากไร้	114,114,347.00
ทุนการศึกษาช่วยเด็กยากจน	8,004,368.00
ค่าก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง	16,590,617.00
ค่าตอบแทนพนักงาน	3,890,350.00
ค่าใช้จ่ายบริหารจัดการผลประโยชน์	13,750,789.00
รายจ่าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	14,795,354.00
รายจ่าย ค่าผักผลไม้ ปุ๋ยและพันธุ์พืช	14,089,161.00
รายจ่าย ค่าวัตถุดิบประกอบอาหาร	5,051,581.00
รายจ่าย ค่าสินค้าร้านของชำ	2,278,284.00
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา	9,644,045.00
รายจ่ายค่าจ้างเหมาบริการ	1,510,440.00
ค่าสาธารณูปโภค(ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์)	12,836,706.00
รายจ่ายค่ารักษาพยาบาลและสวัสดิการ	494,313.00
รายจ่ายค่าภาษี เบี้ยประกัน	1,436,406.00
รายจ่ายค่าจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และประชาสัมพันธ์	2,614,837.00
รายจ่ายค่าสงเคราะห์สัตว์	827,535.00
รายจ่ายค่าวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้	8,294,252.00
รายจ่ายบริจาคการกุศลและจัดกิจกรรม	701,742.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	299,311.00
ค่าเช่าที่ดินและอาคาร	201,000.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่ดิน	163,235.00
ค่าที่ดิน	109,500,000.00
รวมรายจ่าย	341,088,673.00
เงินสดและรายการเทียบเท่าคงเหลือยกไป	17,671,464.71
	323,417,208.29

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือยกมา 1 ตค. 65	
-เงินฝากธนาคาร	2,047,416.25
-เงินสดวัดรอนำฝาก	1,616,425.00
-เงินสดย่อย	5,066,536.00
-เงินทดรองจ่ายในมือมูลนิธิ	80,000.00
-เงินสดย่อยเพื่อชำระไฟฟ้า	130,000.00
-โครงการสร้างงานสร้างชาติ	(12,811,840.53)
-เจ้าหนี้เงินยืม	(13,352,676.00)
	(17,224,139.28)

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ 30 กย.66	
-เงินฝากธนาคาร	2,894,135.09
-เงินสดวัดรอนำฝาก	1,000,000.00
-เงินสดย่อย	5,387,765.00
-เงินทดรองจ่ายในมือมูลนิธิ	110,000.00
-ลูกหนี้เงินยืม(รร.ญาโณเทัย)	2,000,000.00
-โครงการสร้างงานสร้างชาติ	(16,198,976.80)
-เจ้าหนี้เงินยืม	(12,864,388.00)
	(17,671,464.71)

พระราชธรรมนิเทศ
เจ้าอาวาส

ไวยาวัจกร

ผู้จัดทำบัญชี

ใบสมัครลงทะเบียนบัตร “ระดมทุน สร้างงาน สร้างชาติ”
โครงการ สร้างงาน สร้างชาติ ระยะเวลา 3 ปี

****

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ–นามสกุล.....

ชื่อ (ภาษาอังกฤษ).....

เลขที่บัตรประจำประชาชน 13 หลัก.....

บ้านเลขที่.....หมู่.....ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....E–mail.....

Line ID.....

มูลค่าบัตร “ระดมทุน สร้างงาน สร้างชาติ” ใช้แลกรับสิทธิ์ผลผลิตผลไม้กระจายบุญที่ออกจากโครงการของวัดสวนแก้ว ดังนี้

☐บัตร 300.– แลกรับสิทธิ์ฯ 105.– ☐บัตร 500.– แลกรับสิทธิ์ฯ 225.–

☐บัตร 1,000.– แลกรับสิทธิ์ฯ 450.– ☐บัตร 1,500.– แลกรับสิทธิ์ฯ 675.–

☐บัตร 2,000.– แลกรับสิทธิ์ฯ 900.–

ที่อยู่ที่ใช้รับบัตรสมาชิก

☐มารับที่วัดสวนแก้วในวันหลัง ☐รับทางไปรษณีย์* ที่อยู่ตามบัตรประชาชน

☐ที่อยู่อื่น ๆ.....

.....

รับทางไปรษณีย์ เพิ่มค่าบริการ EMS 35.–

เงื่อนไขในการใช้บัตร

–กรุณาแสดงบัตรทุกครั้ง เมื่อใช้บัตรในการกระจายบุญ

–บัตรนี้ใช้เฉพาะโครงการ “ผลไม้กระจายบุญ” เท่านั้นไม่สามารถใช้ร่วมกับรายการอื่นๆ ได้

–ใช้แลกรับสิทธิ์ฯ ที่ Line ID : @suankuew

–บัตรอายุครบ 3 ปี รับทุนคืนได้

–รายละเอียดอาจเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

–สอบถามเพิ่มเติม โทร. 02 595 1444 กด 0, 065 986 8593
Line ID : @SK8593

....

ผู้รับเงิน ผู้สมัคร

ท่านผู้สนใจสามารถสมัครบัตร “ระดมทุน สร้างงาน สร้างชาติ”
ผ่านธนาคารกสิกรไทย สาขาเซ็นทรัลพลาซ่า เวสต์เกต
ชื่อบัญชี วัดสวนแก้ว เลขที่บัญชี 081-3-13062-9
เป็นเพื่อนผ่านทาง LINE พิมพ์ลิงก์เลย https://lin.ee/Sla34JY

ลานบุญ ลานกุศล

รายนามผู้บริจาคทรัพย์ "พิมพ์วารสารกัลยาโณ"

1. พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)	จำนวน	10,000	บาท
2. คุณพารุณี ทิพากรกานต์	จำนวน	3,000	บาท
3. คุณดรุณี อนันทานนท์	จำนวน	1,200	บาท
4. คุณสมชาติ พรพิพัฒน์วงศ์	จำนวน	1,000	บาท
5. คุณชนภิสา ใจโปร่ง	จำนวน	500	บาท
6. คุณจิตต์ใส ผดุงรัตน์	จำนวน	500	บาท
7. คุณประจวบ มีเจตน์งาม	จำนวน	500	บาท
8. คุณจรัส เริงฤทธิ์	จำนวน	200	บาท
คุณญาณี สายทิพย์	จำนวน	200	บาท
คุณไวภพ ขำศิริ	จำนวน	200	บาท
คุณรัตนา แซ่ตั้ง	จำนวน	200	บาท
คุณสุวรรณา ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์	จำนวน	200	บาท
คุณทองแดง เถาหอม	จำนวน	200	บาท
คุณสมพร เถาหอม	จำนวน	200	บาท

คุณไม่ใช้ เราขอ

ปัญหาที่สร้างความยุ่งยากพอควร คือ การจัดการกับสัมภาระ ที่ค่อนข้างจะสร้างปัญหามาก ดังนี้

เราจะเก็บของที่มากเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะนำของที่เก่าเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรวบรวมของที่ชำรุดแล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรื้อบ้านเก่าบ้านพัง...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะล้างสต๊อกสินค้า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะเก็บเสื้อผ้าไม่ใช้แล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะลากรถพังรถเก่า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะจัดการของที่ไม่ใช้ทุกชนิด...	ไปทิ้งที่ไหน

หากท่านมีปัญหาตามที่กล่าวมานี้ เราแก้ไขได้
เพียงกดโทรศัพท์หมายเลข

0 2921 5023 กด 1

06 1192 1444, 09 2288 4859
09 2506 1112, 09 2506 1115
09 2662 1444, 09 2670 1444
09 2712 1444, 09 2940 3125
09 8310 3956, 09 8458 6999

Line ID : @sk1444

E-mail : Kanlayano@gmail.com

เพื่อความรวดเร็ว กรุณาโทรติดต่อเจ้าหน้าที่ "โดยตรง"
เพื่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการไปรับของบริจาค
เวลาทำการ 08.00-17.00 น. ของทุกวัน

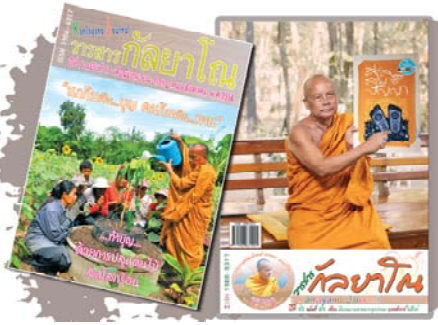

ใบสมัคร สมาชิกวารสารกัลยาโณ ฉบับที่ ๔๑

ชื่อ..... นามสกุล.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทร..... อีเมล.....

สถานที่ให้ส่งวารสารกัลยาโณ

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทร.....

สถานที่สมัครและส่งใบสมัครสมาชิก

55/1 ม.1 มูลนิธิสวนแก้ว ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

อัตราค่าสมาชิกวารสารกัลยาโณ

❑ 1. สมัคร 1 ปี 4 ฉบับ ราคา 200 บาท (รวมค่าจัดส่ง) หรือ

❑ 2. อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์ตามกำลังศรัทธา จำนวนเงิน.....บาท

เริ่มฉบับที่..... ประจำเดือน..... พ.ศ.....

สั่งจ่ายในนาม

55/1 ม.1 มูลนิธิสวนแก้ว ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่ มูลนิธิสวนแก้ว โดยพระราชธรรมนิเทศ

เลขที่บัญชี 269-2-12533-1

หรืออุปถัมภ์ได้โดยตรงกับมูลนิธิสวนแก้ว (ทุกวัน)

ผู้ร่วมสนับสนุนโครงการต่าง ๆ
ของมูลนิธิสวนแก้ว

โทร. (**Tel.**) **0 2595 1444, 0 2921 5023 กด 0**

หรือสั่งจ่ายในนาม...มูลนิธิสวนแก้วฯ
ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่
มูลนิธิสวนแก้ว
โดยพระราชธรรมนิเทศ
เลขที่บัญชี **269-2-12533-1**
วัดสวนแก้ว 55/1 ม.1 ต.บางเลน
อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

ติดต่อและประสานงาน

มูลนิธิสวนแก้วฯ

Tel. 0 2595 1444, 0 2921 5601-4, 0 2921 5023, 0 2921 6310, 0 2921 6391, 0 2595 1946, 0 2595 1947, 0 2921 6262

- ติดต่อสอบถามเรื่องอื่น ๆ : กด 0
- รับบริจาคสิ่งของ : กด 1 หรือ
  โทร. 09 2940 3125, 09 8310 3956
  Line ID : @sk1444
  E-mail : kanlayano@gmail.com
- รับกิจนิมนต์และค่ายจริยธรรม
  กด 2
  E-mail : bookkan54@gmail.com
  Line ID : 0856581221

โครงการมูลนิธิสวนแก้วฯ

1. โครงการบวชเณรภาคฤดูร้อน
2. โครงการเข้าค่ายอบรมจริยธรรม
3. โครงการร่มโพธิ์แก้ว
4. โครงการเวทีบำเพ็ญประโยชน์
5. โครงการลอกคราบ
6. โครงการกระบอกสำรอกกิเลส
7. โครงการช่วยน้องท้องหิว
8. โครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือให้มีโอกาสได้เรียน
9. โครงการสลบมาฟื้นไป
10. โครงการที่พักคนชรา
11. โครงการสะพานบุญจากผู้เหลือเจือจานผู้ขาด
12. โครงการซุปเปอร์มาร์เก็ตผู้ยากไร้
13. โครงการสวนแก้วเนอร์สเซอรี่
14. โครงการเพื่อการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
15. โครงการบ่อหมักสิ่งปฏิกูลตามแนวโครงการพระราชดำริ
16. โครงการบ้านทักษะชีวิต
17. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
18. โครงการคอนโดสุนัข

ทำบุญอย่าให้กระทบฐานะและโภคะของตน

ที่ระลึกเนื่องในโอกาสอายุวัฒนมงคลครบ ๗๕ ปี

พระราชธรรมนิเทศ (พยอม กลฺยาโณ) ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

อาตมาช่วยปลุก...แต่โยมต้องเสกเอง

พระพยอม กลฺยาโณ

(อ่านคำอธิบายความหมายภาพ หน้า ๓๘)